CE-I AȘTEAPTĂ PE ROMÂNI?

—George BRANA—

Chiar în sinistra situație creată la Yalta, România ar fi putut avea azi o poziție internațională mai bună dacă nu îi cădeau în cap plăgile aduse de comunismul cel mai rău. Nici Polonia, nici Ungaria, nu se aflau în situații mai bune la sfârșitul războiului. Dar în ultimii 44 de ani pacifici în Europa, aceste țări au reușit să forțeze luarea în considerație de către lumea liberă. In timp ce României i se taie dreptul de națiune privilegiată din cauza unui regim criminal, Statele Unite promit să ajute Polonia comunistă în care însă a fost legalizată opoziția sindicală, adică recunoașterea unui sindicat autonom.

La rândul ei Ungaria manifestă deschis voința de-a intra în neutralitate, ca Austria, deci să se desfacă de "Pactul dela Varșovia". Să nu uităm că Polonia și Ungaria sunt ocupate cu sute de mii de soldați sovietici, înarmați până în dinți. Deci este vorba de o toleranță de care nu știm ce ascunde pentru viitor.

Azi țara noastră este cea mai înapoiată din blocul comunist. Infometată, lipsită de orice fel de lucruri de primă necesitate, ca să nu mai vorbim de medicamente și instalații de spitalizare, România de azi declară prin satrapii ei că e în stare să producă bomba atomică, dar din mărinimie pacifică nu o produce. Nebunie? Cacialma politică disperată? Santaj? S'ar putea să fie din toate acestea câte ceva, dar în ce privește "nebunia" putem spune că mafioții cu Nașul lor, mai curând fac pe nebunii. Iar dacă e cacialma, cine plătește potul? Si cine ar fi să plătească șantajul? Sclavii, bineînțeles.

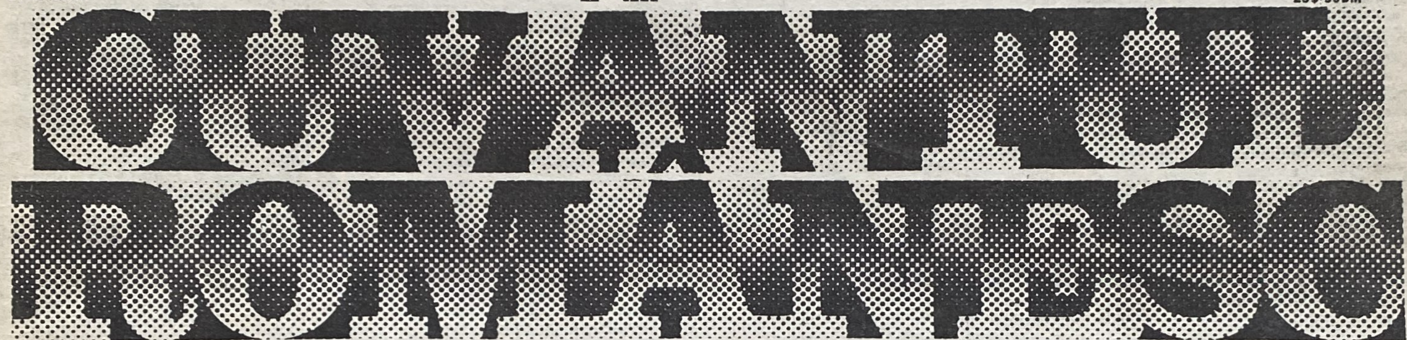
De frica bombei atomice dela Balta Albă nu va tremura nimeni. Dar ne amintim că la un moment dat, nu de mult, s'a declarat în R.S.R. că arma chimică este bomba atomică a săracilor. Era vorba de fabrica lui Khadafi. Deci: dacă partidul mafiei nu poate construi o bombă atomică, a bogaților de ce să nu poată construi una chimică, a săracilor? Ori s'o primească în dar dela iubitul Khadafi, colonel generos, mare cavaler în materie de terorism. Așa că lumea vigilentă din Apus începe să se îngrijoreze pentrucă există un risc față de șantajul terorist cu o eventuală amenințare cu "bomba săracului". Asemenea armă, fie ea doar "a săracului" e cam ca briciul în mâna maimuței. De aceea s'ar impune concluzia că maimuța trebue să fie pusă în cușcă mai bine înainte decât după ce fură briciul. "Maimuța" care ar trebui pusă eventual în cușcă ar fi guvernul comunist cu toată aparatura inclusiv Nașul și familia. Fiind vorba de un risc pe care-l oferă România comunistă de azi s'ar putea să se caute o soluție, de pildă aceea de-a pune această țară sub tutelă. Ceea ce ar fi posibil printr'un târg cu schimburi de servicii între Est și Vest. Si să fim împărțiți dela o zi la alta, cum s'a petrecut în 1940.

România de azi, mai precis R.S.R., cu regimul ei de teroare nu are în nicio parte a lumii civilizate vreun prieten. Prietenii de altă dată, inexistenți în 1940, Franța și Anglia, au grele probleme de rezolvat la ei acasă. Părți din marele public al presei, intelectualii, sunt afectați fără îndoială de suferințele unui popor intrat pe calea desființării, dar guvernele cu tot ce întreprind sunt până la urmă în funcție de ce se întâmplă între U.S.A. și U.R.S.S. U.R.S.S.? Da, U.R.S.S., care nu trece peste interesele ei nici cât negru sub unghie, și care ține Occidentul în mână cu șantajul războiului total. Si dacă se face un târg oneros în ce ne privește, adică Estul cedează Vestului Polonia și Ungaria în schimbul țării noastre ce-ar trece la discreția Estului, nici numele n'ar mai rămâne din România.

Noi sperăm, și ne rugăm lui Dumnezeu să nu se ajungă aici. Dar Dumnezeul nostru nu este ca zeii antici, adică nu intervine istoric. Istoria e lăsată pe seama oamenilor. De aceea nu avem liniște. Cine garantează acestui popor al nostru că nu va fi lovit încă odată ca în 1940, adică și mai greu pentrucă aceasta e progresia răului? Pe cine să întrebăm: ce aveți de gând cu țara și neamul nostru?

ISSN
0705-8365

Pretul unui abonamet anual
25$/50DM

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD
ANUL 14 Nr. 159 -IULIE 1989- PUBLICAȚIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAȘU
CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

UN ULTIM MARE LUCRU CURIOS

Eugen BÂRSAN

Marele lucru curios luat ca temă a acestor rânduri - este poliloghia din ultimul timp asupra unei scrisori semnată de șase comuniști reseriști și trimisă tartorului Ceaușescu. In fapt nu a unor inși comuniști de rând ci a unora care fruntași fiind în zilele operei năprasnice de comunizare a țării, în acel timp n'au avut absolut nimic de protestat.

Ce ar fi putut avea atunci ceva de protestat Apostol, Pârvulescu, Bârlădeanu, C. Mănescu, Brucan și Răceanu, când visurile lor de a face parte din clica de ștabi roșii ori chiar de a ajunge în vârful ei, erau total condiționate de o distrugere a tot ce-i bun în România și de o consolidare a regimului pe efectele distrugerilor. In chip clar, comuniștii nu cunosc decât politica măsurilor care cu orice preț trebue să transforme cât mai radical o țară necomunistă în țară comunistă și apoi s'o țină acolo. La bază, aceasta este ceea ce a pus România pe calea ruinei. Si, oare, care dintre cei șase semnatari ai scrisorii adresate șefului partidului din care ei fac parte, n'a contribuit zelos la politica banditească de comunizare a țării, respectiv de ruinare a ei.

Si cu toată această operă îngrozitoare de ruinare a României, pentru Apostol, Pârvulescu, Bârlădeanu, C. Mănescu, Brucan, și Răceanu, partidul comunist continuă a fi totuși un lucru bun, atâta timp cât ei nu-și dau demisia din el și n'au nimic de protestat contra lui. Tot ce-i rău ar fi doar șeful. Si, așa, se apucă să protesteze contra acestuia.

Că Ceaușescu este posedat de nebunie în ceea ce face ca șef de partid, de regim și de stat, e în afară de orice discuție. Dar ce ar trebui să se pună în discuție - și din păcate se ocolește acest lucru - e faptul că nebunia lui Ceaușescu nu este deloc numai o chestiune personală. El este în fapt o întruchipare a nebuniei care caracterizează partidul și pe comuniști. Căci toți comuniștii-cu deosebire ștabii mari, ștabii mici-se complac în starea de nebunie. Numai acționând nebunește, ei simt că sunt cineva. De

Continuare în pag. 3

EVENTUALE NOI PERSPECTIVE

—Adrian B. COSMA—

Să fi luat Bush taurul de coarne ca să salveze Europa? Rămâne să sperăm că la Bruxelles au fost strivite două muște dintr'o dată. Una era stridentul bâzâit al unui ministru de externe german, în criză de "profilare", dar poate și deținătorul vreunei misiuni, iar cealaltă bâzâitoare era "glasul glasnostului", sau "perestroicanismul" unor mici burghezi cărora le-a cam stat ceasul. Bush se arată un om politic mult mai interesant decât s'ar fi crezut. Adică spune, de exemplu, ce n'a mai spus nimeni din acest Occident: "războiul rece se va termina odată cu desființarea împărțirii Europei". Ergo: pace, caldă sau rece, nu e posibil fără libertate.

Noul președinte socotește în loc să se precipite, ca amintitul ministru care imediat după apariția lui Gorbaciov a început să strige cât îl ținea gura: "săriți oameni buni, să-l ajutăm, că e de-al nostru"! In acest fel o parte din Germani au fost dezorientați în Vest, și țara s'a împărțit iremediabil în două tabere: socialiștii cu toate sectele comunismului din această țară, care vor pur și simplu propria dezarmare, act unilateral și fără condiții și ne-socialiștii sau neo-liberalii, care nu vor o capitulare fără condiții. Din nefericire aceștia sunt în minoritate, așa că vor pierde alegerile viitorare.

Când s'a declanșat fenomenul "Gorbaciov" ca să devină în Europa liberă "efectul Gorbaciov", actualul cancelar al Germaniei de Vest a spus un lucru remarcabil: Gorbaciov nu este deloc inferior în materie de "relații publice" fostului Goebels. A fost atunci un fel de stupoare, ca în Evul Mediu față de cine știe ce blasfemie, și de atunci mass media din Germania de Vest duce o campanie de ură împotriva acestui cancelar susținută chiar de "colegii" lui ministeriali din partidul "Liberal al Democraților din Germania" care fac parte din coaliția guvernamentală.

In toate țările democratice din Occidentul Europei există chiar violente adversități politice, dar nicăieri nu se vede o "ură democratică" așa de pronunțată. Extremismul german? Nu credem.

Această ură alimentată cu toate forțele în primul rând de cea mai mare parte a intelectualilor, adică "intelectualii profesionali" în sensul de "clasă superioară" și "conștiință a națiunii" e servită de toate mijloacele de întreținere a opiniei, cu excepția câtorva ziare de mare format, dar care nu au eficiența televiziunii, a radiofoniei, a teatrului, a manifestărilor de stradă și podium care se țin lanț. Bătută la cap cu ciomagul propagandei bazate pe ideologia urii însăși, marxismul, masa electorală este amețită și astfel total nesigură. Așa că previziunile care se pot face nu sunt optimiste: alegerile vor începe să aibă tot mai puțini alegători din partea democraților convinși, reali, și tot mai mulți din partea ipocriților democrați ai socialismului, care urmărește capitularea Europei față de Soviete. Iar drept aliați, aceștia au grupurile și grupușoarele teleghidate de Germania de Răsărit.

Bush aduce un ferm scepticism în materie de "gorbaciovism" și reînvigorează politica mondială americană după slăbirea suferită la sfârșitul epocii Reagan, nămolită de noroiul "Irangate", răscolit de aceiași umaniști manageri ai trădării din războiul vietnamez, și ai mizeriei rămasă în istoria Statelor Unite, sub titlul "Watergate". Fără voința fermă de care dă azi dovadă Bush, Europa rămâne fără nici o altă garanție de supraviețuire. Bush e primul om de stat american care oficial denunță foștii aliați, în speță Sovietele, de nerespectare a acordului dela Yalta unde era prevăzută autodeterminarea popoarelor.

Noi perspective ar exista, dar optimismul nostru este condiționat de viitoarea sănătate a prezentei legislaturi din Statele Unite. Cu alte cuvinte să nu apară nici un fel de "Ceva-gate", sau vreo trădare ca în războiul din Vietnam.

Tara cea mai importantă strategic din Europa este Germania de Vest, care acum trece printr'un fel de leșin pacifist și anti-orice poate garanta o pace reală și ajută la o liberare a Europei de Est. Campionii acestui leșin sunt Social-Democrații, care au sorții să vină la guvern în 1990, cu ajutorul "verzilor". Ceea ce poate aduce o nouă catastrofă europeană, a treia datorită Germanilor în acest secol, și noua graniță a Eurasiei cu Europa ar fi să se mute depe Elba pe Rin.

Banda lui Ceausescu ține cu dinții de stalinism, ca și Germania de Est, pentrucă mizează pe viitorul guvern cu un cancelar social-democrat. Dar în orice caz, dacă în Statele Unite prinde rădăcini voința fermă a noului președinte, s'ar putea să rămână și după 1990 un regim democratic real în Germania de Vest.

editorial

ALEGERI LIBERE ÎN ROMÂNIA

Frământările interne din țările cu regimuri comuniste au luat proporții spectaculare, ale căror urmări nu le putem prefigura. Dar în schimb, aceste tulburări interioare sunt simptomul generalizat al unor decadențe care sunt structurale și specifice regimurilor marxiste. Sămânța dezordinei și a inabilității de a formula idealuri și de a promova **valori etice pe măsura omului, a fost prezentă încă dela începutul oricărei organizări de societate marxistă. De când există forme de societate comunistă, încă nu se cunoaște nici o realizare majoră, nici o creație care să ridice demnitatea omenească,** oricâte aparențe afișează conducătorii comuniști din Uniunea Sovietică sau din alte țări, cu placardele reformelor, aceste aparențe nu pot camufla realitatea: regimurile comuniste se află într'un proces de destrămare.

Nici cele mai dure regimuri comuniste, fie ele mari puteri -China și Uniunea Sovietică-nu au scăpat din ghiarele virusului de decădere. Aceste guverne încearcă să se salveze cu formule artificiale, parțiale și inefective. Descompunerea lor este certă și ireversibilă.

Imensitatea Chinei comuniste a fost șocată de demonstrațiile de stradă ale studenților la care apoi **s'au adăugat segmente largi de populație, atingând** aproape 1 milion și jumătate de protestatari, care cereau democrație, libertăți și putere efectivă în viața societății.

In uriașa Uniune Sovietică, în cadrul unor alegeri - destul de abil menajate de partidul comunist- o mulțime de candidați ai partidului au fost invalidați prin votul secret al cetățenilor.

Ungaria -în disperarea ei de a-și stabili o poziție **cheie în viitoarea configurație politică europeană - se zbate în mari dificultăți economice și e tulburată de** tendințe antagoniste pentru a formula o structură politică de natură pluralistă.

In Polonia -sindicatul Solidaritatea a obținut un **statut legal de existență prin recunoașterea lui de** guvernul comunist.

Națiunile baltice își revendică dreptul de suveranitate și independență față de Moscova, iar Basarabenii români s'au profilat curajos pe linia naționalității lor tradiționale.

Prin toate acestea, ca și prin alte tulburări (Afganistan, Armenia, etc.) nu se poate pretinde că monolitul comunist s'a dislocat, dar se evidențiază **carențele interioare ale sale și reformele ocazionale care se proiectează -mai ales în Uniunea Sovietică-** oricât de iluzorii sau fantasmagorice ar apărea, ele indică simptomatic impotența regimurilor comuniste.

Toate aceste reforme, inițiate de Gorbaciov, au un caracter de ambiguitate, și găsesc puțină încredere în lumea țărilor libere, dar nu se poate întrezări calea de revenire la formula comunistă ''ante quo''.

Bietul regim comunist din România se găsește în cea mai confuză stare posibilă. Toate semnele care vin din țară arată o dezorientare completă a guvernului și partidului comunist.

Noi, venim cu o sugestie binevoitoare față de guvernul dela București, care să-l ajute să iasă din starea de confuzie.

La Mainz, în Germania, președintele Bush a cerut pentru pacificarea relațiilor dintre Est-Vest, să se facă alegeri libere în țările comuniste.

Guvernul român comunist și-ar putea verifica suportul popular de care dispune prin organizarea unor alegeri libere. In felul acesta, atât guvernanții cât și ideologii partidului comunist, vor avea prilejul să-și găsească orientarea lor politică și să iasă din starea de confuzie în care se găsesc.

Adevărul este că regimul comunist din România nu va scăpa de scadența unor alegeri, pe care nu le va putea manipula după dorința sa. De ce să apară alte țări comuniste pe ecranul politicii internaționale ca promotoare ale unor alegeri libere sau cu tentă de a fi libere.

Nici Uniunea Sovietică nu a scăpat de asta și nici China comunistă nu a fost în stare să înfrângă puhoaiele de oameni dornici de libertate, căci partidul și-a pierdut busola realismului marxist. Insuși marxismul s'a pierdut în bătaia vânturilor sălbatice și necruțătoare.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că -REDACȚIA ACESTUI ZIAR- nu împărtășește totdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

ÎNCĂ ODATĂ AUSTRO-UNGARIA?

—Horia STAMATU—

S'a împlinit un secol dela moartea lui Eminescu. De asemenea s'a împlinit o jumătate de secol, un negru jubileu, de când viitorul României a fost tăiat prin lovitura de stat din 1938, fără de care țara noastră nu ar fi intrat în morișca dela Yalta. Cincizeci de ani, sau și unul dela tragedia provocată de un bastard sufletesc, bolnav de arghirofilie, au fost de ajuns ca această țară să fie coborîtă la nivelul cel mai de jos al Europei democratice sau totalitare.

Cum s'o ridicăm? Cu zâzania patologică a exilului? Cum să facem ca această țară să nu intre în ''noaptea veșnicei uitări'' istorice? Pentrucă știm istoria este metafora pământească a veșniciei, un strop de vreme față de veșnicia cerului, dar știm de asemenea, prin exemplul altora, că oricât de efemeră va fi această istorie numai prin ea ajungem veșnicia cerului. Istoria tuturor popoarelor, deci și cel românesc, clădește trepte către etern. La această ''piramidă'' a umanității **avem și noi, Românii, dreptul** de-a contribui cu geniul și virtuțile moștenite de un mileniu și jumătate, de când seminția noastră s'a închegat în Europa.

Aceste lucruri le-a știut Dante, care deschide ciclul creștin al culturii **superioare europene din care facem și noi parte.** In secolul XIX am ajuns să ne dăm seama de valoarea folclorului, dar în același **timp am ieșit glorios din** anonimatul folclorului cu geniul lui Eminescu în frunte. Adică ne-am ridicat eroic la nivelul propus Europei creștine de Dante. Doar că după un moment culminant al istoriei noastre, scurt de altfel, între 1918 și 1938, iată avem în urmă cincizeci de ani de când poporul român a intrat într'un exil interior și exterior, alternativ sau concomitent, și astfel ajungem să retrăim sentimentul lui Eminescu față de un amenințător iremediabil: ''Din noaptea veșnicei uitări / In care toate curg /A vieții noastre desmierdări / și raza din amurg / De unde nu mai străbătu / Nimic din ce-au apus /Aș vrea odată'n viață tu/ Să te înalți în sus''... Erzațul de ''eroism și glorie **națională'' în fosta România** Mare a fost o stearpă negație: anti-revizionismul. **Care nu era nici o ''credință'' și nici o ''idee'',** nu era nici **''știință''** nici ''conștiință'', ci un fel de avocatură în gol, care tocmai bine arăta nesiguranța **conducătorilor României** Mari. Ba s'a ajuns chiar la comploturi împotriva integrității interne românești răspândindu-se în presa ''prietenilor'' din Europa, **că ar fi existat niște Români** care ''plănuiau'' **împreună** cu Ungurii să le dea plocon Ardealul. Acei oameni n'au existat, dar în 1940, după abia douăzeci și doi de ani **de Românie Mare, mișelia** unei propagande urmată de crime de fapt, a fost crunt plătită cu ciopârțirea **României Mari, în** Transilvania, în Bucovina, la Vest și la Nord, la Est cu noua răpire a Basarabiei și la Sud cu pierderea celei mai fructifere și mai frumoase părți din **Dobrogea, asupra căreia** Bulgarii nu aveau mai multe ''drepturi **istorice''** decât Imperiul Chinei. La **acea sfârtecare a României** Mari a dus refuzul credinței strămoșești milenare și a unei idei apte să includă noutățile epocii moderne, în care intra și democrație sinceră, efectivă, legiuită. In cei cincizeci de ani următori lumea a intrat în cel mai mare cutremur **istoric dela năvălirile barbare** încoace.

Dar vedem că din acest cutremur Austro-Ungaria dă semne de ridicare, și scuturându-se de moloz și racile depășite împacă din nou tradiția și actualitatea. Ungaria se întoarce la moaștele Regelui ei Stefan, se emancipează de tirania partidului unic și culminează cu distrugerea **fortificațiilor comuniste la** granița cu Austria, ceea ce indică pentru moment doar simbolic o revenire pe baze federale la o nouă Austro-Ungarie. Dar simbolul ajunge prin voință întotdeauna realitate istorică. In **același timp România se fortifică** cu disperare contra Occidentului, în loc să distrugă Cortina de Fier, ea distruge cu un fel de ură barbară toate vestigiile istorice românești și intră în vrajbă cu tot Apusul deși mumia lui Lenin n'a luat în **primire** ''pristolul dela Roma'', unde hoardele nu vor ajunge. In vreme ce Occidentul recuperează ce-a avut, **deocamdată** începând cu Polonia și Ungaria, în România se cultivă criminal cel mai **anti-românesc** șovinism. Este ceva analog **cu ''apărarea Transilvaniei** de ''trădători'' în timpul lui Carol II, pentruca tocmai bine în doi ani să se ajungă la pierderea unei jumătăți din Ardeal. Dacă atunci a lipsit o politică de stat pozitivă, acum este cea **mai evidentă acțiune împotriva integrității României. In timp ce Occidentul a luat ofensiva spre Est, România se afundă tot mai mult în dependența de Eurasia care vrea s'o înghită. Pentru nesăbuințele programate nu se știe de cine, România riscă** să fie pedepsită și mai rău ca în 1940, azi în continuarea Yaltei care ar fi definitivată într'o catastrofală pierdere **națională** pentru noi.

Astăzi suntem și mai rău **descoperiți politic pe partea** Occidentului ca în 1938-40.

De aceea ne amintim de cutremurătoarele versuri ale lui Eminescu citate mai sus.

România este azi total căzută în disgrația Occidentului și nimeni nu va fi dispus să-i apere integritatea la ceasul definitivării socotelilor.

CĂTRE REDACȚIE

*BRAMHULT, SUEDIA - Neputința cu care asist zi de zi la distrugerea țării, a poporului, apoi nereușita la modul concret a unei transformări radicale în ajutorul poporului ruinat fizic, psihic, dezgolit de ultima fărâmă umană, a luat proporții ireale în somnul agitat al fiecărei nopți. Am nevoie de ajutor. Am continuu viziunea unei salvări a bietului nostru popor ROMAN care nu mai are nici cea mai mică putere de organizare; este ca și cum demonii răului s'au întronat la puterea țării. Viziunea unui cortegiu al tuturor Românilor din exil, liberi și cu putere de organizare și comunicare neîntreruptă, care din toate colțurile lumii se îndreaptă spre ROMANIA în scopul eliberării ei de năpârcile ce au ruinat-o.

Locuiesc în Suedia; Suedezii dau dovada unui popor ignorant, care nu au nici cea mai vagă idee despre ROMANIA și poporul român. Se fac tot felul de afirmații aberative, Românii sunt confundați cu țiganii sau sunt considerați popor slav. Am ajuns la o furie agresivă la auzul acestor incredibile lipsuri în educația elementară a oricărui individ. Au fost transmise o serie de documentare la TV înfățișând situația actuală de neconceput a țării, apoi s'a transmis că valul de refugiați din România este pe locul al cincilea, informații ce au ridicat interesul pentru poporul român. Ar fi de dorit ca cineva să scrie un articol în care să descrie succesiv toată istoria adevărată a poporului nostru, care apoi să fie tradus în limba suedeză și în alte limbi pentru mai buna informare a țărilor noastre gazdă.

Anca DOBRIN

*ATENA, GRECIA - Mă numesc Nikolics Elena, de profesie electronist, refugiat politic, sosită în Grecia în Ianuarie 1988. Doresc ca prin această scrisoare să vă adresez mulțumiri pentru bogăția de informații pe care o oferă ziarul ''Cuvântul Românesc'' pe care îl consider un autentic continuator al tradițiilor culturale românești și susținător moral al tuturor Românilor aflați în exil.

Vă mărturisesc că aici, în campul din Grecia, ziarul Dvs. este citit cu multă satisfacție de toți cei care au șansa să aibă acces la el. Această șansă am avut-o și eu până de curând, dar, prin plecarea unei familii care primea abonamentul și care îmi împrumuta ziarul, nu mai este posibil să fiu la curent cu publicația Dvs.

Aș îndrăzni, deci, să vă adresez marea rugăminte ca în limita posibilităților Dvs. să îmi trimiteți numere din ziarul ''Cuvântul Românesc''. Odată stabilită în USA voi putea asigura plata normală a abonamentului acestui ziar valoros și pe care îl voi susține cu multă plăcere. Vă mulțumesc anticipat pentru sprijinul Dvs.,

Elena NIKOLICS

*HAIFA, ISRAEL - Mai întâi vă mulțumesc din inimă pentru grija de a mi se expedia ziarul ''Cuvântul Românesc''. Ziarul mi se pare deosebit de interesant, cu material extrem de variat și de o bună ținută profesională. Ce păcat că nu poate ajunge în mâinile celor de acasă; ar fi fost citit ca ceva sfânt. Din capul locului, mărturisesc că nu am contribuit cu bani la procurarea ziarului Dvs., dar nu din zgârcenie, ci pur și simplu pentrucă sunt plecat de curând din țară. Ceea ce reușesc să fac, este să-l transmit altora pentru a fi citit și eventual a se abona la el.

Subsemnatul am fost arestat și învinuit de regimul comunist din România ca sabotor și instigator împotriva ordinei sociale.

Vă mulțumesc încă odată pentru ceea ce faceți, în ajutorarea celor care se hrănesc cu limba în care s'au născut.

Gorun ZAHARIA

ROMÂNIA ȘI TRANSFORMAREA EUROPEI

George BĂLTEAN

Transformarea Europei este în curs de desfășurare dela Atlantic la Ural, fiecare parte-Estul și Vestul- în felul său. La marea transformare își aduce contribuția fiecare țară, cu excepția Republicii **Socialiste România. Singura** "contribuție" a României este contribuția la distrugerea sa proprie și întărirea convingerii celorlalți că drumul comunismului este o catastrofă.

Comunismul va dispare pe două căi: (1) calea de până acum, conservativă, sau calea în prăpastie (calea **României și (2) calea reformelor**, care duce spre liberalizare, cale urmată de celelalte țări din Est, inclusiv URSS. Dictatorul Ceaușescu a adunat din 1971 până astăzi tot ce a fost negativ și abandonat de alții (Chinezii, **Iugoslavii** și Albanezii), ca bază a regimului său. In Europa se și vorbește de "albanizarea" României. Mai mare rușinea!

Pentru ieșirea României din catastrofa **comunismului, din izolare** și sufocare, există două căi: calea luptei poporului pentru eliberare națională și calea evoluției spre democrație și economie liberă. Ambele cer curaj. "Secretul fericirii este libertatea. Secretul libertății este curajul", spunea Pericle.

Pornind dela realitățile **poporului român, prima cale** are puține șanse de reușită, dată fiind perfecta supraveghere **polițienească**, neorganizarea poporului, lipsa de sprijin extern și izolarea țării, mai ales că acum celelalte popoare satelite ale URSS își **văd** salvarea prin evoluție. Evoluția - a doua cale - presupune o permanentă presiune asupra regimului **comunist, în care** conducătorii comuniști **înșiși** sunt de acord cu reformele **economico-politice.** Calea evoluției are șanse de succes peste tot.

Calea evoluției în cazul **României poate avea de** asemenea două înfățișări. Prima înfățișare: **România** să devină o țară neutră, cu statut de neutralitate de felul Elveției, Austriei și Suediei. Aceasta ar însemna ieșirea din pactul dela Varșovia și CAER. Pentru această cale există deja sprijinul Occidentului. Si în Ungaria se vorbește de o asemenea cale. O acțiune comună de neutralitate **România - Ungaria ar fi salutată de întreaga Europă**, dar mai ales de cele două popoare vizate. Neutralitatea nu **înseamnă** automat și liberalizare, dar ar deschide, fără **opreliști**, larg poarta libertății. Momentul neutralității poate fi nu numai înaintea începerii unei evoluții spre liberalizare, ci și în cursul ei. Deci, se poate începe liberalizarea și apoi să se obțină neutralitatea.

Cea de a doua înfățișare: **România în cadrul statului** actual să urmeze calea liberalizării, luând ceea ce **este pozitiv dela celelalte** țări și adaptând la condițiile României. Această cale presupune câteva etape, care se leagă între ele, astfel: înlăturarea lui Ceaușescu și a familiei sale dela conducerea țării, introducerea reformelor economice și politice, **înființarea de sindicate** libere (de preferat "Solidaritatea" pentru a se asigura solidaritatea internațională, contactul și unitatea cu sindicatul deja existent "Solidaritatea" din Polonia, preluat și de Ungaria), înființarea mai multor partide politice, alegeri libere între mai multe partide politice, și trecerea spre democrație. Si aici ar putea exista o variantă: Ceaușescu însuși să înceapă introducerea de reforme și să deschidă calea evoluției, dacă el ar fi capabil să înțeleagă evoluția Europei. Ceaușescu ar putea relua exemplul mandatariatului aplicat chiar de el în 1965-1968 în **România**, atunci când România era înaintemergătoare în Europa de Est, în aplicarea de reforme și distanțarea de URSS. Atunci România era singura țară pe acest drum. Astăzi România ar avea toate țările alături de ea în această evoluție. Astfel România ar putea să beneficieze de soluția globală la care ea, la rândul ei, și-ar putea aduce contribuția proprie, **constructivă**. In plus, Vestul ajută puternic calea evoluției prin investiții și cooperarea economică. Astfel, țara europeană România ar redeveni o țară demnă și ar beneficia de întreaga **transformare** a Europei pe baze reciproce.

UN ULTIM MARE LUCRU CURIOS

Urmare din pag. 1

regulă, solidificați în nebunie, ei își duc viața **într'o** încântătoare psihoză că sunt aranjați cu ștăbia pe viață. In chip firesc, numai o stare psihică de nebunie te poate face să simți că de-acum ești aranjat în bine pe viață pe o stare de mizerie cumplită a poporului.

Ne întoarcem la miezul lucrului curios. Punctul cel mai strident al **polilogiei** din presa occidentală și chiar al celei din refugiul românesc **simpatizantă**, **stă în faptul că cei șase semnatari care fac parte din** rândurile groparilor țării sunt prezentați în **imagine** de eventuali **salvatori** ai ei. Deci dela gropari la salvatori. O asemenea imagine este un lucru deplasat și tendențios.

In fapt, cei șase sunt comuniști care și-au pierdut **ștăbiile prin desărcinări greu de înghițit, fiindcă ele** au pus capăt încâtătoarei psihoze a aranjamentului pe viață. Desărcinări rezultate exclusiv din mâncătoria dintre ștabi și deci fără nici o legătură cu țara și poporul. In chip obișnuit când ștabii comuniști își pierd privilegiile de clasă **conducătoare**, ei devin opozanți, disidenți, protestatari. Desigur cu gândul și **țelul** unei alte șanse de reîntronare în ștăbie și viață încântătoare. Dacă nu se va putea, din nou, în structura comunistă poate că... în cea capitalistă. De ce nu?!

Lucru de mirare? Da și nu! Căci după cum am mai **văzut și vedem, trebue să fii un ins cu un solid statut comunist ca să fii băgat în seamă și tratat cu atenție și susținere de presa și cercurile politice din Occident** cu influență. Un grăitor exemplu în această privință este scrisoarea lui Apostol, Pârvulescu, Bârlădeanu, C. Mănescu, Bruncan și Răceanu.

Acest ultim mare lucru curios ne aduce aminte de **marii și vajnicii Români care și-au pierdut libertatea și** viața fiindcă s'au opus și au protestat instalarea la putere prin forță și fraudă a regimului comunist, ruinător și ucigător de țară. Protestele lor n'au avut nici un ecou. Desigur că pe atunci a fost un alt timp, dar și oamenii acelui timp au fost cu totul alții. Nu făuritori de regim comunist și de progenituri de tip ceaușist, ci întregitori și făuritori de țară.

Cel care în numele poporului român opoziționist a supra-protestat în Occident a fost Iuliu Maniu, cel mai cunoscut și prestigios Român, din acel timp, în lumea **românească** și cea externă. Dar față de protestele lui contra banditismului comunist care a pus mâna pe țară, **străinătatea** a rămas rece. Aceeași străinătate care, mai nou, dă o frapantă atenție scrisorii celor șase comuniști reseriști.

Iți cam stă mintea când vezi așa ceva. Iuliu Maniu și mii de vajnici **Români**, au murit în închisori și lagăre uciși de comunismul din care fac parte și cei șase, **numiți**, cărora acum, cu căldură, laudă și **respect, li se acordă de către străinătate creditul unei** acțiuni de regenerare în **România** a unui comunism născut degenerat.

Ne stă mintea în loc până la punctul la care nu mai suntem în stare nici să ne mirăm.

Eugen BÂRSAN

ÎNTRE GETTYSBURG ȘI DROBETA

Miterrand a vizitat America, Baker a făcut un tur prin Europa, Gorbaciov a vizitat China și **Ceaușescu** a vizitat Drobeta-Turnu Severin unde a trântit un discurs de-a dat șah mat mapamondul.

Vibrațiile internaționale ale vorbăriei ținută la picioarele Podului lui Traian au înregistrat pe Scara Richter 7.9 și-au fost transmise de Agerpres. ("R.L." 15 Mai):

"**Ecouri ample în presa** internațională...conform relațiilor concrete... sub conducerea Președintelui **Nicolae Ceaușescu, România înfăptuiește** grandioase planuri de dezvoltare a **întregii societăți, militează ferm pentru** promovarea păcii și colaborării în lume."

Amplele ecouri au ajuns până în Mexico unde revista "Mundo International" a tipărit o "Edition especial" afirmând că pentru **promovarea păcii există doar o singură** soluție: să se studieze și să se pună în **aplicare: "Planurile de dezvoltare ale viziunii realiste, ale spiritului riguros științific ale Președintelui Nicolae Ceaușescu, făuritorul României moderne..."**

Aceleași aprecieri le citim în Coreea de Nord, Campucia, etc.

Pentru pironirea pe meridiane a logoreei sclipitoare se va **crea**, chiar lângă ruinele podului lui Apolodor din Damasc, un viitor centru turistic, mai exact Parcul **Național** al "Epocii de Aur" unde se vor ridica statuile celor care au făurit **România:**

Impăratul Traian al Romanilor, cu mantia imperială pe umeri, și Secretarul **General** și Președinte Nicolae Ceaușescu al RSR-ului în uniforma de Mareșal de Grăniceri, alături de un câine polițist și o mitralieră:

"Peste granițele patriotice nici pasărea nu zboară!"

Alături de cele două statui se va clădi un muzeu pentru imortalizarea într'un borcan a pălăriei ce-a încălțat capul "Fiului" în acea zi de 15 Mai, iar într'un alt borcan, tot pentru imortalizare, publicul va admira brasiera, "Size 40-D", a Doctorului Elena Ceaușescu, Savantă Academiciană cu moleculare **cunoștințe** științifice.

Discursul tovarășului președinte al RSR-ului, ținut la **Drobeta**, este egalat cu "Gettysburg Address" ținut de nu mai puțin cunoscutul președinte al Statelor Unite, Abraham Lincoln.

Vizitele ceaușesciene în **Mehedinți**, discursul, plus telegramele de felicitare, etc. au umplut spațiul ziarelor vreo săptămână, radio a clănțănit de dimineață până seara iar televizorul a transmis pe viu lățimea și lungimea norodului îngrămădit la adunare: (N.R. **Stirea** că s'a terminat vizita lui Gorbaciov în China, Agerpres a comprimat-o în 12 rânduri: "Incheierea convorbirilor chino-sovietice", "R.L." 19.5.89)

Obiectivitatea scribilor reseriști este în acord cu formula Omului Nou, bazată pe educația științifică-materialistă.

O redăm așa cum o gândesc poeții dela Curtea Regală a Proletarilor.

Laudele ce orgoliul ți-l îmbată
Putem scrii, câte poftești;
Putem scrii și laudă adevărată,
Depinde doar, cum ne plătești!

Stroe MOLDOVANU

Biserica din Bărbuleț (Dâmbovița), clădită în a doua jumătate a secolului al 17-lea. FOTO: A. PETIT

ESEUL POLITIC

SĂ DĂM OCCIDENTULUI UN IDEAL

-II-

Constantin MACRI

Conturam în prima parte a acestui articol patru principii orientative în vederea genezei unui ideal politic, social în general, filosofic și etic în special, ca expresie a culturii și civilizației atlantice.

Făceam și atunci precizarea și o subliniem, din nou, și acum, că nu suntem atât de naivi încât să credem că un asemenea ideal s'ar putea isca dintr'un articol de ziar. Avem datoria însă, fiecare, în cercul nostru de existență, să-l însăilăm, să-l descoperim, să-l promovăm cu un dinamism născut chiar din șocul evenimentelor pe care le trăim nemijlocit.

Iată în fiecare zi, aproape, se anunță descoperirea de noi gropi comune, ba în Ucraina, ba în Bielorusia, ba în Basarabia, iar cifra victimelor comunismului și stalinismului variază între 6 și 40 de milioane, chiar după spusa istoricilor sovietici.

Să numim aceasta "șocul gulagului". Nu este el oare capabil să provoace o reacție rezonantă, pe măsură, a tinerilor occidentali?

Mai putem spune atunci "mai bine roșu decât mort?" Roșu nu este echivalent cu glonțul în ceafă dela Katyn?

A te opune morții politice nu este un prim strigăt al noului idealism occidental? Iată o platformă viabilă, spornică, dătătoare de energii combative pentru a promova valorile culturii și civilizației atlantice.

In emoția obștească care generează prin reflex o reacție de autoapărare este și așa numitul sindrom "Salan Rudsvi", scriitorul indian de prost gust și de proastă inspirație, autorul unei scrieri blasfematorii la adresa confesiunii musulmane. Dar cine are dreptul să-l condamne, fără judecată, pentru aceasta, la moarte? Ce timpuri trăim, dacă un șef de stat dă ordin de asasinat a unui cetățean străin pentrucă acesta a scris o carte de deriziune a unui cult religios.

In viziunea fundamentalismului stalinist sau islamic viața omului a devenit o valoare de doi bani. N'avem dreptul noi Occidentalii crescuți de secole în cultul toleranței și înțelepciunii socratice și a iubirii și iertării creștine, să ne ridicăm cu vehemență, cu răbufniri de revoltă în fața acestui infern ideologic și holocaust uman?

Nu este aceasta o flamură, un drapel sub care trebue să te aliniezi și să lupți, fiecare după puteri? Toată lupta occidentală este o luptă contra răului care amenință viața omului de pretutindeni.

Chinezul, i Indianul, Namibianul, n'o știe, dar noi o știm. Noi oamenii nutriți pe solul culturii greco-latine-creștine. Viziunea noastră umanistă este o viziune globală.

Toate imperialismele sunt repugnabile și moarte, dar concepția dragostei și a solidarității umane descinzând din izvoarele de mai sus rămâne perenă atâta timp cât va exista genul și geniul uman. Pe scutul idealismului occidental scrie dragostea de oameni, iubirea semenului tău. Aceasta oriunde, oricum, oricând. Ura este dela diavol (ca principiu al răului), dragostea este dela Dumnezeu (ca principiu al binelui).

Prin dezastrul deal Cernobil (ca și alte dezastre ecologice) s'a invederat omului contemporan un alt mare pericol care pândește civilizația și cultura umană: distrugerea naturii, a mediului ambiant prin înseși faptele omului, care nepercepând limitele progresului tehnic se autodistruge. Se autodistruge fizic prin asfixie, prin poluarea gravă a aerului, a apelor, a regnului vegetal etc., se autodistruge prin supra consum, prin risipă și epuizarea resurselor și blocajul deșeurilor - gunoiul fiind mai abundent decât substanțele consumate. Problemă extrem de complexă și alarmantă.

In general, principial vorbind, ecologiștii stau pe o poziție justă. Să sprijinim cu tărie acest obiectiv măreț: protejarea naturii. Simplificarea și esențializarea nevoilor umane.

Prin lupta împotriva fascismului roșu care are omuciderea implicată în celula sa genetică, prin lupta împotriva intoleranței religioase și a bigotismului noului val barbar, care vine din aceleași puncte cardinale, prin lupta contra poluării chimice, estetice și mai ales etice să ne salvăm natura înconjurătoare (ambiantul) și să ne salvăm propria noastră natură ca ființă rațională având implantat de Divinitate imperativul categoric al unei conștiințe morale.

Christ și Kant sunt ai noștri , și sub inspirația gândirii lor magnifice am crescut, am luptat și înțelegem să murim.

Suntem prioritari în această lume nu din instincte cuceritoare ci din nevoia de ordine, de bine și de frumusețe care este în sufletul fiecărui european, ca bază existențială fundamentală și perpetuabilă, chiar dacă bunicii sau străbunii nu și-au respectat originea culturală și idealul religios. Dar pretutindeni au purtat torța progresului. Păcatele lor au fost răscumpărate prin nașterea lumii noi, prin superputerea civilizației umane, prin atracția irezistibilă pe care o exercită și azi în Africa, în Asia și în toată zona Pacificului limba și cultura engleză, limba și cultura franceză, filosofia și muzica germană, prin Renașterea italiană cu minunile ei de frumusețe, splendidul ritm și melos spaniol.

Partenonul este în Europa și poate fi considerat emblematic blazonul ei. Frumusețe, echilibru, ordine. Ordine care pleacă de pe pământ și se proiectează în infinit.

De aceea nu putem tolera violența și dezordinea sub nici o formă. După cum nu putem tolera contradicția logică, care uzurpează prerogativele rațiunii umane și ale echității, virtutea cea mai de seamă a conștiinței atlantice. Pentru că trebuie să ne hotărîm să vorbim din ce în ce mai insistent de o "conștiință europeană" și de o "conștiină atlantică."

Primul concept se referă la relațiile interstatale și inter-etnii din Irlanda până la Urali. Al doilea concept, cel de "conștiință atlantică" tinde să extindă conținutul ideativ și afectiv al conștiinței europene asupra întregei lumi.

O lume organizată pe principiile de frumusețe și ordine desprinse din cultura europeană, o lume organizată pe principiile dragostei creștine, o lume purgată de contradicții, irațional și inechitate. O lume a omului de pretutindeni și de totdeauna cu respectul sacru a individualității fiecăruia, cu respectul reverențios față de specificul local, tradiție, obicei și mituri, care au întregit și vor întregi și în viitor, personalitatea umană. O lume unde oamenii nu sunt simpli "factori de producție" ci personalități făpturi deopotrivă a lui Dumnezeu, a istoriei, a culturii și civilizației locale, regionalizată la maximum.

Numai legătura dintre om și tradiție, dintre om și locul său de baștină, dintre om și familia sa, strada sa, camarazii din armată și colegii din școală, legături strânse, pe bază de afecțiune sinceră și reciprocă vor salva pe omul modern de sentimentul apăsător al singurătății, al "condamnării sale la libertate".

Trebue să ne recucerim spațiul pierdut al zvârlirii noastre în cele patru vânturi. Dacă nu pentru noi, pentru generațiile care vor veni după noi. "Afinitățile elective" individuale trebue redescoperite sau renăscute și puse să funcționeze. Toate acestea fac parte dintr'un posibil ideal occidental. Adică a ne simți "la noi acasă" oriunde în Europa și oriunde în lume dacă știm să ne creiem acel "micromediu" social care să răspundă nevoilor noastre de sociabilitate.

"Internaționala" se făurește sub ochii noștri paralel cu recunoașterea dreptului legitim al fiecărui ins, al fiecărui popor de a trăi liber și independent pe glia strămoșească.

Revenirea la independență a popoarelor captive (încă) din Răsăritul European este un proces istoric implacabil de scadență recentă.

Dictatura monopartinică este un anacronism istoric intolerabil și o contradicție logică, intelectuală, politică, economică, de nesuportat. Iată ce trebue să spună pe toate canalele, din ce în ce mai insistent și mai categoric, Occidentul, Răsăritului. Nu poate forma aceasta baza unei chemări istorice a unei generații? Ieșirea din captivitatea dictaturii și revenirea la democrație și la progres economic. Nu există democrație și nu există progres când faci coadă la alimente.

Dacă hrana e o problemă atunci avem de-a face cu un regim de ocupație, barbar și antipopular. Dacă sensul existenței este să-ți cauți hrana atunci ne întoarcem la omul cavernelor. Nu e vorba de o situație tranzitorie ci de o situație, care în România, durează de peste un deceniu, iar în URSS de șapte. Foametea endemică, pauperismul cronic. Exact ca în unele țări din lumea a treia. Cine-i de vină? Exploatatorii coloniali sau exploatatorii politici? Da, există o exploatare politică. Impotriva unei asemenea exploatări trebue să lupte omul, tânărul occidental.

Criza de sistem a marxism-leninismului a fost cu pregnanță evidențiată de "perestroica" și "glasnostul" D-lui Gorbaciov. Ca și de evenimentele din Polonia, Ungaria, Iugoslavia etc. Pe aspect național de evenimentele din Armenia, Tările Baltice etc.

Tibetul este și el o victimă a imperialismului ideologic chinez. Ca și Coreea de Nord, inițial Vietnamul etc. Societățile guvernate după legile marxism-leninismului sunt frământate de mari contradicții și neconcordanțe. O oligarhie birocratică de partid ține strâns, în chingile dictaturii milioane și milioane de oameni care gândesc altfel decât partidul, partid care nu vrea să schimbe o iotă din imuabilitatea formelor de guvernământ moștenite dela Lenin și Stalin. De aici o economie stagnantă și o cultură mutilată de

Continuare în pag.5

PUNCTUL PE I

Chronographus ANONYMUS

Scena politică a Germaniei de Vest este ocupată de trei grupe de actori: "Democrații Liberi", liberal de centru-stânga, "Social-Democrații", socialist pro-sovietic, "Uniunea Democratică Creștină" și "Uniunea Social Creștină". "Liberalii" sunt nefast dependenți de Dumnezeu știe ce superstiții, organizate într'un fel de sistem de biserică laică; "Socialiștii" sunt pe față dependenți de Moscova, dar celelalte două partide, creștine, sunt perfect independente chiar față de Instituția pe care-o respectă cu deosebire, Biserica lui Christos. Până acum aceste partide creștine reprezentau în medie peste 40 la sută din alegători, și nu se consideră conduse de Dumnezeu, cum se cred ceilalți în slujba abstractei "umanități", ci doar se revendică dela viziunea creștină a lumii (pe limba lor "Weltanchaung").

Cele două partide creștine alcătuesc la un loc "Uniunea Creștină". Această "Uniune" a scos Germania de Vest din cel mai greu impas în care s'au găsit Germanii dela războiul de treizeci de ani încoace. Si politic, și economic și social, și moral, și umanitarist, Germania de Vest de azi este cea mai desăvârșită democrație din câte există azi în lume. Când e vorba de adică Nemții nu se încurcă. Mai mult decât atâta nu poate da o democrație. Dar acest stat de drept, unic azi în lume, și care este creația unui reviriment creștin după anti-omenia atee a hitlerismului, și mai ales anti-creștină, grupele liberalilor și al socialiștilor, cu dependențele lor ideologice sectare și anacronice sau diversele aberații "intelectuale", minează pe cât pot consensul uman cu rădăcini creștine din Germania de azi, din nefericire liberă numai la Vest.

Paradoxal zișii "liberali" sunt în permanentă râcă tocmai cu aceia care-au dat cel mai luminat liberalism pe care l-a avut Germania vreodată, în frunte cu Adenauer care-a dus greul primei faze istorice a Republicii Federale Germania. "Liberalii" după nume au ținut un timp cu această democrație luminată dar la un moment dat au trecut la stânga și șantajază Uniunile Creștine, făcând pungășește cu ochiul spre socialiștii care la rândul lor vor să alipească socialist Germania liberală la Germania comunistă. Sabotând un guvern de Uniune Creștină, adversarii nu fac decât să izoleze Germania de America și Anglia, dacă nu chiar și de Franța, și producând o inevitabilă criză economică să ajungă la starea "pre-evoluționară" în care să se ceară "mântuirea" dela Germania de Est prin "socialismul real".

Ce este însă în adânc semnificativ în această luptă dusă prin cele mai murdare mijloace ale propagandei copiată după cea comunistă este ceva ce trebue neapărat scos în relief: oroarea "liberalilor", lunecați ca și în U.S.A. la stânga, și a socialiștilor față de creștinism, pe care într'o perfectă înțelegere a unora cu alții vor să-l tragă în noroi prin "denunțarea" păcatelor Uniunii Creștine, deși în Germania de Vest socialiștii au intrat până la gât în cele mai murdare scandaluri cu falimente de miliarde. Nu e vorba de simpla "smulgere a puterii' din mâna Uniunii Creștine, ci de a compromite revendicarea dela creștinism.

De frazeologia "politologilor" sau de a "socio-psihologilor" și câte altele, nu este nici o nevoie pentrucă lucrurile sunt cu ochi și cu sprâncene. Cu deosebire cam dela începutul anilor 1960 a început o vastă ofensivă anti-creștină în lumea culturilor occidentale. Ca forță "morală" se prezintă liberalii de pretutindeni și care voit confundă "licențiozitatea" cu "libertatea" și ca forță "revoluționară" de schimbare fericită a lumii se oferă socialiștii, cu mișmașul lor de egalitarism, pacifism ipocrit și ne la locul lui, susținuți de internaționala lor. Amândouă aceste forțe de asediu împotriva creștinismului se bazează pe dinamica unică a lumii în istoria modernă de care dă dovadă comunismul de șaptezeci de ani.

Dacă în lumea europeană încă "liberă" nu se dărâmă bisericile ca în R.S.R., cel puțin sunt spurcate cu cele mai infame porcării scrise pe zidurile lor. Un jurnalist "liberal" ajuns miliardar cu un magazin de "scandaluri" dovedite de atâtea ori ca niște crase mistitificări, a scris o carte în care pretindea că demonstrează cea mai absurdă temă: că Christos a fost cel mai mare criminal din istoria omenirii. Bine înțeles nu i-a făcut nimeni nimic. Dar replicile au fost din partea teologilor. In schimb cartea nu a fost mai deloc citită. Insă băiatul își făcuse datoria. Un altul, tot "liberal", a luat-o mai modest, scriind o piesă submediocră de altfel, în care îl trăgea la răspundere pe Papa Pius XII de crimele național-socialiștilor. Dar piesa a fost ridicată în slăvi pe toate meridianele, datorită mașinei de propagandă a stângii internaționale. După aceea însă autorul a intrat în anonimat. Si acesta își făcuse datoria.

Mișcarea mondială împotriva bisericilor creștine și împotriva oricărei gândiri real favorabile libertății neamurilor tiranizate de comunism, a mers într'un continuu crescendo, după o fază incipientă de infiltrare în mentalitatea plebee. In anii '70 s'a trecut la ofensiva pur și simplu copleșitoare prin toate organele de "massmedia" în care pornografia murdărea magazinele cu deosebire de Paști și Crăciun, iar în anii '80 s'a deslănțuit un război frontal, care pentru noi Românii s'a soldat cu asasinarea morală prin minciună a Episcopului Valerian, și care a fost în același timp și asasinarea fizică indirectă. Iar acum spre sfârșitul anilor '80 s'a pornit prin presa occidentală un atac pervers împotriva valorilor românești.

Dacă Europa nu este azi în neagra mizerie adusă de ocupația sovietică prin partidele comuniste naționale, se datorează în primul rând celor trei partide creștine din Italia, Franța și Germania la sfârșitul anilor '40, când s'au pus bazele unei prime faze spre o Europă Federalistă, cu de Gasperi, Robert Schuman și Adenauer; acesta la rândul lui a făcut împreună cu de Gaulle pacea definitivă între Franța și Germania. Datorită acestor partide cu excepționali oameni de stat s'a ajuns la Pactul Atlantic care apără pacea în Europa de 40 de ani, cu arma la picior, ținând barbarii în șah.

Astăzi este actualizată de diferite secte cu mare influență propagandistică vorba lui Voltaire după care "Biserica e monstrul care trebue ucis". Bineînțeles ce s'a făcut în peste 15 secole nu se dărâmă în două. Dar în acest timp s'a propagat intens o ură tenace împotriva lui Christos însuși. Această ură dispune de șaptezeci de ani de cea mai teribilă armă care este bolșevismul. A cărui origine este în Revoluția Franceză. Cu totate surlele și tobele din Franța socialistă, această revoluție, ajunsă de fapt o hârcă bătrână a istoriei, lumea nu se prea prăpădește nici în Franța de entuziasm la amintirea ei, ci mai curând este îngrijorată din cauza prăpădului și mizeriei pe care în general "revoluția" le aduce în lume. In orice caz, dublul dacă nu cuadruplul "internaționalism" muncește neîncetat, cu o tenacitate diabolică, la scoaterea lui Christos din sufletele oamenilor din ce în ce mai expuse cauterizării din cauza asaltului propagandelor care înghit miliardele adunate din sudoarea muncii oamenilor, și la Est și la Vest.

Cu cine ar urma să fie înlocuit Christos în sufletele oamenilor? După câte constatăm neîncetat cu un "nimeni și nimic", cu vidul de care au dat dovadă apariții ca Lenin, Stalin, Hitler, adică un intelectual răsucit în vrej, un seminarist transfug și un fel de sferto-doct care apare în mediul civilizației germane ca un fel de corespondent al barbarului Rasputin din Eurasia, și unul și altul dotați cu un fel de puteri magice, bine organizate de-o conspirație secretă în cazul lui Hitler.

S'au împlinit 100 de ani dela nașterea lui Hitler, și "politologii' se dau de ceasul morții ca să arate ce-a fost acest Hitler. Dar argumentul spiritual lipsește la toți. In schimb numai când e vorba de Papa scribii de serviciu își amintesc de acest argument, fals plasat, dar necesar pentru propaganda anti-creștină. Telul general al persecuției lui Christos și al oficianților Lui nu este în realitate în nici o legătură cu cine știe ce "amor" pentru ființa umană. "Amorul" unor interesați este numai pentru tot ce este dăunător culturii creștine și cât mai violent ațâțător al vrăjmășiei dintre neamuri, întăriți de un fel de "vid ofensiv" a cărui taină istorică nu poate fi definită în nici o cronică. Diavolul? Dar cine a făcut până azi genealogia, fizionomia și caracterologia Diavolului în istorie? Cum e localizat undeva, se și mută în altă parte. Putem da exemplul american destul de recent: scoaterea insignelor creștine din clase și desființarea rugăciunii matinale. In această măsură nu este nimic "democratic", ci foarte mult "demonic". E nevoie de distrugerea spirituală a unei națiuni. America n'ar fi existat fără pionierat, iar baza forței acestuia a fost în credința creștină. Desigur că amintirea unei credințe supără pe niște interesați, care pretind că Revoluția Franceză ar fi făcut America. Nu este deloc adevărat. America a fost opera pionierilor de care am amintit. Se vede treaba că "monstrul", care acum ar fi pe față "Christos", nu a putut fi ucis și cum America este cel mai puternic aliat al acestui monstru a devenit o "Le monstre a abattre" în imediat.

Cu această unitate din ce în ce mai strânsă a internaționalelor pentru distrugerea culturii creștine intrăm în mileniul trei. Dar se intră fals, cum am zice "cu piciorul stâng". Prin minarea spirituală se pregătește un dezastru care să facă din cumplitul al doilea război mondial o foarte idilică poveste de adormit copiii.

MĂ IARTĂ IARĂȘI DOAMNE

Mă iartă iarăși Doamne de gânduri vinovate
Nu pot să scap de ele după cum știi și vezi
Roind în zbor ispite mă'ndeamnă la păcate
Hoinare gânduri moarte de prin cerești livezi.

Să rup iar scutul care mă apără de mine
Mă'ndeamnă lutul moale și traiul lesnicios
Pândind cu'nfrigurare păcatul care vine
M'arunc în bezna oarbă cu capul drept în jos.

Robind așa o viață, îmi sângeră grumazul
Si greu îmi port cătușa legată de picior
In viermele din mine nu recunosc viteazul
Ce fuse altădată, de care mi-este dor.

Implânt adânc cuțitul, să iasă tot puroiul
Din rana grea din mine; cântând apoi din nai
Mă'njug la jugul dulce, urcând încet Nehoiul
Filtrând adânc în mine parfum de mucegai.

F.D.

SĂ DĂM OCCIDENTULUI UN IDEAL

Urmare din pag.4

inhibiții și refulări. Contra acestor strangulări trebue să lupte cu hotărîre Occidentul.

Dacă suntem oameni, oameni cu adevărat, atunci avem datoria să sărim în ajutorul celor înlănțuiți ca odinioară Prometeu pe stânca caucaziană. Alegoria nu e deloc hiperbolică.

Cultura umană a pierdut imens prin apariția și extensiunea dictaturilor marxist-leniniste. Au sucombat în germene milioane de talente. Nimic mai funest decât să nu te poți exprima chiar atunci când ești de totală bună credință în dăruirea ta pentru om. Zăvorul ideologic și rictusul nomenclaturist au ucis în fașă atâtea nobile avânturi. Mistificarea a fost ucigătoare pentru milioane de intelectuali. Nu merită oare acești intelectuali din Răsăritul Europei o mână de ajutor, în serviciul adevărului?

Aceasta-i datoria numărul unu a milioanelor de intelectuali din Occident. Să ridicăm cortina de fier. Să dăm impuls inițiativelor creatoare ale milioanelor de captivi din Răsărit. Ce poate fi mai irezistibil, mai măreț și mai nobil decât să dai libertatea celor sechestrați și înlănțuiți? Ce poate fi mai moral decât să obligi la respectul opiniei altuia, la practicarea adevărului și transparenței în relațiile dintre oameni?

Cine are interes să dezumanizeze viața socială prin aplicarea violenței, folosirea sloganelor mincinoase și impunerea unui climat de "fermă a animalelor"? Să ne reamintim de Soljenițin și Orwell și vom avea desfășurat un întreg ideal de luptă.

Constantin MACRI

SFÂRŞIT DE EPOCĂ

—Al. BERCEANU—

Incă dela prima alegere a lui Reagan se anunța sfârșitul erei rooseveltiene, ceea ce pentru noi este un fapt istoric de importanță capitală, pentrucă soarta noastră depinde de a Occidentului, a cărui principală forță de apărare o dețin Statele Unite. Constatarea a fost confirmată de-a doua alegere a lui Reagan și reconfirmată de alegerea lui Bush cu un neașteptat succes. Era Roosevelt nu a însemnat era grandoarei americane ci a Sovietelor cărora forțele militare și politice ale Americii timp de 40 de ani, până la venirea lui Reagan, ce-au ajutat și prin omisiune și prin acțiune expansiunea comunismului în lume și definitivarea lui peste o treime din Europa neruseească și peste trei sferturi din Asia, cu infiltrări nocive până în Africa. Binomul Roosevelt-Stalin ar fi trebuit să se reîncarneze într'o nouă ediție cu perechea Dukakis-Gorbaciov. Dar socoteala de acasă nu s'a potrivit cu aceea din târg. De ce? Mai întâi pentrucă în general istoria nu se repetă. Iar în particular: partidul democrat american este în plină descompunere galopantă iar lumea comunistă a intrat în întregime într'o criză deschisă de sistem, a cărei singură ieșire nu e decât renunțarea la comunism.

Deși cea mai nouă dintre națiunile Occidentului, națiunea americană, în scurtul interval dintre 1979 și 1989, decadă pe care putem s'o numim decisivă în schimbarea cursului istoriei, a dat dovadă de-o surprinzătoare sensibilitate istorică, îngropând pe cale electorală dezastruoasa eră rooseveltiană. In schimb, bătrâna Europă s'a împotmolit în depozitul de fiare vechi al socialismului ceea ce ar putea să ducă la o mutare a Cortinei de Fier depe Elba pe Rin. Iar Germania de Vest, pacific de astă dată, e pe cale de-a provoca al treilea dezastru european din acest secol. Dar se precipită unele lucruri care vor împiedica înfrățirea cu Sovietele.

Două evenimente simultane s'au petrecut la începutul acestei decade: crima contra umanității cu invazia Afangistanului și apariția mișcării "Solidarnosc" în Polonia. Dar în cei zece ani următori cele două popoare, Polonezii și Afganii, au susținut la mare distanță unul de altul, un fel de "axă inextricabilă a demnității umane". Așa au ajuns la niște rezultate nebănuite acum zece ani, sau cel mult nebulos previzibile: buturugile mici au început răsturnarea carului mare.

In Polonia comunismul a fost învins de "Solidarnosc" printr'un fel de plebiscit, ceea ce au fost primele alegeri libere dintr'un stat comunist, iar Sovietele au fost pentru prima oară în istoria lor de peste 80 de ani învinse. Incă de acum zece ani noi anunțam că "Solidarnosc" putea să fie semnul unui început de scuturare de comunism în Europa, iar invazia din Afganistan a fost prima greșeală cu eventuale consecințe fatale, a Sovietelor. Gândindu-ne la începutul sângeros din Afganistan și sfârșitul sângeros din China, credem că avem dreptul să vorbim de o decadă neagră, dar în care în același timp cu atâtea nenorociri s'a dospit procesul unei schimbări a cursului istoriei impus pe timp de o jumătate de secol de înfrățirea dictaturii democratice a lui Roosevelt cu dictatura totalitară a lui Stalin. Față de cele două evenimente specifice din Polonia și Afganistan, oricât de încărcat de nenorociri etc., episodul revoluției culturale șiite din Iran rămâne oarecum marginal față de zguduirile cu efecte mondiale.

Acum la sfârșitul acestei decade în care se consumă definitiva dezagregare a doctrinelor nefaste, cea rooseveltiană la Vest și cea stalinist-brejnevistă la Est, izbucnește cea mai mare revoltă de mase, dar și cea mai spontană din istoria acestui secol în China. Ale cărei consecințe se anunță majore.

Pentru noi, Românii, decada neagră a lumii se încheie tot așa de nefericit ca și în China neînchipuitelor masacre începute în Iunie anul acesta. Ceea ce s'a dezlănțuit în România împotriva țăranilor aduce aminte de acțiunea de distrugere a satelor de către Mao Tse Tung. Pe măsură însă ce în această decadă China se scutura de maoism, România s'a scufundat din ce în ce mai rău în ceaușism. Pentru un interval masacrul din China va fi însă poliță de asigurare a bandei dela București care pentru privilegiile ei este capabilă să dea foc întregii țări. Sau ce va mai rămâne din ea.

ȚĂRANI ŞI GRĂNICERI

—Alexandru NEMOIANU—

O foarte frumoasă legendă descrie în acest fel începutul unei anume așezări omenești.

Granița sau hotarul acestei așezări a fost însemnată de întemeietorul ei printr'o brazdă trasă cu plugul. Atunci când această graniță a fost încălcată acel întemeietor de așezare nu a șovăit să ridice mâna și să pedepsească pe cel vinovat chiar dacă vinovatul era fratele său geamăn. Probabil că legenda ar fi fost uitată în timp. Dar s'a întâmplat că întemeietorul a fost Romulus, vinovatul a fost Remus iar acea așezare avea să devină "Orașul" adică Roma.

Această legendă are o însemnătate care depășește cu mult faptele imediate, ea are mai ales o valoare alegorică. Ea ne spune că așezările care vor să dăinuiască au fost și sunt întemeiate de oameni ai pământului, care vreme după vreme răstoarnă brazde, pun sământă în pământ și așteaptă cu credință ca acea sământă să aducă roadă.

Este dincolo de orice îndoială că acest soi de oameni au avut și au dezvoltat un sistem de valori care reflectă această statornicie. Ei sunt aceia care au cultivat, odată cu pământul și valori spirituale eterne cum sunt credința în Dumnezeu, sentimentul familiei, dragostea, sentimentul de solidaritate și curajul de a sta în fața năvalelor. In acest fel ei au devenit deodată "oameni ai pământului", adică țărani, și păzitori de datini și valori, adică grăniceri.

In dezvoltarea istorică întâlnim situații când această dublă calitate de țărani și grăniceri a fost instituționalizată. Astfel în veacurile al II-lea, al III-lea și mai târziu administrația romană va stabili în locurile mai greu de păzit pe "limitanei", sau grăniceri. Aceștia erau oameni liberi având deplina folosință a pământului cu obligația de a sta sub arme gata să apere fruntariile Imperiului. Mai târziu, în Imperiul Bizantin, granița de Răsărit, atâta de greu încercată va fi păzită de către viteji "akrites" sau "cei dela hotare".

Aceștia nu vor mai fi de pază numai unei realități economice și sociale ci vor avea de păzit mai ales un hotar spiritual căci adversarii lor vor fi dușmani ai crucii. Faptele lor de vitejie aveau să fie cântate în poeme de o mare frumusețe, continuatoare ale tradiției homerice, între care la loc de frunte se află poemul dedicat vestitului Digenis Akritas.

Astfel de încercări de instituționalizare a dublei calități de țărani și grăniceri vor fi întâlnite și mai târziu spre exemplu în vremea Imperiului Austriac unde granița carpatică va fi păzită de Români. Dar cred că nici unde această simbioză, țăran-grănicer, nu a fost mai deplină ca în cazul neamului românesc.

In cazul Românilor situația de țăran și grănicer a reprezentat situația covârșitor majoritară, regula. Aceasta deoarece la Români așezarea de bază a fost satul. Stăpânirile se schimbau, năvălitorii treceau val după val, dar satul rămânea pe loc pentru a păstra și a trece mai departe în mod de viață extrem de complex.

Este naiv sau rău voitor cel care va crede că satul românesc și țăranul român au stat și stau de veghe pentru pământ ca mijloc economic. Ei au stat mai cu seamă pentru a păzi "hotarele" unei valori spirituale eterne adică pentru "legea românească". Această "lege" s'a făurit încet luând ceva dela toate elementele care compun neamul românesc: Daci, Romani, Bizantini. Paza acestei "legi" a fost făcută de către întregul neam, de către întreaga suflare românească mai puțin cei vânduți.

Când spun asta mă gândesc la o împrejurare mai întâi sesizată de către Nicolae Iorga anume că de fapt Românii nici nu aveau oști. Căci oști vine din latinescul "hostis" care înseamnă dușmani, deci oaste era dușmanii în arme. "Legea românească" era apărată de către mulțimea de țărani-grăniceri. Așa a fost și așa este păzită "legea românească" de către toți aceia ce rămân statornici în ea!

Impotriva "oamenilor locului", a țăranilor-grăniceri păzitori și făuritori de cultură, s'au abătut din totdeauna valurile mișcătoare ale celor cărora patrie le este spinarea calului și mijoc de existență le este jaful. Nu este nevoie să enumerăm etapele prin care a trecut această categorie numită în urmă, este destul dacă vom reaminti că ea s'a "realizat" deplin în comunism.

Comunismul este acela care din început și cu o tenacitate caracteristică zămislitorului său, a căutat și caută să distrugă, să anihileze pe țăranii-grăniceri.

Toate formele de administrare comunistă au căutat să facă aceasta: în Rusia prin "deculacizare", în China prin "mișcarea comunelor", în România prin "revoluția agrară" și "sistematizare".

Sunt cunoscute ororile abominabile la care au recurs și recurg aceste "sisteme". Este totuși un fapt vădit că ele au eșuat și nu au reușit să distrugă pe țăranii-grăniceri.

Atunci când în Rusia, după șaptezeci de ani de bolșevism, se recunoaște pe față eșecul agriculturii "socialiste", doar cine nu vrea nu va recunoaște urletul de furie neputincioasă al diavolului că acțiunile lui nu rodesc.

Sunt convins că nici în România, vremelnic administrată de comuniști, nu se va reuși distrugerea neamului de țărani și grăniceri ai "legii românești" . Căci paza "legii românești" este astăzi obligația întregii suflări românești. Astăzi toți Românii de bine au devenit țărani și grăniceri de veghe la "hotarul" legii lor.

Dar dincolo de ceea ce va aduce viitorul cineva se poate întreba ce putere, ce resort tainic îi ține în picioare pe țăranii-grăniceri, îi menține drepți, gata de luptă și cu curajul de a spune "nu ne pot da ei atâta cât să nu putem noi duce". Este aici mai mult decât credința, este aici certitudinea că Dumnezeu nu este un "principiu ideal" ci este Acela Care acum, la fel ca întotdeauna, se află lângă ei: lucrând necontenit, rânduind ploaie la vreme și punând pe masă "pâinea noastră cea spre ființă".

"ROMÂNIA, CALVARUL UNUI POPOR"

—Ion ROMAN—

In "Readers Digest - Selection", din Februarie 1989, au apărut sub titlul de mai sus, extrase din presa internațională privind România.

Am avut o profundă amărăciune citind cele relatate mai jos, scrise de gazetari incompetenți sau de rea credință, lipsiți total de informație dar cu multă tendință pro-ungurească.

"Ceaușescu a declarat război minorităților etnice și mai ales celor 2 milioane de Unguri 100 de mii de Germani care în cea mai mare parte locuesc în Transilvania".

In Micul Atlas Geografic, care a apărut în Editura Stiințifică în 1962, sunt trecuți 1.587.675 de Unguri. Cum este posibil ca în 27 de ani să fi crescut populația ungară cu peste 400.000 de suflete, știindu-se că în această perioadă unii au plecat în Ungaria, în vederea reunificării familiilor.

Se menționează în unul din extrase faptul că, datorită politicii paranoice a conducătorului român, care urmărește distrugerea până în 1990 a mai bine de jumătate din cele 13.000 de sate, unii Unguri și-au dat foc caselor pentru a nu fi distruse de buldozere. Dar gazetarul respectiv nu menționează că întreaga populație românească este supusă la aceeași soartă.

Revistele și ziarele "Quick", Stern", "Le Figaro", "The Daily Telegraph", "Berlinske Tidende", "Le Point", "Der Spiegel", "The Independent, Le Monde" se fac propagatori politicii ungare, pomenindu-se de faptul că s'au împuținat școlile primare ungurești. De ce nu se spune același lucru și despre împuținarea școlilor primare românești, care au fost și ele desființate, datorită faptului că a scăzut natalitatea.

Se pomenește în unul din extrase că o imigrantă de origine maghiară care trăiește acum la Marienburg, ducea lipsă de zahăr, făină, carne, unt, alte alimente și chiar săpun. Dar nu se amintește că întreaga Românie trece prin aceeași mizerie.

Totodată cetățenii de origine maghiară se plâng că nu primesc pașapoarte. O asemenea măsură nu li se aplică numai lor ci întregii populații românești.

Dece "Selection" nu publică și extrase din presa internațională în care se vorbește de umilința la care este supus întregul popor român? Nu numai alimentele lipsesc ci și căldura, apa caldă, și electricitatea, care la sate a fost tăiată complet.

S'au distrus sate întregi cu biserici, școli, spitale și cimitirele strămoșilor dar acestea nu fac obiectul atenției celebrei publicații lunare.

Tiranul dela București a emis, cu ocazia împlinirii a 70 de ani, un decret prin care au fost scoși din închisori, hoți și criminali, scursura societății. Acestora și țiganilor li s'au eliberat pașapoarte, pentru a se compromite cu ei refugiul românesc.

Dintre cei fugiți în Ungaria au fost expulzați 1600 de borfași, țigani și securiști, care au fost depistați.

Dece Ambasada R.F.G. eliberează viză pe pașapoarte, fără a se asigura cui îi este dată.

Este trist că se petrec astfel de lucruri care nu urmăresc decât denigrarea poporului român.

PENTRU O DIRECȚIE NOUĂ ÎN PRIBEGIA ROMÂNĂ

Motto: Să acordăm vederilor opuse celor ce le avem același respect pe care-l pretindem pentru ale noastre''

Titu Maiorescu: ''Considerații filosofice''

—Constantin MAREȘ—

Fiecare val și fiecare grup de noi exilați, de multe ori chiar și noul exilat, sosit și luat individual, poartă în sinea lor opțiunea gata făcută. Sau se vor strădui să realizeze în lumea liberă un standard cât mai ridicat, sau sunt pregătiți să aducă modificări radicale în comportamentul unui exil interesat de țară și politică, dar care nu a făcut nici ce și nici cât trebuia, adevărata direcție urmând a fi cea nouă, ce o vor imprima noii veniți.

Puțini din noi am scăpat acestei tentații exclusiviste și care se pare că a fost o caracteristică a exilurilor de pretutindeni și din totdeauna. Nu am fost și nu suntem poate mai buni ca alții, dar sub acest aspect nici mai răi.

Ceea ce este cert este că noii exilalți aduc o proprie experiență ce lipsește celor ce au luat anterior calea pribegiei. Dar noul exil dela mijlocul anului 1989 va fi vechi pentru cel ce-i va urma. In același timp, exilații care se învechesc și din valuri devin straturi, au unele cunoașteri, un plus sau un altfel de cultură.

In cei 12 ani de când am părăsit țara am străbătut paleta dela un capăt la altul. Cum nu împlinisem 50 de ani când am ajuns în lumea liberă, eram considerat ''tânăr''. Cum nu apucasem să fac parte din comitete, comisii și comiții, unul mai grăbit decât altul să mântuiască țara și poporul, eram considerat ''nou și inexperimentat''. Cum aveam o diplomă în științe juridice ce nu fusese luată nici pe timpul Regelui Decebal și nici a Regelui Ferdinand, eram considerat cu ''studii noi'', faptul că îi avusesem profesori pe Ion Gruia, Jean Vermeulen, Didu Vălimărescu, Dorel Dimitrescu, faptul că îmi trebuiseră din cauza exmatriculărilor politice, arestărilor și deținerilor politice, o perioadă de 15 ani să-mi iau această diplomă, toate acestea nu erau luate în seamă. Noii refugiați au în zilele noastre altfel de diplome, moderne, neobișnuite pentru exilul antic și medieval: fizică nucleară, cibernetică, electronică, engleză iar în locul specialiștilor în locomotive cu aburi, poduri și șosele, sosesc proiectanți de trenuri electrice rapide și specialiști în pretensionate.

Față de exilul mai vechi, cel în care pot fi încadrat a adus experiența Canalului, a cozilor, a dosarelor de cadre, a licențierilor din serviciu pe considerente de origine socială și politică, nu numai de dosar propriu, a turneelor prin case ale sectoristului de miliție și a supravegherii securistului de întreprindere. Refugiații din zilele noastre poartă experiențe inimaginabile în urmă cu câțiva ani. Poarta spre lumea liberă este mai puțin Iugoslavia așa de cântată și descântată înurmă cu câțiva ani de autosugestionații autogestiunii, ci Ungaria, o țară comunistă dar în care până la noi ordine cel puțin, comunismul se clatină, și care, în ciuda unei politici și în acest sector primitivă a lui Ceaușescu, oferă mai multă siguranță decât contactul cu grănicerii români și sârbi.

Fără îndoială că exilul românesc nu poate elibera România. Stalin ne-ar fi întrebat câte tunuri și divizii avem, după modelul întrebării ce-a pus-o în legătură cu Vaticanul. Dacă asemeni albinelor excitate de anumiți curenți și transferuri masive de polen, am izbucni solidar, am putea ocupa San Marino, care are și o conducere de stânga, nu însă și Andora, aflată sub oblăduirea Președintelui Franței și unui prelat spaniol. Constatăm că este frumos să jucăm Hora Unirii, deși suntem destul de dezbinați, dar numai naționalismul parastaselor nu mai apare suficient. Da, tradiției, nu, rutinei. Da, solidarității, nu, uniformității. Alegerile pentru Parlamentul European au trimis la Strasbourg reprezentanții anului 1993, al integrării Europei Comune, către care jinduiesc asupriții și înfometații din Răsărit. In fapt am ratat o mare ocazie. In loc să ne fi certat care din organizațiile exilului este mai reprezentativă, care fotoliu de președinte este și mai comod și mai solid, am fi putut folosi valul anti-Ceaușescu, pentru a găsi câțiva Români reprezentativi, pe cari să-i susținem drept candidați în aceste alegeri. Desigur, o primă calitate ar fi fost aceea că dacă nu ar ști românește, să nu însemne că sunt surdo-muți. Am remarcat două mari evenimente ale primăverii europene. In Franța s'au împărțit marile premii pentru teatru: dramaturgie, actorie, regie, scenografie, costumație. Sala și scena l-au ovaționat pe cel mai mare dramaturg francez, Românul Eugen Ionescu, al cărui cuvânt a fost pe cât de gustat pe atât de aplaudat, iar camera de televiziune s'a oprit și asupra marelui filosof francez, aflat în sală, Românul Cioran. Republica Federală Germania a comemorat 40 de ani dela înființare. Au vorbit președintele republicii și președintii celor două camere, într'o adunare festivă. Pe scenă, orchestra simfonică din Munchen, care sub bagheta Românului Celibidache a interpretat Simfonia a 5-a de Beethoven, iar la finele ceremoniei, aceeași orchestră a cântat imnul țării, sub conducerea aceluiași Român, căruia au venit apoi să-i strângă mâna, părăsindu-și locurile, președintele și cancelarul.

Dacă am fi fost mai puțin categorici, mai puțin imperativi, mai puțin infailibili, mai puțin exclusiviști, am fi găsit poate 2-3 Români și două sau trei partide din Europa Occidentală, care să le susțină candidaturile. Ne-ar fi trebuit, desigur, tactul să demonstrăm acelor partide că în primul rând ele au de câștigat, dar că dacă este vorba de o favoare, tot ele ne-o fac nouă, și nu noi lor.

După ce bolșevismul a triumfat în Rusia, s'a pus problema extinderii revoluției la nivel european și chiar mondial, apoi a căilor de trecere dela capitalism la socialism. Doctrina stalinistă a prevăzut doar calea violenței, în timpul lui Hrusciov s'a introdus inovația lăsării deschise și a portiței parlamentare. In realitate, în toată Europa, a existat o singură cale de trecere dela capitalism la socialism, Armata Roșie, iar excepția aparentă a Iugoslaviei nu este chiar atât de excepțională cum a apărut. Fără prezența Armatei Roșii în Estul și Centrul Europei, fără ajutorul dat de Soviete și Churchill lui Tito, comunismul nu s'ar fi instalat la Belgrad și nici la Tirana, de altfel. Astăzi, toate popoarele asuprite și secătuite de decenii de aplicare a marxismului, tind până și în China la libertate, democrație, economie liberă. Singura parte a Vietnamului în care mai există ceva bunuri, este cea de sud, unde mai rezidă structuri de producție privată și piață liberă. Singurele orașe și provincii chineze unde există un nivel de viață ridicat sunt Hong-Kong-ul și Taiwanul, iar diferența politică și economică între Coreea de Nord și cea de Sud își găsește corespondentul diferenței dintre cele două Germanii.

Dar ce se întâmplă în zilele noastre în Ungaria și Polonia, în Tările Baltice și Georgia, constituie fenomene ce se produc și se petrec la fața locului. Este o realitate flagrantă că exilurile nu au jucat un rol nici la Budapesta, nici la Varșovia, nici la Tbilissi și nici la Tallin-Reval. Mai tragică este situația în Moldova. Când Nicolae Lupan a părăsit Basarabia, toate antenele de televiziune ale locuințelor românilor de peste Prut, erau îndreptate către Iași. După 24 de ani de dictatură ceaușistă, antenele moldovenilor sunt îndreptate spre Chișinău, ale bănățenilor spre Belgrad, ale ardelenilor spre Budapesta și ale bucureștenilor spre Rusciuc. Schimbarea direcției acestor antene atestă pe deplin schimbările din țara noastră, datorită celei mai lungi, celei mai sălbatece și celei mai incompetente dictaturi din istoria noastră.

Un exil trebue să fie reflexul vetrei. Schimbările politice, sociale, economice din țară sunt realități, tragice, dar nu mai puțin realități. Cu patru decenii în urmă, fondurile trimise peste graniță și cu alte destinații, de către Mareșalul Antonescu, erau la dispoziția câtorva din exil, care erau convinși și de o apropiată restitutio ad integrum. Cu fondurile nu se prea știe ce s'a făcut, iar repunerea în situația anterioară nu a mai avut loc. Nimeni nu ne-a dat fabricile și moșiile înapoi, nimeni nu ne-am redobândit blocurile din București și vilele din Valea Prahovei, deși se pare, că nu prea de mult, la o consfătuire adhoc la Paris, s'a emis și teoria că dacă ți s'a naționalizat subsolul cu tiparniță în 1948, nu ar fi rău să pretinzi în Ziua ''D'' (ziua despăgubirilor...) tot complexul Casa Scînteii.

Apare necesar în parametrii, de altfel mobili, ai finelui de deceniu, veac și mileniu, o nouă direcție în exilul românesc. Recent, cineva mi-a arătat fotografia unor domni distinși, foarte ornați cu decorații peste elegante uniforme, cărora mi-a fost imposibil să le stabilesc apartenența. Am întrebat cine sunt fotogenicii care ciocneau cupe de șampanie și mi s'a spus că sunt membri ai unuia din guvernele poloneze în exil, care decernează titluri, împart funcții și acordă, - mai bine zis autoacordă, - ordine, decorații și medalii.

M'am gândit la samovarul personal și unic al Tarului, care după luarea puterii de către Lenin, putea fi cumpărat în oricâte exemplare la orice anticariat din Apus. Si m'am mai gândit la aceea că Lech Walesa n'a intrat în istorie nici în frac, nici în tunică de gală, ci în salopetă.

ASANAREA MORALĂ DUPĂ REGIMUL CEAUȘESCU

—C.I. UNTARU—

Se vorbește astăzi de o corupție publică individuală în stil mare nu numai în România comunistă sau Rusia Sovietică, dar, să fim drepți și în unele țări capitaliste ca Japonia, deși în proporții cu mult mai mici.

In primul caz corupția se manifestă nu numai prin operații la bursa neagră, dar și prin tâlhării la drumul mare, ca în România de astăzi de exemplu, unde turiștii străini, cu inele de aur la degete, sau femei cu cercei la urechi, pe înserate sau la înghesuială prin tramvaie, sunt amenințați de criminali cu tăierea beregatei cu cuțitul, dacă nu le predau bijuteriile.

Desigur că gradul de corupție în general, este legat atât de moralitatea intrinsecă, ereditară la un popor, cât și de condițiile economice vitrege, care justifică moralmente uneori, furtul unei pâini de către o mamă, pentru a-și putea hrăni copiii, plângând de foame acasă.

Pentru a da un exemplu, să luăm poporul german, care era cunoscut de-a lungul anilor, ca și în zilele noastre, ca un popor onest și moral din toate privințele. Au venit însă vremuri, ca pe timpul războiului trecut, când și Nemții îți puteau fura paltonul din cuierul unui restaurant din Berlin, pentru a se încălzi cu el, pe gerul groazv de afară.

Sau cine își mai aduce aminte de anii de pe timpul Republicii Germane dela Weimar, premergători grozavei crize economice de prin anii 1930, când cete numeroase de tineri germani, plecau dela casele părinților lor, care nu-i mai puteau hrăni din cauza șomajului general, - și colindau în lungul și latul țării lor, dormind pe câmp sub cerul liber sau prin colibe părăsite, hrănindu-se cu mere pădurețe ale pomilor de pe șosele, sau din furturi de păsări de prin ogradele țăranilor, spre marea disperare a acestora.

Si totuși, un popor ca cel german, și ca alte națiuni similare printre care se poate număra și poporul român - nu pot fi acuzate de deficiențe de caracter înăscute, din cauza unor crize economice, impuse asupra lor de împrejurări politice internaționale cum e comunismul. Să luăm pe țăranul român, care a stat și va sta și în viitor la baza neamului nostru. Acesta avea o oroare în trecut față de datorii, pe care le considera drept o rușine personală, și nu avea liniște sufletească până nu le plătea înapoi cât mai repede, posibil.

Pentru a restabili ,,omenia'' Românului de altă dată, va trebui totuși să se ia măsuri drastice de eradicare, după îndepărtarea regimului Ceaușescu. Parte din aceste măsuri vor fi de mai lungă durată, ca educarea prin școli și biserici iar altele mai drastice și imediate.

Pentru a da un exemplu, redăm aici ''rețeta'' dată de un rege arab, care a spus în legătură cu reintroducerea pedepsei cu moartea în țările lumii libere:

''Voi vă lăudați cu civilizația creștină, însă ce fel de civilizație este aceasta, când voi nu sunteți siguri dacă soția sau fiica voastră nu va fi violată plimbându-se printr'un parc central, liniștit, din orașele voastre; ori voi înșivă fiind buzunăriți pe stradă la lumina zilei.

'Uitați-vă la țara mea - spuse regele arab -, voi puteți lăsa punga voastră cu bani pe drum și nimeni n'o va atinge, deoarece dacă cineva va face acest lucru, noi îi vom tăia brațul drept, și nu importă cine omoară un om sau violează o femeie - este decapitat în piața publică''. De fapt în țara noastră pe timpul lui Vlad Tepeș, acesta proceda mai simplu: îi trăgea prin țeapă pe toți tâlharii.

In România după Ceaușescu vor trebui aduși în fața judecății nu numai delicvenții de drept comun, dar și infractorii politici în raport cu drepturile umane și îndatoririle naționale. Această asanare morală să nu se facă din motive de răzbunare ci ca o lecție pentru generațiile viitoare.

PITEŞTI

de D. BACU

LA A DOUA EDIŢIE

Se împlinesc douăzeci şi cinci de ani dela apariţia primei ediţii a acestor mărturisiri. Volumele publicate atunci s'au epuizat de mult. Câţiva prieteni au cerut să scoatem o a doua ediţie. Am acceptat. Nu am avut de acordat nicio învoire. Nimic din ceea ce a fost scris nu a fost modificat. În lumina realităţilor de astăzi şi a abundenţei informaţiilor de tot felul poate că alta ar fi fost haina care ar fi îmbrăcat-o, alta forma de prezentare. Nu am vrut să mă ating nici de una şi nici de alta. Valoarea lor stă nu în frumuseţea redactării sau a noilor informaţii complementare – care îşi au fără îndoială valoarea lor – ci în sinceritate. Mărturia aceasta rămâne aşa, pentrucă aşa am trăit-o eu. Ea nu epuizează nici pe departe ceea ce "S'a înscris în spiritul umanităţii pentru totdeauna şi nu se va sfârşi nici cu dispariţia ultimului supravieţuitor." (Păr. Calciu, *Prefaţă*)

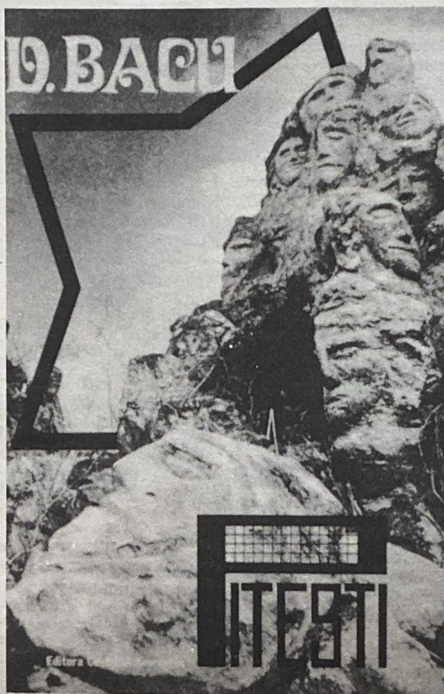
Am scris din nou cele câteva pagini din prolog dându-le o interpretare mai adecvată atât cunoştinţelor de astăzi cât şi necontenitei reflecţii asupra acestui *unicum*. Am lăsat Păr. Calciu greaua însărcinare de a scrie o nouă prefaţă. Prezenţa Sfinţiei Sale în fruntea acestor mărturisiri nu este deloc întâmplătoare. Pentru mine, dar şi pentru foarte mulţi din cei care am avut un raport oarecare cu Piteştii, fie victime, fie victime-călăi, el întruchipează prin traectoria vieţii lui, un simbol dar şi un semn. În suferinţa lui se proectează suferinţa întregului neam. Trecerea lui prin infern este trecerea noastră a tuturor. Învierea lui din mormântul Piteşti ne întăreşte credinţa că oricât de grea ar fi piatra păcatelor noastre, învierea neamului întreg este posibilă. De pe cruce vom coborî cu toţii împreună şi cei de azi şi cei de ieri, poate şi cei de mâine – dacă nu vom ucide în noi *speranţa*.

PITEŞTI-ul *nu va putea fi scris niciodată*. Pentrucă TOTUL despre Piteşti nu ţine de domeniul posibilului. El face parte din metaistorie, din sfera metafizicului, din ordinea duhovnicească a înţelegerii lumii. Pentrucă după cum spune Păr. Calciu "depăşeşte puterea umană de înţelegere . . . că a fost războiul a două tabere supraumane." Noi trebue însă să scriem despre Piteşti. Şi despre Aiud, despre Gherla, despre minele de plumb; şi despre Jilava, despre Canalul Morţii, Midia şi Periprava, Bicaz sau Sălcioara – numele lor e 'Leghion.' Pentrucă întruchipează 'Diavolul Colectiv,' Antichristul materializat în sârmă ghimpată, cucuvele cu arme ucigătoare şi 'ingineri ai sufletului' îmbrăcaţi în uniforme de securişti. Noi, cei care am avut norocul să scăpăm din 'infern,' acum la adăpostul lumii – zise libere – noi *trebue să mărturisim*. Fiecare după greutatea poverii, fiecare după adâncimea suferinţei. Noi suntem obligaţi să devenim memoria umblătoare, memoria nomadă a neamului românesc atâta vreme cât în vatră vor urla lupii stepei iar fraţii vor vegeta cu căluşul la gură. Să nu lăsăm pagini albe cu semne de întrebare. Nici pagini prostituate cotidian de puterea Satanei. Pagini asupra cărora se vor apleca cei ce vor veni după noi şi ne vor face reproşul că am tăcut de frica de consecinţe sau simplu, din nepăsare. Dacă de atâţia ani mă silesc să nu uit Piteşti-ul, nu este doar o simplă întâmplare şi nici o problemă de noutate senzaţională. Pe traectoria a ceea ce s'a numit convenţional 'Universul Concentraţionar,' el proectează o lumină cu totul aparte. Este prea tragic pentru a mă încumeta să spun 'o bezna aparte.' Nimic din ceea ce s'a putut scrie până acum despre acest 'univers' nu poate fi asemănat cu ceea ce s'a petrecut la Piteşti. Chiar după un sfert de veac dela apariţia primei ediţii. La Piteşti a fost posibil ceea ce în altă parte nu a atins probabil decât zona imaginaţiei bolnave. Şi aceasta noi nu trebue să o uităm. Trebue să căutăm a înţelege măcar în limita posibilităţilor noastre restrânse de ce, cum a fost posibil ca *să fie*. De ce au căzut barierele care în mod normal puteau să pună frână desfrâului ideii. De ce trecerea dela această idee la împlinirea în actul monstruos a permis ca omul să devină propriul lui cobai, să fie tratat ca un simplu material experimental?

Nu aş vrea ca aceste câteva rânduri care urmează, să fie interpretate ca un exces de intelectualism, o preţiozitate sau o camuflare în filosofie, a unei incapacităţi de a spune crud adevăruri greu de stăpânit. Este prea adâncă această tragedie pentru a-mi permite speculaţii, mai ales că nu sunt de domeniul meu. Ele îşi au însă locul lor. Pentrucă stabilesc o traectorie pe care se poate citi – în mare – evoluţia unei gândiri ce a putut duce la Piteşti. Un gânditor francez din zilele noastre spunea acum câteva zeci de ani, analizând starea omului de azi: ". . . Confluenţa calculelor omeneşti fundate pe raporturi de greutate şi număr . . . unde la limită omul este eliminat." (G. Thibon)

Dar ca să se poată ajunge la eliminarea omului, a trebuit să se petreacă altceva. "Unde e Dumnezeu? Îi este frică de noi? A emigrat? . . ." aşa strigau şi râdeau de-a valma cu toţii . . . Nebunul sări din mijlocul lor şi-i străpunse cu vederea: "Unde s'a dus Dumnezeu?" ţipă el. "O să vă spun eu, noi l-am omorît voi şi eu" (Nietzsche). Înaintea omului, a fost eliminat Dumnezeu. Înlocuit cu – paradoxal – un om care trebuia să-şi însuşească toate atributele dumnezeirii, să se substitue Lui. In acest fel totul devenea posibil. Omul devenea măsura tuturor lucrurilor. Identificându-se Lui, el devenea stăpânul vieţii, stăpânul morţii. Dar paradoxul continuă în aceea că el, omul, a putut să-şi permită să trateze pe semenul lui ca şi când nu ar fi supus aceloraşi legi. Şi-a asumat funcţia Creatorului dar a negat-o semenului lui – în măsura în care a crezut că acest semen nu corespunde unei 'norme' de el stabilită!

In această perspectivă, orice urmă de spontaneitate, de diferenţiere de această normă prestabilită, capătă caracter de provocare. Diferenţa tinde 'să dezică' normalitatea. Sarcina

aducerii la 'normalitate' şi-a asumat-o ideologia născută din aceste răsturnări: socialismul. Pentrucă socialismul nu este o dictatură oarecare asemănătoare cu cele 'de dreapta' născute din lovituri de stat, putch-uri, sau din cine ştie ce drept uzurpat ori moştenire litigioasă. Socialismul este rezultatul cristalizării a câtorva secole de frământări într'o ştiinţă – care lucrează cu norme, codifică şi elaborează legi. Stabileşte criterii etice specifice unei filosofii care nu se mai vrea pasivă, simplă incursiune în întrebările pe care şi le pune omul dela începutul vremilor. Ea intervine, vrea acţiune. Fără bariere. Această gândire îl va cutremura pe Alioşa şi-l va împinge să-l întrebe pe fratele său 'intelectualul:' "Se poate trăi cu atâta iad în suflet şi în cap?" Şi-a închipuit el oare că iadul din capul lui Ivan va deveni ideologia care va concretiza acel 'totul devenea posibil' făcând dintr'o formulă abstractă o realitate tragică, un iad? In fond, toate profeţiile lui Dostoievski nu fac decât să preceadă tuturor Piteşti-lor, Kolima-urilor sau Auschwitz-urilor, tuturor arhipelagurilor soljenitziene ale secolului nostru.

". . . ideologiile violente sunt fundate pe un fel de raţionalitate monstruoasă, în ultima analiză ineficace, a mecanismelor victimale. Creerea Cetăţii Perfecte, accesul la paradisul terestru, ne sunt totdeauna prezentate ca fiind subordonate eliminării prealabile sau a conversiunii forţate a vinovaţilor." (R. Girard)

Dar cine sunt vinovaţii?
CEI INCHIŞI!

Arestări individuale sau colective au existat de-a lungul vremilor şi în toate părţile. De data aceasta ele deveneau însă 'ştiinţifice.' Elaborate la rece. Deşi păreau specifice oarecum raţionalismului european, datorită contaminării, au proliferat asemenea metastazelor cancerului devenind planetare. Peste tot unde societatea "viitorului radios" şi-a putut proecta umbra, arestările au devenit una din funcţiile esenţiale ale societăţii.

Încremenită în incapacitatea ei de a concepe şi posibilitatea unei gândiri alteia, sclerozată încă înainte de a căpăta trup în propriul ei sistem de valori unice, societatea "viitorului radios" va încerca încă dela început să excludă orice individ sau grup care va îndrăzni să refuze supunerea oarbă la adevărul unic decretat oficial. Indiferent de originea acestui refuz. Rasă, religie, poziţie socială, etc., cel exclus va fi definitiv stigmatizat ca ALTUL absolut, 'duşmanul poporului' deci al uniformităţii dorite, contaminator prin însăşi existenţa lui, prin ceea ce intelectualii numesc alteritate. El, sau ei toţi, vor trebui izolaţi cu orice preţ – şi care poate fi preţul unei vieţi într'un asemenea sistem de gândire? – pentru ca ideea purtată, 'ceealaltă idee' să nu tulbure mersul voios prevăzut şi determinat ştiinţific. Această izolare trebue să ducă la o vindecare oarecare, la o circumscriere a răului, într'un spaţiu din care cel izolat să nu poată dăuna: închisoarea. Acest spaţiu al închisorilor va adăposti pe cel exclus, care nu va mai fi judecat după normele societăţii. Se spune dealtfel clar: "Nici o justiţie pentru duşmanii justiţiei."

Astfel se elaborează o nouă definiţie a omului. Încetul cu încetul el devine o simplă 'capacitate' de a răspunde corect unor criterii dinainte stabilite, unor circumstanţe născute dintr'un cod dat. Cel ce neagă aceste valori, sau nu le poate stăpâni integral nu va fi – sau nu mai este deja – un om, o fiinţă. Deci nu va putea pretinde să fie judecat după legea comună societăţii deoarece însăşi legea îl exclude. În virtutea unui asemenea raţionament, ideea închiderii se va rafina, va fi adâncită.

Împiedecarea celuilalt de a acţiona fie chiar şi pasiv, va deveni doar prima etapă care va duce în mod firesc la suprimarea libertăţii. După care tot în mod firesc va apare cea de a doua etapă, aceea a suprimării voinţei de a acţiona. Pentru aceasta, alături de întregul alai de închisori, lagăre, câmpuri de muncă, va apare un nou spaţiu de excludere: spitalul psihiatric. Dela diferenţă la anormalitate pasul a fost foarte simplu. Nimic nu poate opri progresul.

Dincolo de directa şi foarte comoda suprimare fizică, act ce nu presupune nici un fel de proces de conştiinţă (cum spunea Stalin, 'morţii nu se pot apăra,' deci nu au dreptate pentrucă nu pot acuza) încarcerarea fizică (prima soluţie) sau psihiatrică (a doua soluţie) par a defini o limită greu de depăşit. Ce mai există sau ce mai poate exista dincolo de această dublă bornă, aceea a ştergerii totale a voinţei şi a personalităţii exclusului?

Ficţiunea nu are margini. O imaginaţie delirantă poate împinge frontierele la infinit. Dar numai în gând. Ca un fel de coşmar, reflex al fricii ancestrale, pentru a se înspăimânta singur, pentru a se putea elibera. Numai în gând?

....

Pentru a se ajunge aici nu există decât un singur drum, un singur mijloc: educaţia cetăţeanului după normele utopiei. Iată deci că cercul se închide şi ne găsim din nou în faţa *celuilalt*, în faţa destinului lui. Care trebue înlăturat! Pentru această înlăturare, pentru eliminarea lui, realitatea va succede ficţiunii. Gândirea va lua trup, va deveni act. Educaţia la început teoretică şi dulceag umanistă a lui Rousseau, ori a utopiilor 'viitorului radios' va căpăta un alt nume, un nume sângerând de ură şi excludere: REEDUCAREA. Ea s'a materializat cu zeci de ani înainte şi realitatea a depăşit imaginaţia trimiţându-l pe Orwell la o ficţiune-politică care nu mai era prevestitoare ci concomitentă. Ca eroul lui Molière, gentilomul Jourdan, Orwell făcea proză fără să ştie. Romanul lui a fost publicat în 1948 dar avea ca titlu *1984*. Ori în 1948 se puneau premizele 'viitorului radios' şi începea în România, ţară promisă ca şi altele câteva, unei democraţii triumfătoare, o experienţă unică în felul ei. O experienţă de laborator 'in vivo,' concepută şi condusă după toate regulile socialismului ştiinţific. Rostul acestei experienţe nu mai era simpla eliminare a unui element nociv societăţii (opozantul în închisoare) şi nici anularea personalităţii (internarea într'un spital psihiatric) ci transformarea radicală a naturii umane pentru a creea, a da naştere unui *nou OM* (nu a unui om nou).

Preţule experienţei? Spuneam înainte întrebându-mă: care poate fi preţul unei vieţi şi după ce criterii poate fi el determinat? Când între o bucată de fier supus ciocanului şi un om supus experimentului psihologic nu se face nici o diferenţă, atât fierului cât şi omului li se pot aplica aceleaşi metode de lucru. Valoarea fiinţei supuse unui asemenea experiment va coincide cu valoarea bucăţii de marmoră din care sculptorul se va osteni să ciopleasca o statue. Va prima rezultatul. Cantitatea de materie consumată va trece, ca într'o contabilitate oarecare, la rubrica profit si pierderi. Care pierderi se vor concretiza în România în cifre monstruoase.

....

Distrugerea unui suflet nu mai era deajuns, nu mai satisfăcea. Pentrucă nu mai era nevoie de un robot oarecare ci de *un mutant*. Un mutant capabil de adeziune, dezrădăcinat de trecut şi de crez, de tot ceea ce putuse constitui pentru el mai înainte realitatea fizică şi mintală.

Jupuit de viu pentru ca apoi să poată fi îndesat sângerând dar fericit şi plin de bunăvoie într'o altă piele din care la rândul lui să reeduce alţi viitori cetăţeni ai utopiei 'viitorului radios.'

Reeducarea s'a numit DEMASCARE!

....

Trecuseră zece ani dela începutul acestei tragedii supraumane. Suntem acum în 1958. Las Păr. Calciu cuvântul de închidere a acestor câteva rânduri care s'au străduit să îmbrăţişeze mult dar care nu au putut exprima decât o frântură din realitatea de acolo.

> "In 1958 eram într'o corabie a morţii [Jilava]; . . . Bolnavi trupeşte, răniţi sufleteşte, înfometaţi şi înfriguraţi, în celule în care apa curgea pe pereţi iar umezeala ne pătrundea în oase, eram acolo într'o amestecătură dozată după toată ştiinţa Kremlinului, pentru a se stabili cât timp poate rezista un om la teroare, la foame şi tortură, la certurile din celulă, la bolile care infestau fiecare centimetru cub de aer neprimenit cu milioane de microbi." (*Prefaţă*)

Şcoala reeducării continua voios . . .
Laboratorul 'in vivo' căuta pe mai departe . . .
Laboratorul ştiinţific mai caută şi astăzi 'non-locul' tuturor crimelor, tuturor aberaţiilor.
Cine a spus că demascările, că reeducarea poporului român a încetat?

CRONICI

Literare - Artistice - Culturale

din exil și din țară

Vintilă HORIA

LE VOYAGE À SAN MARCOS

EDITURA EDITIONS DU ROCHER 1988

Una din caracteristicile scrisului lui Vintilă Horia este cea a interrelației dintre poetic și muzical. Dacă analizăm "Simfonia a V-a" de Beethoven și apoi facem referințe la "Le voyage à San Marcos" observăm coincidențe componistice pe care nici măcar nu le-am fi bănuit. Vintilă Horia folosește simbolul și orchestrația alegoriei așa cum compozitorul utilizează un motiv muzical care are rolul de descoperire, de adâncire a temei și surprinderea prin sunet a unor peisaje sugerând mișcarea spiritului ca în actul genezei. Motivul muzical la Beethoven nu este o repetiție involuntară, ci o reluare conștientă și voită, o "rimare" aproape obsesivă a subconștientului pentru accentuarea "destinului". Este un zbor continuu înspre înălțimile adânci ale eului în care spațiul și timpul se lărgesc căpătând noi dimensiuni cognitive.

O asemenea întâlnire cu Destinul o găsim în "Le voyage à San Marcos", considerată "o carte rară scrisă de unul din cei mai mari scriitori contemporani." (Editions du Rocher).

In limbile de origine latină se observă o deosebire între "a sorti" și "a destina", care la prima vedere ar părea numai o nuanță.

Si totuși rolul omului în fața soartei este nul. Fatalitatea lui "sors, sortis" este absolută. Ea este scrisă de zei. In mitologia românească se spune că "ce ți-i scris în frunte ți-i pus". Așa i-a fost soarta, este o altă expresie pentru predestinare. Spre deosebire de soartă, destinul este o chemare aproape irezistibilă a realizării umanului la cele mai înalte culmi ale spiritului creativ. E adevărat că zicem "destin tragic", dar e vorba de "soartă" tragică. Destinul și-l face omul. Viața, cum spune Ortega, i se dă omului goală și omul o umple. "Si-o face". O structurează cu schelăria destinului. El este "destinat", iarăși e adevărat, dar poate foarte bine să-și refuze "destinarea" și să nu ajungă la "destinație". Toată filosofia și teologia au ca punct de plecare poalele acestui munte al destinului pe care îl numim libertate-și adevăr-spre-bine-și-frumos.

Când spunem despre "Le voyage à San Marcos" că este o întâlnire cu Destinul ne referim la o întâlnire cu unitatea după îndelungi căutări în multiplicitate.

Personajul principal al lui Vintilă Horia până aproape la sfârșitul cărții nici măcar nu are un nume. Subiectul filosofic al cărții ar fi tocmai această căutare a numelui, a identității. El este etnolog. Ca știință, etnologia apare în începutul secolului XIX cu un conținut destul de vag adesea confundându-se cu etnografia, antropologia și istoria culturii. Ca aproape toate științele secolului XIX etnologia aplică ființei umane niște legi ale mulțimilor, ale "masei". Legile acestea ale "soartei" oricât de precise ar fi în macrocosmos, după fizica modernă a veacului nostru observăm că sunt o catastrofă atunci când le aplicăm omului care prin "libertate-și adevăr-spre-bine-și-frumos" este UNIC, NEREPETABIL, NEDETERMINAT.

Ca etnolog personajul încearcă toate formele de cunoaștere simbolizate în roman prin anumite femei: Laura, Maya și Beatriz. Prima și a doua ar fi cunoașterea naturală, iar Beatriz cunoașterea revelațională, singura care ne scoate din amorf spre găsirea eului și redescoperire personală a ceea ce ni se părea supranatural și străin ființei noastre. Si tocmai această "supranatură" este de fapt "înnatura" noastră adevărată, omul care își poate circumscrie destinul și să-l depășească în același timp.

Este deosebit de interesantă metoda literară a lui Vintilă Horia de a ne descoperi "semnele" chiar prin cea mai obișnuită narațiune, dând astfel istoriei potența "semnificativă" spre un rost bine definit. Acest rost este o vocație a timpului istoric spre timpul "kairos", ca destin spre eskaton și nu soartă spre apocaliptic. E ceea ce fizica și științele secolului XX vor să ne arate deschizându-ne doar uși și ferestre acolo unde secolul XIX văzuse doar "materie" și "mase".

In acest sens Beatriz îl face pe geolog să-și "amintească" până când își descopere numele. Se numește Marcu. Celor trei căutări le corespund cele trei călătorii spre cele trei San Marcos. Işi aduce aminte "coborîrea din om" prin Maya, a cărei siluetă pe ecranul timpului se antropoidează din ce în ce mai mult. Faptul îl găsește că e neobișnuit de inedit în "știință" unde se vorbește invers de "coborîrea din maimuță". Suferințele războiului prin care trece Marcu își găsesc un "Semn" de kararsis în "Le voyage à San Marcos". Abia după această purificare prin care a trecut istoria, în general, și Marcu, în special, personajul își găsește "numele".

In mitologia și filosofia popoarelor orientale numele era însăși esența lucrurilor. Când lui Adam i se spunea să dea nume ființelor însemna cunoașterea în întregime a lor, iar în limba română atunci când zicem "om cu nume" ne referim la cineva care este cunoscut de toată lumea, unul care în mod spiritual "și-a făcut un nume.

Incheierea cărții este pur și simplu antologică. Toate parabolele și simbolurile folosite converg în ilustrarea luată din Sfântul Marcu a posedatului din care sunt alungați demonii. Un final luminos de exorcizare a istoriei posedată de o cunoaștere mută și surdă, care de multe ori îl arunca pe om în apă și în foc vrând ca să-l distrugă.

"Le voyage à San Marcos" este o carte simfonică de adâncă meditație, splendidă orchestrare a "semnelor" și imn al teandriei care cheamă și străbate de-a lungul ființei lui Marcu, sau omul nostru modern, care își găsește centrul și punctul de sprijin în ceea ce omul a fost chemat și anume de a fi "chip și asemănare". O carte prin care Vintilă Horia parcă se întrece pe el însuși.

Vasile GURĂU

ZBORUL MĂMĂRUȚEI

EDITURA AUTORULUI. FREIBURG, 1988

"Poezia, spunea Carl Sandburg, este jurnalul unui animal marin care trăiește pe pământ și ar vrea să zboare". Acest aforism lapidar ca "metaforă a neliniștii" cum ar numi-o A.E.Baconsky, e la fel de potrivit ca o caracterizare a scrisului lui Vasile Gurău. Găsim o similaritate a "spusului", în sensul folosit de Ortega și Vintilă Horia, deși Sandburg se exprimă prin stih, iar Gurău prin proză. La amândoi găsim inclusă un fel de "prefațare" care amintește de arta cinematografică americană. Ne gândim la "Fermierul din Illinois", "Grilajul" și, în special, "Amurgul bizonilor". Este un fel de "zâmbet printre lacrimi", titlu folosit de Vasile Gurău pentru cronica amintirilor din închisoare care cuprinde peste 700 de pagini.

Credeam că prin "Mânjii", o carte a amintirilor din copilărie, autorul se va "pensiona" deoarece, biografic și autobiografic, tot ceea ce fusese de spus a spus, când surpriza ne-a venit prin romanul "Zborul Mămăruței".

"Trick"-ul cinematografic îl găsim în prolog. (De fapt, romanul poate fi folosit cu foarte mult succes ca scenariu de film). Petrică Păunescu întâlnește în închisoare, în camera de spital pentru tuberculoși, pe Ion Măruță. Retras în sine, neînțeles, un personaj aproape straniu. Acesta îi dictează lui Petrică viața lui de student la Cluj pe care i-o scrie cu un ciot de creion pe foițe de țigări "Carpați". După un travaliu îngrozitor, care dura de câteva săptămâni, Petrică decide să renunțe a mai continua crezând că e vorba de un capriciu al lui Ion Măruță, una din "originalitățile" lui. Intrând în cameră află că Ion Măruță a murit peste noapte. Intrebând pe îngrijitorul camerei dacă răposatul nu i-a lăsat ceva, acesta îi spune că, după sfatul medicului, toate lucrurile celor tuberculoși trebue să fie arse, totuși împotriva acestui ordin a păstrat tabachera lui Măruță, obiect la care se pare că a ținut foarte mult, deoarece o păstra sub pernă tot timpul.

Dezamăgit că toată munca lui chinuitoare de săptămâni de zile s'a spulberat în vânt, Petrică deschide în secret tabachera iar înlăuntru găsește un pachet de țigări. Cum nu fuma, disperat vrea să le rupă când observă ceva deosebit ceea ce nu sesizaseră nici unul din păzitori. Cu o meticulozitate deosebită în fiecare țigară după ce i s'a scos tutunul Măruță introdusese câte un capitol din foițele scrise de Petrică.

Si de aici începe cutremurătoarea poveste de dragoste a lui Nelu Sfetan. Cluj. Sesiunea de primăvară a examenelor. Febra studenților din această perioadă. Nelu Sfetan, student la medicină, cu "traista cu oase" părăsește căminul "Avram Iancu" și căutând un loc retras pentru a se pregăti ajunge pe dealul Hoia. Liniștea din poiană nu durează prea mult. Elevele dela liceul 'Regina Maria" se aflau în excursie. La un moment dat, o ștrengăriță cu o inteligență scăpărătoare și o frumusețe care nu putea fi neobservată îi cere ajutorul. Era Magda Mureșan, fiica conferențiarului dela Chirurgie. Una din colegele ei și-a frânt piciorul. Era Tina Predescu, fiica colonelului Predescu, care devine pentru Nelu "Frumoasa mea cu ochii verzi / Ca niște mistice smaralde."

Prima dragoste desăvârșită. Totul inveșmântat în lumină. Totul speranță și cer. Timp crud și nou. Totul e cântec al inimii. O umbră inerentă de gelozie se strecoară întâmplător între cei doi. Suferința e la fel de mare pentru amândoi, dar nimeni nu încearcă primul pas spre împăcare. Când tatăl Tinei oferă o punte, intervine timpul nemilos. "Vremurile noi." Deși nevinovat Nelu e arestat și condamnat pentru șase ani. Când revine spre a începe anul III la medicină totul e schimbat. Strada Regală devenise peste noapte strada Republicii. El era "imefist". Toți privesc uimiți la carnetul lui de student cu antetul Regatul României, studiind la Universitatea Regele Ferdinand. In vila familiei Predescu găsește dispensarul "Ilie Pintelie". Nelu Sfetan trebue să înceapă medicina din nou, nemai fiindu-i recunoscute studiile anterioare. De Tina află că s'a căsătorit. Magda prin "întorsătura politică" ajunge într'un post cheie. Dragostea ascunsă pentru Nelu nu se stinsese în decursul anilor. Totul părea că începe din nou sub un alt augur. Familia Magdei obține reînscrierea lui Nelu în anul trei la medicină. Apare Tina. Dragostea nepermisă. Si dezastrul. Arestat din nou. Ca în romanul lui Cronin: Inceputul sfârșitului.

"Mămăruța" care dă titlul romanului e o referință la buburuză și mașina Tinei. Metafora mare a cărții e cuprinsă în scena când o buburuză încearcă să se ridice în vârful firului de iarbă pentru a-și lua zborul și chiar dacă nu reușește încearcă mereu și mereu. O odisee a căutărilor tărâmului de taină. "Am încercat să zbor către lumină și-am fost orbit de strălucirea ei...Am alergat după aer și aerul mi-a tăiat răsuflarea...Am căutat frumusețea omului, frumusețea adevărată, nu cea trupească de care eram sătul, ci frumusețea sufletească; și-am dat doar de..."

O carte zguduitoare a cărei gust amar rămâne în amintirea cititorului ca cenușă de idoli și zei, de lacrimi de rășină sângerând pe un altar ridicat de eclesiast.

"Zborul Mămăruței" se poate comanda dela: Vasile Gurău, Munchhofstr. 12 78 - Freiburg Br., West Germany. Costul e 25 de mărci.

Dumitru ICHIM

ERATĂ

In articolul "EMINESCU PROFETUL" din "CUVANTUL ROMANESC" pe luna Iunie 1989, pagina 9, coloana a treia, în loc de "expansiunea pe bază strict economică este RETROACTIVA", rugăm a se citi: " expansiunea pe bază strict economică este NEATRACTIVA". De asemenea în același articol, în capul coloanei a treia în loc de " și falimentul inevitabil al socialismului", a se citi: "și, 4) falimentul inevitabil al socialismului".

◆

In numărul din Iunie a.c. la articolul "DR. VASILE ANDREI", s'a strecurat o greșeală de dactilografie. Rândul 15 de jos în sus, coloana întâia se va citi Eugeniu Botez și nu Eugen Barbu, cum a apărut.

CĂRȚI NOI

EPOPEEA UNUI DESTIN

—Constantin MACRI—

Cel de al doilea volum de amintiri și memorialistică politică a D-lui Ion Pantazi (Gumnderstr. 28,8000 Munchen, RFG) "Am trecut prin iad", se citește cu aceeași pasiune și rezonanță psihică imensă, mai ales pentru cei contemporani evenimentelor narate, la care autorul participă cu o energie irepresibilă care-i marchează puternica personalitate.

Necontestat autorul cinstește numele de Român, iar patriotismul lui ardent arde ca o torță imensă impasibilă la propria ei combustie care-și epuizează ființa pământeană, fascinată de arcul voltaic al dăinuirii eterne, în spiritualitatea unui neam. Ion Pantazi este unul din aceia care odată ajunși în Occident nu și-a uitat rădăcinile. Temperamental, caracterologic nu le putea uita. Cei care le uită sau și le evocă ocazional, festivist sau la o masă cu mititei, sunt din esența moale a placizilor, a diverselor forme de histrioni, care și-au avortat ființa interioară, sufletul, înainte chiar de a muri fiziologic, cu certificat dela primărie, au murit social, au murit spiritual, sunt niște morți ambulatorii compătimiți de copii și disprețuiți de cei din jur, belstemați de urmași.

O patrie ca România nu se uită! Oriunde am fi și orice am deveni. Abandonul propriei tale naționalități, este o crimă cumplită, stigmatizată totdeauna de o specie de lașitate.

Putem spune că marea operă memorialistică a D-lui Ion Pantazi este o permanentă evocare a unei lupte continue împotriva lașității manifestă sau disimulată. Foarte mulți lectori ai cărții se vor simți cutremurați de epopeea acestui destin raportând-o la propriul confort și obediență.

Poți fi de acord sau nu, parțial sau integral, cu considerațiile teoretice ale autorului, dar că te afli în fața unei odisei contemporane, că sensul eroismului modern este lupta împotriva imposturii, incompetenței și crimei politice care se desfășoară sub ochii noștri , că autorul este un astfel de luptător exemplar, aceasta este un fapt de necontestat.

Cele două volume intitulate atât de fidel "Am trecut prin iad" sunt o bază sigură de informații asupra epocii (1944-1988), pentru istoricul de mâine. Chinul și suferința, nesiguranța și umilința, lupta cu stihiile dezlănțuite ale unui destin mizerabil, sunt trăite pe viu, resimțite, încrustate în carnea și în trupul autorului și-i fac stigmatele, la fel ca și la sfinții medievali, purtătoare de o lumină făcătoare de minuni. Minunea renașterii neamului românesc din molozul atâtor înspăimântătoare distrugeri.

Numai când se vor retrage apele acestui cumplit blestem istoric vom putea inventaria exact și numărul morților și întinderea ruinelor. Este vorba nu numai de ruinele bisericilor sau edificiilor ci, mai ales, de ruinele din sufletele celor ce alcătuiesc populația actuală din România. Trebue redat urgent poporului român încrederea și speranța. Increderea că abuzul și crima contra adevărului și umanității nu pot dăinui la nesfârșit. Speranța că omenirea civilizată nu rămâne impasibilă la drumul calvarului pe care-l străbate. Acesta e mesajul final al celor două masive volume scrise cu sângele suferinței de către Dl. Ion Pantazi.

Cel de al doilea volum ne poartă prin peripețiile autorului "pus în libertate" după 16 ani de pușcărie, adică la transferul penitenciar dintr'un loc anume împrejmuit cu sârmă ghimpată și cu cele patru gherete ridicate ca niste simboluri ale societății comuniste în cele patru puncte cardinale într'o țară întreagă împrejmuită cu sârmă ghimpată și cu grăniceri ce trag, așa cum sugestiv spunea poetul Mircea Dinescu, nu în cei ce vor să ne cotropească solul național ci în cei ce fug dintr'un regim anti-uman.

Autorul este plăsmuit dintr'o fibră de esență tare care nu se lasă o clipă abătut de adversitățile soartei, ci luptă vânjosește voind parcă să dovedească adversarilor că pe omul adevărat nimic nu-l poate doborî, exceptând "renunțările la vis" cum așa de inspirat a scris marele poet care a fost Radu Gyr. Ori Ion Pantazi nu a renunțat niciodată de a visa pentru țara și neamul lui.

Lucrând zece ani ca miner, conducând o coloană de șoferi ciubucari, pătrunzând în intimitate mecanismele unei societăți întemeiate pe corupție, corupție generalizată de sus până jos, dela caractere la inimi, totul fiind cum, transparent, spunea Ana Blandiana, un putregai irespirabil, autorul încearcă din răsputeri să-și păstreze conștiința și autorespectul intacte, luptă în care sistemul nervos îi cedează, muntele de suferințe acumulate fiind dincolo de puterea rezistenței a unui organism uman oricât de robust ar fi el. Pensionat de boală într'o țară înrobită, traumatizată cotidian de impostură, incompetență, servilism și corupție.

Norocul i-a surâs încăodată,irezistibila sa energie i s'a asociat și așa ajunge în 1978 în Occident.

Un deceniu de lupte în condițiile unui Occident care poartă gravele sechele ale unei capitulări necondiționate și ale unor distrugeri motivate numai de zoologia istoriei. Ce s'a întâmplat după înfrângerea lui Hitler nu mai e istorie în sensul lui Herodot, Tacit sau Toynbee ci reflexe prebiblice ale unor dezumanizări progresive. Aici în Occident trebue să te lupți cu un haos organizat de învingătorii lui Hitler, de adâncirea distrugerii spiritului european, de o continuă capitulare europeană.

Cu ultimele resurse ale combativității sale înăscute, autorul încearcă să se opună haosului și distrugerii acestui spirit. Poate muniția nu-i totdeauna cea mai bine aleasă dar inamicul acesta e: pulverizarea unității naționale și a unității europene.

Lupta D-lui Ion Pantazi pentru unitatea exilului românesc este patetică. Piedicile care i se opun sunt din panoplia infernului dantesc: confuzii, vanități, dezinformări, infantilisme grotești, intrigi și cabale, toate absolut servind aceleași aserviri și anomalii istorice, care se chiamă "construcția socialismului". Si lupta continuă!

EMINESCIANĂ

Impreună, mereu împreună...
N'auzi cornul iubirii cum sună,
Cum răsună, stârnind prin păduri
Solitudini, în grele armuri?

N'auzi inima, gata să geamă,
Cum te cheamă, iubito, te cheamă?
Cum te strigă, prin noapte, să vii
Pe cărări cu luceferi târzii?

Nu vezi mâinile'ntinse, cunună,
Pe când cornul iubirii sună
Pe sub streșini tăcute de brazi,
Ce-a fost ieri, amintindu-ne azi?

Impreună, mereu , toată viața,
Uită plânsul, iubito, și ceața.
Căci în gândul, în sufletul meu,
Sună cornul iubirii, mereu...

Sergiu GROSSU

SELECȚIUNI DIN SCRIERILE POLITICE ȘI ECONOMICE ALE LUI EMINESCU

-COLECȚIA "INSTITUTULUI ROMÂN DE CERCETĂRI ISTORICE"-

Selecțiuni din scrierile politice și economice ale lui Mihail Eminescu

ASPECTUL FANARIOT
AL XENOCRATIEI

Eminescu folosește cuvinte grele la adresa fanarioților din țara româneascâ, văzând în influența exercitată de aceștia, origina tuturor relelor din viața publică româneaască. Astfel: 'Desvoltarea istorică a țărilor românești suferea o grea și nevindecabilă lovitură prin epoca de 100 de ani a domniei streine (Vol. II. P.132).

***

"In timpul domniei Fanarioților au putrezit clasele noastre sociale; aristocrația noastră din războinică și mândră ce era, a devenit în cea mai mare parte servilă, încrucișindu-se cu stârpitura grecului modern, care e tot atât de șiret, dar mai corupt ca evreul de rând". (Vol. II.p.105).

'Putreziciunea bizantină a îmbătrânit înainte de vreme poporul român" (Vol. II, p.133).

"S'a spus despre Eminescu că a fost nebun. Dacă presupunem că așa a fost, se ridică întrebarea dacă rămâne mai puțin adevărat ceea ce a zis". (Vol. I.P.330).

DUSMANUL
POLITICIANISMULUI

Nepregătiții care conduc țara apar întotdeauna ca organizatorii repezi ai stărilor sociale, fără să-și dea seama că în conducerea și organizarea vieții de Stat sunt științe care se cer să fie cunoscute: Finanțele, Economia politică, administrația, sunt științe în legătură unele cu altele și cine lucrează fără să și le fi însușit, dă dovadă de superficialitate în toate domeniile. Partidele noastre nu sunt formate din specialiști, ci din nepregătiți. In țara noastră se găsesc deputați și jurnaliști care au studiat cât se poate învăța în academiile din cinstitul oraș al Mizilului". (C. de Iași, 1876, 17 XVI).

***

'Politicienii conducători nu s'au întrebat ce-i Statul, care-i condiția civilizației unui Stat. Ei și-au făcut cultura din gazete, nu din realitatea vie ce le-o oferea societatea noastră". (Icoane vechi și icoane nouă, VI. Frază și adevăr. Timpul, 23.XII.1872).

***

'Politicianismul a încurajat incompetența. Merit, muncă, acestea sunt desconsiderate, trebue să fii ignorant, viclean, și atunci prin politică înaintezi în Statul român" (Timpul, 6. V.1881).

***

"Incompetenții ajung oriunde și se constituesc în clasa dominantă. Unde nu-i întâlnești? Avocații devin de-odată profesori de teologie, tot avocații ocupă locuri de revizori școlari și spune Eminescu, să nu ne mirăm dacă tot avocații se vor constitui și în Sinod ca să canonizeze. Ici un avocat devine soldat, colo un altul ajunge președinte de republică ploeșteană, dincolo un al treilea este ales membru al Academiei ca filolog. Eminescu se întreabă cu durere: "și aceasta să fie nația, nația noastră modestă, iubitoare de adevăr și cuminte? "(Studii asupra situației, Timpul, 24. II. 1880).

***

Incompetenții ajung oriunde, se amestecă în toate domeniile, sunt specialiști în toate problemele. E de ajuns să învârtească șuruburi patriotice, să facă intrigi, să aibă curajul neadevărului și ale lor sunt toate rangurile în Stat" (Timpul, 8. V.1880).

***

"Liberalismul cosmopolit a adus asupra țării aceste rele. Nulități, sub pretextul liberalismului și patriotismului, se servesc de Stat pentru a-și câștiga o pâine; politicianismul a încurajat lenea și servilismul, oamenii care ar fi putut munci devin leneși și așteaptă o situație dela schimbările politice; democratizarea s'a întins asupra țării, caracterele s'au stricat, liberalismul a bizantinizat și veștejit oamenii". (Timpul, 14 Oct. 1879.

***

"Intr'adevăr, ce se cere azi pentru a fi om mare?. Merit? NU. Stiință? Nu, nici cât negru sub unghie. Avere, poate? Nici un ban. Se cere să fii răsbotezat în numele tatălui C.A. Rosetti, a fiului Ion Brătianu, a Sfântului duh Carada, și ai atunci toate cu de prisos, și merit, și știință și avere". (Manuscris Academia Rom. 2264 folio 425).

DESPRE TARANUL
ROMAN

"Țăranul nu e numai muncitorul de pe urma căruia trăim, nu e numai națiunea însăși prin importanță istorică; el este cel ce ne păstrează unitatea națională, el e elementul ce rezistă tuturor restriștilor, el în deplină conștiință de superioritatea lui reprezintă tinerețea etnică a națiunii noastre. El, căruia nu-i dăm nimic în schimb, păstrează prin limbă și datini unitatea noastră națională, el este singurul care de zece veacuri n'a disperat de soarta noastră în Orient". (Timpul, 18 Febr., 1882)....

EMINESCU

de Aron COTRUŞ

Pe drumuri sprintene si fără moarte,
din Tisa până'n Bug şi mai departe,
din Istria uitată pân'la Marea mare;
din Maramureş prin Timoc şi Pind,
cuprins de-o necuprinsă'nfioarare
şi de-o'nvolburare fără hotare,
aş vrea, ca'n basme, să-ţi aprind,
peste ziua de azi
şi peste mii şi mii de săptămâni,
cu aspre şi cucernice mâni,
luminări ca nişte brazi,
în amintirea Ta statornică şi vie,
pentruca de-acuma să se ştie
pe-unde în crudă şi sălbatică trudă
se'ncrâncenă, şi rabdă, şi-asudă,
şi sângeră de-a valma Romàni;
să se ştie pân'la capătul lumii de-acu:
cine-ai fost Tu,.
ce peste prăpăstii aruncatu-ţi-ai punţi,
cu desmărginirea să te înfrunţi,
ca'n visuri să-ţi cânte l'a sorţii fereastră
al enigmelor cântec de pasere măiastră
şi fântânile dorului, duios să te îmbie
ca pe-un arhanghel, cu apa lor vie...

De copilandru, ca pe-o coastă de munte,
după pasul tău mare, las urme mărunte
şi prin viscole oarbe, ce şuieră şi latră,
mă samăn prin spini, prin mocirle, pe piatră...

Şi gându-mi, sălbatic tot ară şi ară,
pe-a neamului Mare, furtunoasă şi-amară...

Ca'ntr'un bun şi străbun ajun de Crăciun,
în jurul tău haiduceşte aş vrea să adun,
ca la un pretutindenesc ospăţ himeric,
ţara smulsă din lanţuri de'ntuneric
şi printre-aduşi de vânturi daţi de gol, ce se'ncruntă,
să te ducem pe braţe cu nemurirea la nuntă...

Şi după-atâtea păcate la ceruri strigătoare,
neamul întreg să-Ţi cadă la picioare
şi, cu ochii în lacrimi, să-Ţi ceară iertare!...

Fior şi drum al cântecului meu rebel
crescut subt fulgere şi vânturi de oţel,
pe urma ta eu sânger, cad, mă scol şi scapăt,
pălmuit de furtuni, până la capăt!...

Dintr'un ochiu adânc de orb potop,
ca spălat cu isop,
din mine mă desbaer, mă desgrop!...

Şi de tot ce'n mine-i josnic, mă desfac:
pe urmele tale să calc, şi să calc!...

Ca un bătrân şi neînfrânt haiduc,
ranele — ca pe vechi medalii — Ţi le aduc,
cu tâmplele albe de-a anilor ninsoare,
cu dacoromanică, smerită închinare,
ca unui legendar Ştefan-cel-Mare al cuvântului,
scos de Dumnezeu de sub legea mormântului,

O, cetitor în stele
şi'n adâncuri, proroc
în calendarul de criveţ şi foc
al zilelor mele!...

După botezul din leagăn al vieţii şi-al harului,
iată-te, singur, pe suişul Calvarului,

cu privirele'n jos
de surpat Făt-Frumos
al gândului într'aripat şi-al versului:
ales între aleşii Universului!...

Scris Ţi-a fost Ţie, singuratic, să sui şi să sui,
prin timpul care fost-a şi nu-i,
pe-unde pasul clătinat ţi-l pui!...
Pe când valea zadarnică te-aşteaptă la fereastră,
a eternităţii noastre pasere-albastră.

In golul orb al acelei groasnice gherle,
fără privighetori şi fără mierle,
părăsită de-orice pasere-a raiului,
cin'Ţi-ar fi putut ghici ultimele svârcoliri ale traiului?

Ce lunatică, atotpătrunzătoare limbă,
ar fi putut să prindă, ca o divină splimbă,
clipa'n care laurii în spini se preschimbă
şi aureola măreaţă,
în sdrobitoare coroană de ceaţă?!...

O, Doamne al lumii, se poate oare
o prăbuşire mai cutremurătoare
a unuia ales să strălucească ca un soare?!

Ce cumplită răscumpărare pe-a chinului cruce
pentru neamul, pe care'n gând l-a dus şi îl duce
peste curmă de curmă,
pân'l'a timpului clipă şi prăpastie din urmă!...

Ce iad mai fioros ca orice iad,
când fluerele fermecate dintre degete-ţi cad,
ca de fum
şi de scrum,
în clipa cea mai dulce şi înaltă,
când gândul, paşii de azur şi-i pune
din minune'n minune,
în lumea ceealaltă!...

Şi când se rupe scurt, de-odată,
ca o pânză de paianjen, vraja toată.
Şi Făt-Frumos, ca într'un somn luciferic
simte pe creştet un coif de'ntuneric,
ca fulgerat de-un ucigaş dedeochi...
cu fluturi negri pe gând şi pe ochi.

De pe priviri, Domnul vălul ţi l-a rărit,
să vezi ca'ntr'o Biblie, dela'nceput la sfârşit,
cu văz fără taine şi fără eclipsă,
ca'ntr'o limpede şi fără margini Apocalipsă!...

Peste-a vorbelor traco-romanică gloată,
peste visteria lor, în mii de locuri îngropată,
crai,
peste-un mănos şi mândru grai,
tăcerilor noastre, ca nimeni niciodată,
glas ai venit să le dai!...

Din orice nouă, îndărătnică rană,
Ţi s'a rupt, Ţi s'a desprins,
în sbor aprins spre necuprins,
câte-o uriaşă-aripă năsdrăvană!...

Şi-azi cântecul tău: steag în al timpului vânt,
ca ţâşnit din adânc de pământ,
din ale dorului şi doinei izvoare,
din Dunări şi Mări-Negre multimilenare,
se'nalţă, ca o mie de albi Negoi,
peste prăpăstiile, peste furtunile din noi!...

Despicat-ai, cu uitătură fierbinte,
cu văz ascuţit ca o spadă,
cu gând flămând, la pândă mereu,
straturile de'ntuneric şi de oseminte,
dela temeliile de neguri şi sori ale neamului meu,
Ochiul tău vrut-a până'n străfund, să vadă...

Munţii pentru tine, şi-au lepădat platoşele de piatră:
să se scufunde—viu scafandru—văzul tău,
din hău în hău,
peste zine şi rău,
prin măruntaele lor, în care cânii pământului latră...

Mulţimile mari, cu Tine de-aceeaşi limbă,
în frământări zălude,
pe urmele Tale, în sângerări şi năpârliri se schimbă
într'un neam, ce ca şi Tine vede şi aude...

Peste-ale timpului Tău neghioabe leneviri şi glume,
Tu, ca un nou, curat Adam,
deschisu-i-ai ca'ntr'un pustiu, acestui neam,
drumuri fără capăt şi datu-i-ai un nume
şi cântece ca de'nceput şi de sfârşit de lume!...

Cu pană vie de vultur
sau c'un vârf de suliţă,
aş vrea să-ţi scriu, cu flacări, numele'n azur,
pe orice şold de stâncă şi pe orice uliţă!

Dante valah, Măria-Ta!
In foamea ce sălbatic trupul Ţi-l muşca,
ca o vulpe mişea
ascunsă adânc subt haina Ta grea,
în trecerea scurtă pe-aici
Ţi-ai mâncat, în taină, inima,
printre-aduşi de vânturi şi pitici...

N'a curs nicicând şi pentru Tine, Dunărea,
nici cât pentru un hoţ de cai...
Nu Te-a'nfiorat cu-a apelor ei potcă,
nu Ţe-a legănat pe-al valurilor rai
ori subt ale vânturilor năprasnice săbii,
nici o lotcă
şi nici bătrâne ori albe corăbii...

Marea-Neagră, neagră şi uitucă,
n'a trimis nicicând spre ţărmuri, nici o navă:
s'aştepte ca pe-o albă Cosânzeană, inima-Ţi bolnav[ă]
ori ca pe-un Făt-Frumos, nemărginitu-Ţi dor de du[c]

Râvnind nemărginirea şi Inaltul,
cu-obrazul supt
ai ridicat din lumea de desupt
ca pe-o minune nouă, ţara asta...
i-ai înălţat în soare, peste lume, creasta,
ca nimeni altul.

Printre-ai tăi trecut-ai palid şi tăcut,
cu'nfăţişare de necunoscut...

Cine'n ţara Ta, te-ar fi putut înţelege?
Pentru ei statura Ta era: o făr-delege!

Cum ar fi putut cei dela masa din frunte
să vadă cu privirile strâmbe şi ciunte
dela poale până'n pisc un munte?!

Pe unde ai călcat uitat, apăsat,
sfâşiat
de nelinişti oarbe, de gânduri cărunte,
viforele s'au isbit de Tine ca de-un munte.

Furtunile surde şi urile, cu botul căscat,
Te-au hărţuit, Te-au căutat
ca pe un ciumat halucinat
şi cu-ale lor săgeţi, ascunse şi crunte,
lovitu-Te-au drept
în frunte
şi'n piept...

O, năprasnică, neînţeleasă Soarte!
Din milioane oarbe şi deşarte
din surde mări negre şi moarte,
Tu ni l-ai ales şi ni-l alegi;
l-ai înălţat şi mereu ni-l înalţi
peste toţi ceilalţi:
peste voevozi, peste regi,
peste veacuri întregi,
el singur, cu—adevărat—
Impărat!

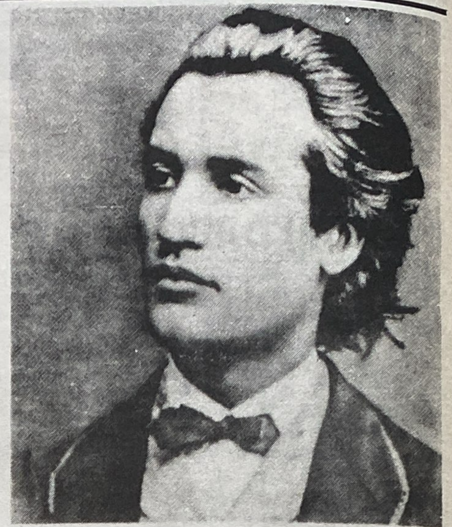
Dintru'nceput, de'nceput,
până'n asfinţitu-i fără asfinţit,
fără scaun, fără-arginţi, fără scut,
prin moartea-i de năpăstuit şi de uitat,
pe-al neamului cer, ca un luceafăr s'a înălţat!

Dar ce ne-a lăsat neagra şi-amarnica soarte,
din înfăţişarea Lui de Făt-Frumos,
decât o amară privire în jos
şi un nume viu pe-o carte fără moarte!

Şi-un aspru testament, de pumnul lui scris:
«Doina» s'o ştim pe de rost până şi'n vis!
Apă vie să ne fie, lege şi pâne,
pentru Romàniile albe de mâne,
pentru Romàniile aspre de mâne,
pentru Romàniile dârze de mâne!...

ANUL EMINESCU

Cu ocazia împlinirii în acest an a 100 de ani dela moartea poetului MIHAIL EMINESCU, "Cuvântul Românesc" declară pentru întreaga apariţie pe anul 1989, "Anul Eminescu", în acest scop vor apare în fiecare număr poezii şi proză scrise de Eminescu, precum şi studii, recenzii, articole şi alte materiale închinate poetului. Toţi care posedă lucrări sau studii inedite sau materiale documentare despre marele poet naţional, sunt rugaţi să trimită materialele cu specificaţie "Anul Eminescu".
O echipă a Colegiului de Redacţie va tria materialul trimis spre publicare.

EMINESCU
-PROFESOR ŞI REVIZOR ŞCOLAR-

——Gheorghe RĂDULESCU——

Intors din Berlin dela studii, Eminescu este numit director al bibliotecii centrale din Iaşi, la 23 August 1874, în locul lui Samson Bodnărescu, care fusese transferat la direcţia Scolii normale dela Biserica Trei Ierarhi. In Aula Universităţii din Iaşi, la 30 August, Eminescu depune jurământul în faţa rectorului Stefan Micle.

Titu Maiorescu fiind Ministrul Instrucţiunii recunoaşte numirea lui Eminescu şi o întăreşte pr[illegible] decret ministerial la 1[illegible] Octombrie 1874.

In cadrul bibliotecii Eminescu era în elementul său, aici îşi află el un univers potrivit preocupărilor sale poetice şi cărturăreşti.

Noul director însă uită să ia în primire biblioteca cu inventar, fapt ce era absolut necesar pentru siguranţa sa şi care mai târziu îi va aduce mari neplăceri. Poetul avea totuşi de gând ca: "Pe la mijlocul lui Noembrie mă'ntorc în Germania pentru examene - se'nţelege că coelesta deorum gratia favente, nefiind caz împiedicător. Călătoria mea va avea de scop înainte de toate depunerea doctoratului. Până atunci mă voi pune însă în corespondenţă cu d-l Hajdeu, pentru a afla dela el numele dicţionarelor auxiliare (a limbei latine corupte din acel timp şi a prescurtărilor usitate pe atunci), şi toate preservativele critice, pe care cineva trebue să le aplice la documente, pentru a afla dacă sunt autentice sau apocrife; căci în critica documentelor nu e permis a visa. Inainte de plecarea mea şi înarmat cu toate mijloacele necesarii pentru o asemenea activitate, vă voi anunţa pentruca să binevoiţi a mijloci eliberarea actului susmenţionat, cu permisiunea de a visita archivele secrete ale statului prusian". Prin Martie 1875, Eminescu traducea cu sârguinţă din "Critica raţiunii pure" a lui Kant şi era în relaţii cu editorul Brockhaus din Leipzig, deoarece colabora la Conversations- Lexicon, în afară de acesta lucra şi la un Dicţionar al limbii sanscrite, având intenţia să se specializeze în indianistică, deoarece avea direct contact cu texte originale budiste.

Paralel cu toate acestea, Eminescu îşi face debutul în învăţământ la Institutul academic din Iaşi, unde îl supleneşte pe Xenopol la cursul de logică şi îl găsim chiar prin luna Noembrie într'o comisie examinatorie.

In semestrul al doilea în anul şcolar 1874-75, prietenul său Samson Bodnărescu, fiind foarte ocupat îl lasă pe Eminescu în locul său la Institutul academic ca să predea limba germană la cursul superior şi în acelaşi timp şi la Scoala normală. Acest institut cuprindea şcoala primară, gimnaziul, liceul şi avea şi un internat, toate situate pe Strada Muzelor, institut în care mai târziu se va muta - Liceul de fete "Oltea Doamna". Institutul avea o serie de profesori cunoscuţi ca: A.D. Xenopol, N.Culiano, Gr. Cobălcescu, P. Poni, St. Vârgolici şi director pe I.M. Melik, poreclit în cadrul Junimii Mirmilic. Cu spiritul de constiinciozitate ce-l caracteriza, Eminescu ia totul în serios, urmărind lecţiile cu o atenţie şi cu o serveritate didactică asiduă, încât atrase atenţia acelor din jurul său, care începuseră să-l discute, severitate care în fond nu putea decât să-i dăuneze, într'o şcoală unde elevii învăţau după cheful pe care îl aveau şi nu se temeau de notele profesorului ca să nu mai vorbim că aceşti elevi studiau o limbă străină ca germana pe care nu prea o agreau. Cum constată G. Călinescu în documentele cercetate privind viaţa lui Eminescu, poetul îşi diferenţia elevii în "slabi, mai înaintaţi şi mai înaintaţi". Eminescu preda la cursul superior, dar şi la cel inferior la clasa a III-a, purtându-se destul de auster şi era mereu nemulţumit de elevi. Altădată arată G. Călinescu îi mai nota cu "slab, mijlociu şi bine". Nemulţumirea elevilor împotriva metodei profesorului creştea necontenit, mai cu seamă a acelora din familiile cunoscute şi înstărite.

Astfel, în clasa a I-a a cursului superior întâlnim nume de elevi ca: Antoniade, Buicliu, Miclescu, Lambrino, Nanu, Pillat, Stamate, Cernătescu, Fotino, Stamatiu, Stroici şi mulţi alţii, în clasa a III-a a cursului inferior pe C. Mille ori pe V.G. Morţun (amândoi viitori ziarişti şi oameni politici de factură socialistă). Nemulţumirea elevilor s'a soldat în cele din urmă printr'o grevă provocată de elevul V. Dimitriu (viitor profesor universitar) din clasa a II-a a cursului superior pe care Eminescu l-a pedepsit aspru pentru conturbarea colegilor şi instigarea la revoltă.

Toate măsurile intransigente ale direcţiei împotriva elevilor au dat greş şi în cele din urmă şcoala având nevoie de elevii care plăteau destul de bine, vinovatul a fost ca de obicei profesorul, care de altfel a şi fost înlăturat fiind înlocuit cu P. Paicu, un nume care nu spune nimic. In acel timp, Eminescu mai suferea şi de o anchiloză a mâinii drepte, pe bază reumatică şi reclama şi dureri puternice ale genunchilor, îngreunându-i mersul. Lucrurile nu se opriră însă aici şi Eminescu primi o nouă lovitură mai târziu, odată cu procesul, atât de bine cunoscut de Istoria literaturii, proces intentat de pretinsul poet salonard D. Petrino, îndemnat de Andrei Vizanti (membru al partidului liberal), profesor suplinitor la Universitatea din Iaşi, la catedra de Istorie şi Literatură română, inamic înverşunat împotriva lui Maiorescu, vrând astfel să lovească în el însă în mod indirect lovea în protejatul său, în Eminescu.

D. Petrino îi luă locul lui Eminescu la Biblioteca centrală, iar Maiorescu îl numi atunci pe Eminescu, fiind încă ministru, revizor şcolar la 1 Iulie 1875, pentru două judeţe-Iaşi şi Vaslui în locul lui Naum, loc ce rămăsese vacant. Ca întotdeauna, Eminescu şi de data aceasta se apucă cu toată râvna şi conştinciozitatea să lucreze cu abnegaţie pentru învăţământul rural, dorind din tot sufletul să-l ridice economic şi moral după aceleaşi principii pe care îl va situa Spiru Haret mai târziu.

In această postură de revizor şcolar, Eminescu era obligat să îndeplinească serviciul administrativ al revizoratului şi inspecţiile la şcolile din judeţele Iaşi şi Vaslui. Ca revizor şcolar, Eminescu era retribuit pentru fiecare judeţ în parte cu 212,50 de bani noi, adică aproximativ dela cele două judeţe cam 500, un salariu destul de ridicat pentru acel timp. In această privinţă aprecierea lui G. Călinescu este dreaptă şi realistă. "Orice aluzii, aşadar, la mizeria poetului în această epocă trebue explicată prin alte pricini, cum ar fi incertitudinea, decât prin insuficienţa teoretică a mijloacelor de trai."

Din cercetările lui G. Călinescu reiese că sub supravegherea lui Eminescu s'au ţinut mai multe conferinţe pentru învăţătorii din judeţul Iaşi, la care au participat 24 de cadre didactice din 54, în urma cărora Eminescu relatează pe larg fără nici un fel de reticenţă şi concesie într'un raport oficial adresat superiorilor lui. Noul revizor cutreieră satele din judeţele Vaslui cu trăsura sau căruţa, cu ce avea la îndemână, inspectând şcolile din acest judeţ în vederea întocmirii unui raport în care se prevedea reorganizarea învăţământului primar.

Relatând impresia dezastruoasă pe care i-o lasă lui Eminescu aceste şcoli, G. Călinescu remarcă: "Impresia generală pe care i-o făcură aceste şcoli fu rea. Frecvenţa mică a copiilor, abuzurile primarilor, sărăcia şi mortalitatea ţăranului, silit să presteze munci în natură spre a acoperi vechile datorii, toate acestea îl făcură să creadă că şcoala devenise un lucru de prisos." Eminescu înaintă un amplu raport ministrului Instrucţiunii, un raport ce arăta ca un adevărat proiect, privind un sistem liber al muncii şi cere modificarea regimului de organizare şi dări. Dar, iată ce sesizează G. Călinescu la Eminescu, adică ce te izbeşte imediat, "este imensa lui bună-credinţă şi destoincie administrativă, capacitatea lui de muncă inteligentă şi practică totodată, bunul-simţ desăvârşit în toate acţiunile, care ar fi făcut în alte împrejurări din el un mare organizator şi care totuşi ne apar ca şi ridicole de optimism, într'o vreme obscură, ipocrită, împătimată de politicianism. Dureros de ridicol este, deci, raportul revizorului sociolog, care deplânge în el mortalitatea copiilor de vărsat negru, anghina difterică şi alte boale după ce însemnase în carnet şi unele leacuri împotriva lor, pe care le-a recomandat probabil ţăranilor. Impotriva cămătăriei la ţară şi a proastei economii săteşti, dând soluţii practice pe care n'avea cine să le citească." In trăsură sau în căruţă, Eminescu inspectează sate şi comune ca: Mânjeşti, Dumeşti, Zăpodeni, Floreşti, Rediul, Brodoc, Bălteni, Rafaila, Deleşti şi, în altele, conştiinciosul revizor găsi aceeaşi situaţie proastă şi acelaşi dezinteres pentru şcoală şi administraţie. Verificările inspecţiilor efectuate de Eminescu în satele din judeţele Iaşi şi Vaslui l-au făcut să cunoască şi să înţeleagă bine situaţia socială a şcolii cât şi abuzurile provocate de primari şi de toţi acei care cu toate funcţiile pe care le aveau demonstrau un mare dezinteres pentru şcoala rurală şi interesele ţăranilor şi ale copiilor de vârstă şcolară. Prin rapoartele sale referitor la inspecţiile executate de Eminescu se poate deduce că poetul făcea o exemplară sociologie sătească, care totuşi în final se rezuma la conferinţe şi articole de ziar cu caracter social şi naţional.

Eminescu era conştient că singura cale de îndreptare a răului era satirizarea în scris printr'o propagandă acidă şi usturătoare la adresa acelor vinovaţi.

Astfel, pe imprimatele prefecturii judeţului Vaslui apăreau schiţate ideile comediei, Gogu-tatii (ms. 2254 f. 262 urm), cât şi un plan de proză în care îi satiriza pe tiranii satelor în contrast cu fosta boerime şi aristocraţie sătească aşa cum o cunoscuse poetul pe vremea când era copil la Ipoteşti. In judeţul Iaşi de exemplu în comuna Sipotele plasa Bahlui, el descoperi aceeaşi situaţie proastă şi solicită cu insistenţă ministerului trimiterea în judecată a învăţătorului şi a primarului, spre deosebire de Ierbiceni, unde Eminescu rămase satisfăcut de învăţătura copiilor, în schimb la Totoieşti, el observă că învăţatul de către elevi se face mecanic şi monoton. Eminescu recomandă prin unele comune cu multă căldură manualele de lectură şi gramatică ale lui Creangă.

Este perfect adevărat ce relatează G. Călinescu, că, dacă nu l-ar fi îndepărtat puternicii zilei din funcţia de revizor şcolar pe Eminescu, ar fi făcut-o acei care reprezentau prin funcţiile lor treburile adminstrative ale judeţelor respective şi care erau destul de mulţi. Cu toate relele pe care Eminescu şi oamenii de bună credinţă le observau şi de care se loveau în acel timp, se putea totuşi vorbi, scrie, publica, satiriza, critica cu vehemenţă, incriminându-i pe acei care prin diferite metode îşi apărau interesele meschine şi incorecte de castă şi de partid, care şi aceştia la rândul lor puteau să fie eliminaţi de alţii mai puternici atunci când se schimba partidul de guvernământ.

In toamna anului 1875, Eminescu întreprinde o escapadă la Cernăuţi, tocmai în momentul când autorităţile de ocupaţie austriece sărbătoreau o sută de ani dela încorporarea Bucovinei la Imperiu austriac şi totodată se pregătea şi inaugurarea Universităţii germane. Această vizită inopinată era fără scop. El încărcă o ladă cu ceasloave, biblii şi psaltiri şi ascunse printre acestea o cantitate însemnată de broşuri antiaustriece scrise pe baza documentelor lui Mihail Kogălniceanu, broşuri ce trebuiau răspândite în mod clandestin, acţiune pe care Eminescu o execută cu tot succesul, fără să fie descoperit, unele dintre aceste broşuri le trimise chiar şi autorităţilor de ocupaţie. Oraşul Cernăuţi era trist (dar nu atât de trist şi fără speranţe ca astăzi când Bucovina este de data aceasta ocupată de armatele roşii sovietice) şi imediat după miezul nopţii, în momentul festivităţilor, Eminescu şi Stefanelli, la care era găzduit auziră afară cântându-se "Un răsunet" de Andrei Mureşanu, pe muzică de Anton Pann, încât poetul exclamă: "Niciodată nu mi-a plăcut cântecul acesta aşa de mult ca acuma." La întoarcerea din Cernăuţi, Eminescu poposi la Suceava, unde locuia cumnatul său Drogli, care şi el era inspector şcolar în judeţele Suceava şi Câmpu-Lung. In vechea Cetate de Scaun a Moldovei, Eminescu se simţea ca şi la Putna alături de domnitorii neamului înmormântaţi aici: "Dragoş-Vodă cel Bătrân / Pe Moldova e stăpân / Si domnind cu toată slava /Sade'n scaun la Suceava." Ajungând din nou la Iaşi Eminescu constată cu durere că elementul etnic alogen devine din ce în ce mai sufocant. "Auzi, oraşul Suceava, oraş boieresc, cetate a Sfântului Stefan cel Mare, cetate care a rezistat la asalturile Leşilor şi Ungurilor, cuibul zmeilor şi al vulturilor, în prada verminei.....! Iar Ieşul, scaunul lui Lăpuşneau şi altor domni români, de batjocura tuturor străinilor de limbă şi neam." Apoi reveni din nou la postul de revizor şcolar şi la 26 Martie inspectă şcoala de fete Nr. 1 din Roman, unde preda profesoara Z. Livescu, pe numele ei adevărat Lewici, o profesoară aşa cum se exprimă poetul descendenta "unei generaţii bine deter-

Continuare în pag.13

EMINESCU
OPERA POLITICĂ

de Prof. I. CREȚU

-ACTIVITATEA ZIARISTICĂ A LUI EMINESCU-

Incă dela vârsta de douăzeci de ani a fost atras Eminescu de mirajul luptei în câmpul ziaristicei. Spirit combativ și polemist, studentul înscris de curând la Universitatea din Viena, publică în revista Albina din Pesta, numerele dela 7-19 și 9-21 Ianuarie 1970, sub semnătură, articolul: "O scriere critică", apoi în Familia, tot la Pesta, la 18-30 Ianuarie același an, articolul intitulat "Repertoriul nostru teatral" și semnat cu inițiale -ambele de natură culturală, privind situația Românilor din împărăția Habsburgică, dar străbătute de un pronunțat suflu polemic și de siguranța pe care i-o dădea tânărului scriitor o activitate poetică cunoscută cu patru ani înainte cercurilor ardelenești, prin mijlocirea 'Familiei' lui Iosif Vulcan, adică din Februarie 1866.

Dar debutul în publicistica politică propriu zisă îl face Eminescu trei luni mai târziu în ziarul 'Federațiunea' din Pesta, unde sub pseudonimul Varro publică următoarele articole cu caracter politic: "Să facem un congres", "In unire e tăria" si "Echilibrul", a căror țintă națională i-au atras citarea în fața procurorului public din Pesta, precum ne informează poetul însuși în câteva rânduri din manuscrisul 2257, aflător la Academia Română.

Faptul acesta dovedește că în Eminescu era dela început un spirit de gazetar fără rezerve în convingeri și fără reticențe în exprimare.

Tot în spiritul acesta naționalist izvorăște și activitatea desfășurată ulterior de Eminescu pentru reusita serbării dela Putna, al cărei reflex în publicistică îl constituie o "Notiță asupra proiectatei întruniri la mormântul lui Stefan cel Mare", tipărită în 'Convorbiri Literare' la 15 Septembrie 1970 si o "Scrisoare deschisă lui D. Brătianu", în 'Românul' din 15 August 1871, semnată de Eminescu, alături de Pamfil Dan, în numele comitetului organizator al acelei serbări.

O continuă și susținută activitate ziaristică însă, începe Eminescu abia în anul 1876, la Iași, îndată ce la 1 Iunie din acel an este destituit din postul de revizor școlar, prin faptul schimbării de guvern ce se operase în acea vreme. Sub apăsarea grijii pentru ziua de mâine, Eminescu, rămas fără nicio susținere materială, primește postul de redactor-administrativ și corector al gazetei 'Curierul de Iași', organ al anunțurilor oficiale administrative și judecătorești, fiind plătit cu un salar de 100 lei pe lună. Aci, scriitorul cunoscut Ieșenilor prin cele vreo zece poezii publicate în 'Convorbiri Literare' între anii 1870-1876, între care "Epigonii", "Floare albastră", "Impărat și proletar", autorul basmului 'Făt-Frumos din lacrimă" și al romanticei povestiri "Sărmanul Dionis", tipărite în cursul acelorași ani tot în 'Convorbiri', apreciat mult în cercul "Junimii" pentru temeinica lui cultură filosofică și pentru ideile lui politice și sociale, exprimate sintetic în prelegerea cu titlul "Influența austriacă", își îndeplinește constiincios datoria sa profesională, timp de aproape un an și jumătate, redactând diferite rubrici și umplând coloane întregi, în fiecare număr, fără semnătură, într'un dureros și unic anonimat, cu articole și studii culturale, economice și sociale, cu noutăți interne și externe, cu dări de seamă despre manifestări artistice si teatrale, cu foiletoane literare, cu polemici științifice, cu scurte notițe informative, ori cu ample considerații comemorative și istorice, toate scrise într'o limbă aleasă și într'un stil colorat și plin de nuanțe. In "foaie vitelor de pripas", cum o califică umoristic Eminescu într'un manuscris, apar astfel rând pe rând cunoscutele studii istorice ca: "Grigore Ghica Voevod" și "Răpirea Bucovinei", ori de politică națională ca "România și Austro-Ungaria", sau articole despre limba vechilor cărți bisericești și despre urmările nefaste ale unei imitații servile a civilizației apusene -precum și frumoasele sale povestiri "La aniversară" și "Cezara".

Această activitate ziaristică la 'Curierul de Iași' se desfășoară fără incidente spre satisfacția deplină a scriitorului care lucra aci pe un salar modest -este drept- în baza unui "contract verbal", dar cu libertatea atât de prielnică unui caracter susceptibil și independent ca al lui Eminescu, până pe la începutul lunii Octombrie 1877, când Slavici îi face propunerea să vie la Bucuresti, în redacția ziarului 'Timpul', organ al partidului conservator. In ochii prietenilor săi junimiști din Iași ca și la București, Eminescu era acum gazetarul format și polemistul de talent, căruia i se putea încredința cu succes apărarea doctrinei conservatoare. Si chiar îi convenea o schimbare de mediu, căci Iașii îi "deveniseră nesuferiți" după propria-i expresie dintr'o scrisoare către Slavici, datată 12 Octombrie 1877, prin care Eminescu răspunde invitației de a veni la București....................

Activitatea ziaristică a lui Eminescu în redacția 'Timpului', nu poate fi luată în considerare, după părearea noastră, decât pentru prima jumătate a lunii Noembrie. Astfel, din cercetările de până acum rezultă că Eminescu este autorul unei cronici teatrale, apărută în 'Timpul' din 12 Noembrie 1877, sub titlul "Teatrul Național-Visul Dochiei", poem într'un act. "Ostașii noștri" comedie în trei acte și al unui răspuns polemic publicat la 15 Noembrie sub rubrica "Revista teatrală", din care rezultă că Eminescu în trei rânduri a fost de față la reprezentarea acelei piese de teatru, a cărei critică o făcuse în 12 Noembrie. (Perpessicius, Revista Fundațiilor Regale, 1 Sept. 1940). Așa dar, presupunând că va fi avut nevoe de oarecare timp de adaptare la noile condiții, vedem că Eminescu începe cu contribuții mai ușoare, culturale.

Colaborarea politică însă, după constatările noastre, începe abia la 16 Noembrie -cu un articol intitulat "Revista revistelor"........

Sub pana lui Eminescu, ziarul 'Timpul' devine curând o tribună a doctrinei politice naționale. Posedat de ideile sale naționaliste și de marea sa dragoste pentru neamul românesc, Eminescu ajunge curând stăpân în redacția acestui ziar -neîngăduind nimănui să-i dea lecții asupra conduitei sale profesionale și nici să-l stinghereascä în exprimarea liberă și integrală a gândurilor și simțirilor sale în raport cu toare problemele la ordinea zilei..............

Eminescu a desfășurat la 'Timpul' o muncă istovitoare, de care el însuși se plânge în dese rânduri. Dacă ținem seamă de faptul că de multe ori în aceeași zi, scria câte două și chiar trei articole de doctrină, de polemică sau de informație și pe deasupra mai traducea și prezenta un articol sau două din gazetele straine, în special nemțești, ori relata unele fapte mai de seamă din străinătate după arătările telegramelor și ale ziarelor și însoțea de introduceri articole din afara redacției, reportaje parlamentare sau dări de seamă asupra unor manifestări publice ale partidului conservator, putem mai lesne înțelege tot adâncul dureroasei lui mărturisiri pe care o face într'una din scrisorile anului 1982:

"De șase ani n'am liniște, n'am repausul senin, de care aș avea atâta trebuință pentruca să mai pot lucra și altceva decât politică... Simt că nu mai pot, mă simt că am secat moralicește și că mi-ar trebui un lung, lung repaus, ca să-mi vin în fire. Si cu toate acestea ca lucrătorii cei de rând din fabrici, un asemenea repaus nu-l pot avea nicăieri și la nimeni. Sunt strivit, nu mă mai regăsesc și nu mă mai recunosc"........................

Așa dar timp de aproape șase ani, odată intrat în redacția 'Timpului', Eminescu n'a lăsat pana din mână, decât în ziua de 28 Iunie 1883 și atunci nu pentru a merge să se odihnească, ci pentru a se închide între pereții unei case de sănătate..............................

MELANCOLIE

Părea că printre nouri s'a fost deschis o poartă,
Prin care trece albă regina nopții moartă.
O dormi, o dormi în pace printre făclii o mie
Și în mormânt albastru și 'n pânze argintie,
In mausoleu-ți mândru, al cerurilor arc,
Tu adorat și dulce al nopților monarc!
Bogată în întinderi stă lumea 'n promoroacă,
Ce sate și câmpie c'un luciu văl îmbracă;
Văzduhul scânteiază, și ca unse cu var
Lucesc zidiri, ruine pe câmpul solitar.
Și țintirimul singur cu strâmbe cruci veghiază,
O cucuvaie sură pe una se așează,
Clopotnița trosnește, în stâlpi isbește toaca,
Și străveziul demon prin aer când să treacă,
Atinge 'ncet arama cu zimții-aripei sale,
De-auzi din ea un vaer, un aiurit de jale.
Biserica 'n ruină
Stă cuvioasă, tristă, pustie și bătrână,
Și prin ferestre sparte, prin uși țiue vântul —
Se pare că vrăjește și că-i auzi cuvântul.
Năuntrul ei pe stâlpi-i, păreți, iconostas
Abia conture triste și umbre au rămas;
Drept preot toarce-un greer un gând fin și obscur,
Drept dascăl toacă cariul sub învechitul mur.

. . . .

Credința zugrăvește icoanele 'n biserici
Și 'n sufletu-mi pusese poveștile-i feerici,
Dar de-ale vieții valuri, de al furtunei pas
Abia conture triste și umbre-au mai rămas.
In van mai caut lumea-mi în obositul creer,
Căci răgușit, tomnatic vrăjește trist un greer;
Pe inima-mi pustie zădarnic mâna-mi țiu,
Ea bate ca și cariul încet într'un sicriu.
Și când gândesc la viața-mi, îmi pare că ea cură
Incet repovestită de o străină gură,
Ca și când n'ar fi viața-mi, ca și când n'ași fi fost...
...Cine-i acel ce-mi spune povestea pe derost.
De-mi țin la el urechea — și râd de câte-ascult
Ca de dureri străine?... Parc'am murit demult.

Mihail EMINESCU

EMINESCU -PROFESOR ȘI REVIZOR ȘCOLAR

Urmare din pag.12

minate, bogate în cuvinte și sterpe în idei." La 26 Aprilie a aceluiași an 1876, Eminescu inspectă școlile orașului Vaslui, mai controlă și alte școli din sate, iar la 29 Aprilie inspectă școala din Lipova și cam pretutindeni întâlni aceleași nereguli în deosebi absența mare a elevilor și același dezinteres pentru învățământ. Rapoartele sale critice atât de vehemente nemulțumiră autoritățile, încât acei care răspundeau de bunul mers din învățământ îl învinuiră pe Eminescu că nu a inspectat școlile rurale din județul Iași între 15-31 Martie, așa cum era prevăzut în program, la care poetul răspunse printr'un raport prezentat într'o redactare violentă și persiflantă, explicând în mod categoric care era reala situație, raportul indignă și mai mult autoritățile. Afectarea lui Eminescu crescu însă și mai mult atunci când guvernul conservator al lui Catargi demisionă la 1 Iunie 1876 și odată cu el părăsi Ministerul Instrucțiunii și Titu Maiorescu, al cărui loc îl ocupă liberalul G. Chițu, prieten cu profesorul Vizanti, dușmanul lui Maiorescu și implicit și al lui Eminescu, pe care îl destitui din funcția de revizor școlar. Lucrurile nu se opriră însă aici, încât disperarea poetului luă proporții de dramă când Andrei Vizanti prin prietenul său, D. Petrino, care fusese numit în postul de director al bibliotecii centrale așa cum am amintit mai înainte, îi insinuă lui Eminescu un proces, învinuindu-l de sustragerea a 59 de volume din bibliotecă și că se servise de mobilierul instituției, când fusese director, pentru apartamentul său, acuzându-l și pe Maiorescu de neglijență bănească și de sume împrumutate lui Slavici și lui Eminescu. Din proces însă a reieșit cât se poate de clar cinstea absolută a poetului și a lui Maiorescu, dar și ticăloșia acestor politicieni insuficienți și fără scrupule. Cu toată această clarificare a situației juridice, pe Eminescu îl învenină grav astfel de oameni mai cu seamă că poetul și așa era destul de sensibilizat fizic și moral, rămânând momentan fără post, fără un suport material pentru a-și susține existența.

Acestea erau vicisitudinile vremii pe care Istoria literaturii române le-a înregistrat cu tristețe, aducând un oprobiu unanim și hotărît al societății fără să mistifice realitatea politică a acelor timpuri.

Gheorghe RADULESCU

CARTEA ROMÂNEASCĂ ÎN EXIL

- trei decenii, zeci de edituri, sute de titluri -

VOI, CARE AȚI FOST COPII ODATĂ

ascultați un basm, că de mult n'ați mai ascultat

-TEXT INEDIT DE GRIGORE CUGLER-*

"Copii, copii veniți la mama, să v'arate panorama," chema băbuța cu vocea ei puțintică. Stătea rezemată de perete, lângă ușa deschisă a atelierului în care, seară după seară, aduna copiii din vecinătate, ca să le spună câte o poveste.

Atelierul de fabricat cântare și balanțe -acum închis, de când moșneagul nu mai putea fabrica nici cântare, nici balanțe era un loc foarte nimerit pentru ascultat povești. Resturi de mașini, cu brațe lungi, înțepenite în gesturi de umbră și tăcere, aminteau, prin unghere, jivinele și vrăjitorii despre care pomeneau basmele băbuței. Apoi -minunea minunilor- balanța cea mare, din mijlocul atelierului, pe care se urca toată lumea și care se legăna ușor, de-abea simțit, în timp ce povestea, se depăna când lină, când vijelioasă, când sumbră, când învolburată de lumini de vis...

Așezată turcește pe unul din talgerele balanței, în fața copiilor înghesuiți pe celălalt talger, băbuța aștepta să se potolească cumpăneala balanței și începu:

"A fost odată ca niciodată, pe vremea când tramvaiul cu cai mai trecea încă pe Izvor și urca în sus, spre Dealul Spirei, un bărbier vestit nu numai pentru îndemânarea cu care mânuia foarfecele și briciul ci mai ales pentru priceperea cu care lecuia bolile și alte necazuri trupești. Punea pahare înflăcărate cu praf de pușcă. Potolea durerile de măsele cu praștia, dela distanță. Scotea limbricii ademenindu-i cu fluierul. Vindeca tignafesul cu fiertură de cap de țâr în apă ne'ncepută. Faima lui se răspândise dincolo de hotare și făcea să se îndrepte spre el pașii și speranțele a zeci și sute de mii de milioane de betegi.

Intr'o bună zi veni la el un om foarte bogat și-i spuse:

"Ascultă, meștere, dumneata, care te pricepi la toate, poți să faci să-mi crească o coadă ?

"Ba bine că nu," se lăudă bărbierul.

"Dar două cozi?"

"Două nu crește, dar se altoiește."

"Atunci altoiește-mi două cozi, frumoase și stufoase, ca de vulpe roșie," porunci omul cel bogat. "Una la șezut, alta dinainte. Una de podoabă, alta de ispravă. Cheltuiala nu mă sperie. Dacă operația iese bine, îți plătesc oricât îmi ceri."

Bărbierul luă o sfoară cu noduri, îl măsură în lung și'n lat, socoti repede pe degete si spuse:

"O.K. Veniți dumneavoastră mâine între 5 și 7 și vă voi altoi două cozi de toată frumusețea, așa precum doriți."

Când rămase singur, bărbierul chemă pe cei trei feciori ai săi și le vorbi în chipul următor:

"Feții mei, mâine la 5 trebue să fac o operație cum n'am mai făcut până acum. Dacă iese bine, ne-am pricopsit; dacă nu, e vai de pielea noastră. Pentru acea operație am neapărată nevoie de un instrument special, numit percolator de adâncime. După cum poate știți, acel instrument este astăzi aproape cu neputință de găsit, fiind înlocuit prin țurca portativă, care coboară, fără a atinge fundul, până la zece sau douăsprezece grade sub zero. Plecați în grabă și să nu vă întoarceți fără percolator. Cel ce mi-l va aduce va primi o bună răsplată; cel ce, fără a-l aduce, îmi va spune unde l-aș putea găsi, va primi o răsplată mai puțin bună, iar cel ce va veni cu mâna goală, va fi desmoștenit."

Flăcăii sărutară mâna cu miros de creozot a tatălui lor și porniră la drum, înjurând printre dinți.

Cel mai mare dintre frați o luă spre Răsărit și în curând ajunse la o răscruce, unde fu oprit de lumina roșie a unui semafor de circulație. Când lumina schimbă în verde, fiul bărbierului vroi să vadă ce alte culori aveau să urmeze. Si așa, din roșu în verde, din verde în roșu, rămase pe loc, ca un nătâng, pierzând timpul, răsplata și moștenirea.

Fratele mijlociu o luă spre Apus și odată ajuns în zona americană, ceru azil politic, și astăzi nimeni nu mai știe de urma lui.

Al treilea frate, fiind cel mai mic, era cel mai isteț. Acesta este un fenomen constatat în toate familiile cu mai mulți copii (eu sunt fiu unic) și se pare că are ceva de-a face cu anumite erori de calcul în aplicarea regulei de trei simple. Stiind că în asemenea împrejurări cel mai bun sfătuitor este instinctul, băețandrul nostru intră în prima cârciumă întâlnită în cale.

"Ce mai face soția dumneavoastră ?" întrebă el pe cârciumar, ca să intre în vorbă.

"Ei, ce să facă," răspunse negustorul, "tot bătrână, ca de obicei."

"Dar dumneata văd că te ții încă bine, să nu-ți fie cu deochi," urmă băiatul, plimbându-și privirile prin toate ungherele cârciumei. La un capăt al tejghelei, proptit de niște butoaie ce stăteau să plesnească de belșug, zări un instrument ciudat. In mintea lui ageră sclipi o scânteie de speranță și întrebă, așa, într'o doară:

"Ce e aparatul ăla de-acolo, de lângă butoaie ?"

"Ce să fie," făcu cârciumarul, "ia, o țurcă portativă, ce altceva ar putea fi ?"

"Eu aș fi jurat că este un percolator de adâncime."

"Da de unde, piciule. Percolatorul e cu totul altfel," îi tăie vorba negustorul și începu să explice cum arată un perculator.

Tânărul era numai urechi, ca să nu piardă un singur amănunt.

"Dar înainte de țurcă, nu vă foloseați de un percolator?" întrebă el, când bătrânul isprăvi de vorbit.

"Ba da, însă sculele trebue schimbate din când în când. Așa că într'o bună zi am cumpărat țurca, iar percolatorul l-am vândut unui țigan, din ăia care umblă după fiare vechi."

"Vai, ce păcat !" se tângui fiul bărbierului, "și eu care caut un percolator de adâncime ca iarba de leac! Dacă nu găsesc unul până mâine la 5, nu mai îndrăznesc să dau ochii cu taică-meu. Si zicând așa, lăsă capul în jos, făcând pe întristatul.

Cârciumarul îl privi cu milă, căci avea inima bună și iubea copiii, cu atât mai mult cu cât lui nu-i dăruise Dumnezeu decât o pisică.

"De ! ce să-ți fac ?" vorbi el, după o scurtă gândire. "Singura scăpare ar fi să-l răscumperi dela țigan."

"Dar unde să-l găsesc ?" stărui băiatul.

"Dacă mi-amintesc bine, spunea că locuiește pe lângă Manutanță. Numai că tu stii cum sunt țiganii: cu șatra după ei, din loc în loc. Ala însă nu era un țigan ca toți țiganii, și poate că o să-ți fie ușor să-l recunoști, căci avea doi ochi, două urechi, două mâini și două picioare și un păr negru, lăieț, ce-i atârna până pe umeri. Si te mai pot ajuta cu ceva," adăugă cârciumarul, scărpinându-se după tarif. "Imi aduc aminte că după plecarea țiganului am găsit un lucru, care i-a căzut în timp ce ne tocmeam pentru percolator. Unde l-am pus, nene, unde l-am băgat ?" moșmănea negustorul, începând să scotocească prin rafturile cu clondire, pe sub mese, printre grămezile de saci și lăzi îngrămădite prin toate colțurile cârciumei și chiar sub pisica ce dormea, făcută colac, pe pervazul ferestrei.

"Ei, vezi ce noroc ai !" strigă el pe neașteptate, "am găsit ce căutam." Si zicând așa, întinse băiatului înmărmurit lucrul pe care îl ținea în mână. Era un obiect cam de mărimea unui ou fiert și atât de strălucitor, încât la lampa (cu gaz) din tavan te puteai uita, dar la el, ba !

"Ia acest lucru, ți-l dau cu bună inimă, dar fii cu mare băgare de seamă, căci e lucru fermecat."

"Vai, dar dece vă deranjați ?" se schimonosi tânărul, întrebându-se în sinea lui la ce oare i-ar putea folosi acel obiect ciudat.

Ca și cum i-ar fi ghicit gândul, cârciumarul explică:

"Acest bulgăre de ghiață te va călăuzi până la cortul țiganului, unde vei găsi percolatorul de adâncime."

"Ghiață ?" se miră tânărul, "ce fel de ghiață e asta, că nu-i simt nici răceala, nici umezeala ?"

"E ghiață care nu se topește, înăuntrul căreia arde un tăciune ce nu încălzește. O ții în mână și nu simți nimic, fiindcă ghiața potolește dogoarea tăciunelui și tăciunele răceala gheții. Tu n'ai altceva de făcut decât să te lași îndrumat de el." îl sfătui bătrânul. "Fii cu băgare de seamă: dacă auzi că se pune să cânte, să știi că ești pe calea cea bună; însă dacă, în loc de a cânta, începe să spună poezii pe nemțește, ferește-te de ce ai în fața ochilor, căci te pândește mare primejdie."

Fiul bărbierului făcu semn cu capul că înțelesese, înveli bucata de ghiață într'o hârtie de o sută de lei, pe care o ceruse cârciumarului "ca să nu se murdărească", mulțumi frumos, cum cere buna cuviință, și plecă.

Ieșit în stradă, se opri nehotărît, ne știind încotro s'o ia ca să ajungă la Manutanță. Ar fi putut întreba pe oricine din trecătorii ce forfoteau în sus și'n jos: bărbați, care se întorceau dela treabă, femei, care se duceau la treabă, samsari, cu alergii spectaculare, plutași pe jos, care-și lăsaseră plutele la Caracal, unde s'a rupt carul cu proști, preoți cu jartiere parfumate sub poalele antiriului, călărași cu schimbul, martori oculari, bragagii cu șalvarii plini de rahat, muscali cu căciulă, dar fără țindulă, zarzavagii dați în judecată, ofițeri cu paratrăznet la chipiu, paparude asortate, poștași convertiți la creștinism, vânzători de ziare decorați, sergenți de stradă în frac și cu joben, găzari împodobiți cu pene, măturători de stradă purtând baloane tricolore, doici pentru adulți, flașnetari însoțiți de surorile lor, cerșetori atletici fumând pipa păcii, lampagii simulând înmormântarea unui coleg, moașe nărăvașe, geamgii călări pe cai nebărbieriți. Pe oricine din acei oameni i-ar fi putut întreba, dar nu îndrăznea să pomenească cuvântul „manutanță" de teamă că cel întrebat când încerca să deschidă gura, bulgărele de ghiață începea: "Ich bin, du bist, God save the king." Nu-i rămânea deci altceva de făcut decât să meargă înainte, îndrumat de cântecul ghieții, care răsuna vesel când băiatul pășea în direcția potrivită.

După multe ore de umblat, se trezi deodată în fața unei clădiri mărețe, cu ziduri până la cer și cu acoperișul de șindrilă, ale cărei șipci se încălecau unele peste altele, ca foile de plăcintă la ora aperitivului. Bulgărele de ghiață cânta și sălta ca un nebun.

"Asta trebue să fie Manutanța," își zise flăcăul.

Făcu înconjurul clădirii și se trezi în mijlocul unui loc viran, pe care se înșirau mai multe corturi de țigani.

"Pe aici pe undeva se găsește percolatorul," socoti el, "dar de unde să încep ?" Se apropia când de un cort, când de altul, așteptând îndrumările gheții fermecate.

După mai multe încercări tăiate scurt, pe nemțește, auzi că sfătuitorul lui, care niciodată nu da greș, se puse să îngâne cunoscuta melodie "Șocară, șocară, șocaracă, dănciulia, chichivară câr !" In acel moment se găsea tocmai în fața unui cort mai răsărit decât celelalte. Agățat de perdeaua dela intrare văzu un buton de sonerie. Il apăsă cu degetul și, din fundul cortului, se auzi răspunsul unui clopoțel. Când perdeaua se dădu la o parte, fiul bărbierului se trezi față'n față cu o faraoancă bătrână, neagră ca Muma Pădurii, cu ceva mustăți și destul de multă barbă și cu o salbă de opt șiruri de galbeni ce-i acopereau tot pieptul, ca o platoșe de lumină.

Indeșărtând cu mâna șuvițele cărunte ce-i cădeau pe ochi, țiganca îndreptă privirea ei slăbită de bătrânețe înspre tânărul nostru prieten, măsurându-l de sus până jos, cu teamă și neîncredere. Din când în când scutura din cap, ca omul când stă la îndoială. Dar iată că, pe neașteptate, desluși în mâna băiatului ghiața care nu se topește, în care licărea tăciunele aprins care nu arde. Bătrâna ridică brațele către cer și strigă: "Copilul meu, copilul meu, te-ai întors, mânca'ți-aș pesmeciorul. Vin'la mama'ncoa'! Si apucându-l de după gât, îl târî cu ea în cort.

"Pune-te jos, puișorule, că ți-o fi foame, de atâta vreme de când n'ai mai dat pe-acasă. Na ! halește," îl grăbea ea și-i îndesă cu de-a sila în gură sfârcul unui sân cât niște foale de potcovar.

Băiatul, înspăimântat, încercă să se desprindă din îmbrățișarea ei sălbatică, dar fără să reușească. Ințelegea că țiganca nu era în toate mințile și că, văzând ghiața cu tăciunele înăuntru, crezuse că'și regăsise fiul pierdut cine știe când. Bietul flăcău se uita cu disperare la bulgărele de ghiață, dar acesta nici nu cânta, nici nu declama pe nemțește, ci râdea ca un nebun.

"Ce mă fac acum ?" se întrebă flăcăul, aproape înăbușit de țâța zgripțuroaicei. Nu vedea nici o scăpare și nici lapte nu sugea măcar, căci bătrâna era seacă ca o rogojină.

In cele din urmă îi veni un gând bun. Scotocindu-se prin buzunare, scoase un carnet (pe care îl împrumutase dela un prieten, ca să intre gratis la cinema) si-l puse sub ochii țigăncii. Biata femeie tresări speriată, căci, ca toți neștiutorii de carte, avea un respect nebun pentru slova tipărită.

Folosindu-se de turburarea ei, tânărul sări în picioare, ca ars cu biciul. "Ce naiba, măicuță," o dojeni el blând, "doar nu mai sunt copil. Stii ce zice aicea ? Zice că sunt student honoris causa, pitecantrop al Facultății de Plastografie, urmaș al Marelui Orfan și Referendar la Curtea de Conturi."

"Aoleo, mânca-te-ar mama," se liniști bătrâna, "te făcuși student! Să-mi ajute Sfântul Sisoe să am parte de tine, oacheșule !"

"După cum prea bine zici," se grăbi să încuviințeze flăcăul, răsuflând ușurat. "Mi-am pus în gând să ajung om mare, dar să știi că nu e ușor. Sunt destui ani de învățătură și se cer o sumedenie de lucruri. Mai ales de un anumit lucru am neaparată nevoie, căci fără el n'o să pot ajunge niciodată la nimic."

"Ce lucru, harapule ?" făcu țiganca și-l luă din nou în brațe, lingându-l pe buze și pe ochi cum își linge pisica puii.

"Am nevoie de un lucru de care am mare nevoie," îngână prietenul nostru, neștiind prea bine cum să aducă vorba despre ceea ce avea pe suflet. Vorbi așa, îndelung cu glas domol, cu mișcări potolite, ca să nu trezească din nou instinctele materne ale bătrânei. Descrise cum putu mai bine o viață studențească pe înțelesul ei și, încetul cu încetul, ajunse să explice cum arată percolatorul de adâncime, pe care venise să-l caute.

"Aha ! am priceput," se repezi băbătia, după o bucată de vreme, "cauți o râșniță pe pirostrii!"

"Nu, maică dragă," se apără băiatul si urmă cu explicațiile.

Copleșită de bucuria revederii sau poate amețită de cuvintele greu de înțeles ale tânărului, țiganca începu să moțăie, tresărind din când în când, ceea ce făcea să zor-

Continuare în pag.15

HYPERION

Centrul de promovare a cărții românești

AL 14-LEA CONGRES AL ACADEMIEI ROMÂNO-AMERICANE DE ȘTIINȚE ȘI ARTE

Intre 20 și 22 Aprilie a.c. s'au desfășurat la Universitatea California de Sud din Los Angeles, lucrările celui de al 14-lea Congres al Academiei Româno-Americane de Stiințe și Arte. Pe lângă membrii Academiei au participat la Congres numeroși invitați din Statele Unite, Canada și Europa Occidentală, Americani de origine română și specialiști americani care studiază problemele românești. Au asistat trimiși speciali ai Vocii Americii, BBC, Europa Liberă, precum și ai ziarelor: Lupta, Universul, Micro-Magazin și altele.

Anul acesta comunicările au fost consacrate în mare măsură centenarului morții lui Mihail Eminescu și a marelui povestitor Ioan Creangă. Opera lui Eugene Ionesco, care împlinește anul acesta 80 de ani, a prilejuit numeroase expuneri și discuții.

Congresul a fost deschis în marele Amfiteatru Hanckok de către profesorul Mario Saltarelli, șeful Departamentului de Limbi Romanice. Profesorul a spus intre altele: "In numele comitetului de organizare locală aș dori să salut pe fiecare participant. Ca cercetător al structurii și istoriei limbilor romanice și ca un fiu al orașului Roma, emigrant pe aceste meleaguri sunt profund emoționat de audiența graiului românesc. Este o limbă care a reținut de-a lungul secolelor cea mai mare parte din structurile gramaticale și o bună parte din vocabularul cultural al latinei, o limbă pe care strămoșii noștri au adus-o pe malurile Mării Negre. Sunt in special impresionat de forța unificatoare cu care strămoșii dv. au păstrat-o de-a lungul secolelor și care a făcut posibil să ne adunăm cu toții, împreună, în California de Sud."

După cuvântul de salut al profesorului Dan Moldovan, co-organizator al Congresului, a luat cuvântul profesorul Marshall Conen, decanul Colegiului de Stiințe Umaniste care a spus, printre altele: "Programul acestui Congres mi se pare extraordinar de interesant chiar pentru cineva care nu cunoaște problemele românești. Este fără îndoială un program plin de conținut și varietate pentru orișicine este interesat de cultura dv. și un indiciu al vitalității culturii românești. Iar ceea ce mi se pare cu totul deosebit este faptul că un astfel de program poate fi alcătuit de ARA în fiecare an. Stim că pentru mulți și, in special pentru dv., aceste zile sunt considerate ca deosebit de dificile pentru cultura românească și de aceea este o mare satisfacție pentru universitatea noastră de a vă fi putut oferi modestul nostru sprijin. Mă bucur că sunteți aici și sper că acest congres va fi un mare succes."

In numele membrilor Academiei, președintele ARA, profesoara Maria Manoliu Manea, a exprimat calde mulțumiri universității care a acceptat cu generozitate să găzduiască lucrările congresului. După un scurt istoric al dezvoltării academiei, vorbitoarea a caracterizat ultimii ani ca o "perioadă de cristalizare" a țelurilor academiei. ARA a căpătat statutul unui for științific deschis dialogului liber academic, cu condiția ca libertatea de gândire și expresie să fie asociate cu înțelegerea deplină a obligațiilor și răspunderilor pe care acestea le presupun. Președinta a invitat participanții să-și exprime solidaritatea cu intelectualii din țară (profesori universitari, scriitori și jurnaliști) care și-au ridicat vocile de protest împotriva politicii opresive a actualului regim din România.

In cadrul ședinței inaugurale a congresului, au fost decernate Diplomele de Onoare pe anul 1989, ca o recunoaștere a contribuției deosebite aduse la dezvoltarea culturii, artei, a științelor: scriitorului, poetului și publicistului George Ciorănescu, actriței Paula Iliescu Gibson și cântăreței de operă Stella Roman, artiștilor plastici Ion Vlad, autorul monumentului lui Mihail Eminescu (care va fi inaugurat la Paris cu prilejul centenarului) și sculptorului Patriciu Mateescu. Premii speciale recompensând lupta pentru drepturile omului, libertatea de expresie și libertatea academică au fost acordate scriitoarei Sanda Stolojan, președinta Ligii Drepturilor Omului (România) și ziaristei Nicolette Franck corespondenta ziarului "LIBRE BELGIQUE" dela Geneva. Premiul cărții a fost decernat scriitoarei Silvia Cinca și poetului Andrei Codrescu. Membrii Comitetului ARA și alți membri ai Academiei au prezentat pe sărbătoriți.

In cadrul celei de a doua sesiuni plenare participanții la Congres au dezbătut opera eminesciană, aducând contribuții interesante la exegeza ei. Au fost tratate subiecte ca: "Anul 1882, culme a creației poetului" comunicare prezentată de L.M.Arcade; "Substratul religios și religia lui Mihail Eminescu", comunicarea poetului Horia Stamatu din Freiburg im B; "Introspecția filosofică în lirica poetică a lui Mihail Eminescu", expunerea profesoarei Olivia Gila Naveh dela Universitatea din Cincinatti-Ohio, "Câteva rezolvări magistrale în versiunea engleză a tânărului traducător al operei eminesciene Corneliu Popescu" (dispărut la vârsta de 18 ani la cutremurul dela Bucuresti), prezentate de prof. Stefan Stoienescu dela Univ. Cornell din Ithaca. Maria Grecu dela Univ. Reno Nevada a analizat o serie de creații ale poetului, iar Roxana Verona dela Univ. George Washington a subliniat influența pe care Veronica Micle a avut-o asupra lui Eminescu.

In două sesiuni pleanare a fost sărbătorită a 80-a aniversare a nașterii marelui dramaturg francez de origine română Eugen Ionescu, care, alături de Beckett, a revoluționat teatrul modern. O serie de dezbateri aprinse s'au referit la teme ca: "Ionescu și avantgarda" prezentată de prof. Francois Thibault; "Inteligența negativă sau demistificatorul demistificat" prezentată de prof. Raymonde Bulger; "Disimulare și simulare a doctorandului Mircea Bumbești sau "Monologurile lui Ionescu pentru pedagogi", la care s'a referit Aurelia Roman dela Georgetown University. Profesorul Moshe Lazar dela Univ. California de Sud, cunoscut specialist în dramaturgia ionesciană, a emis interesanta ipoteză, că tragicul vieții nu mai poate fi exprimat astăzi prin teatrul de tip clasic ci prin grotesc, de unde vine și titlul unui întreg gen dramatic: tragi-comedia. Piesa "Scaunele" constituie una din cele mai reprezentative reușite ale acestui gen. Piesa a fost prezentată congresiștilor în regia lui Florin Fătulescu și în interpretarea remarcabilă a trei tineri actori americani.

In cadrul congresului au avut loc o serie de secții de specialitate: matematici, studii religioase, lingvistică, stiință și tehnologie. Secțiile de literatură au dezbătut importanța lui Creangă: "O sută de ani dela moartea marelui povestitor" de Nicolae Timiraș. E.M. CIORAN a fost evocat în comunicarea "Exerciții de admirație", de Alexandra Gruzinska. In secția de științe politice, prof. Peter Gross a prezentat lucrarea "Statele Unite văzute prin ochii "Scînteii". Dr. Ionel Cană, a făcut o paralelă între socialismul polonez și cel românesc. Miron Butariu a vorbit despre proiectarea pe plan internațional a drepturilor omului. Mircea Ionițiu a evocat două personalități uitate, iar ziarista Nicolette Franck a vorbit despre condițiile în care a fost detronat Regele Mihai de regimul comunist. George Ciorănescu s'a referit la cele trei revendicări ale opoziției din Republica Moldovenească.

O masă rotundă condusă de prof. Dan Moldovan a reunit o serie de specialiști, oameni de știință din domeniul tehnicii, printre care prof. Dan Cacuci, Dan Botez și alții, care au analizat diferite aspecte ale științei și tehnologiei, făcând o semnificativă comparație între felul în care se face cercetarea stiințifică în Statele Unite și în R.S.R. O ședință specială comemorativă a fost consacrată istoricului Vlad Georgescu, fost membru al Comitetului Executiv al Academiei, autorul primei "Istorii a Românilor" scrisă în lumea liberă. Recent, Vlad Georgescu a căzut la datorie în lupta pentru libertatea și drepturile omului în România. Prof. Andrew Ianos dela Universitatea California din Berkley a evocat viața și opera istoricului român.

O parte însemnată a lucrărilor Congresului ARA dela Los Angeles a fost consacrată situației tragice din România ca și creșterii rezistenței în diferite pături ale populației, împotriva regimului urît de poporul român și condamnat de opinia publică internațională. Două mese rotunde au fost consacrate acestui subiect. Una dintre ele: "România în 1989" a reunit pe următorii specialști in Stiințe Politice: George Ciorănescu dela München, prof. Gail Kligman dela Universitatea California din Berkley, prof. Ladys Kristof dela Univ. din Portland Oregon și Nestor Rateș, director ad interim al Departamentului Românesc la Postul Europa Liberă. Cea de a doua intitulată: "România, Europa, viitorul" a avut ca participanți pe prof. Dionisie Gherman dela Institutul de Studii Românești dela München, pe prof. Andrew Ianos dela Universitatea California din Berkley și pe Mihai Korne, directorul ziarului "LUPTA" din Paris. Discuțiile ambelor manifestări s'au desfășurat în spiritul deplinei libertăți academice, caracteristică universităților americane, punctele de vedere exprimate reprezentând opiniile personale ale participanților.

Confrom tradiției, textul dezbaterilor va fi publicat în numărul 13 al jurnalului ARA.

In ședința din 21 Aprilie a.c., Adunarea Generală a dat mandat Comitetului Executiv să prezinte, cu prilejul ședinței plenare a Congresului, o moțiune de protest împotriva abuzurilor ceaușiste precum și de sprijin luptătorilor pentru libertate și drepturile omului din România.

Deschizând ședința specială a Congresului, consacrată situației din R.S.R., Președinta Academiei, prof. Maria Manoliu Manea, a citit o serie de documente primite de ARA printre care cele două scrisori deschise adresate de profesoara Doina Cornea din Cluj, știrea difuzată de Radio Europa Liberă despre scrisoarea adresată de personalități de prim plan a vieții literare românești în favoarea colegilor lor persecutați în România și în cele din urmă, scrisori semnate de un mare număr de scriitori români din exil, în legătură cu evenimentele ce se petrec in R.S.R. Președinta a cerut tuturor membrilor Academiei să se alăture acestor manifestări de protest.

Vice președintele ARA, scriitorul L.M.Arcade a dat apoi citire moțiunii.

ACADEMIA ROMÂNO-AMERICANĂ DE ȘTIINȚE ȘI ARTE

MOȚIUNE

Scriitorii, artiștii și oamenii de știință din numeroase state americane, din Canada și din Europa Occidentală, reuniți la Los Angeles cu prilejul celui de al 14-lea Congres al Academiei Româno-Americane:

1. protestează împotriva flagrantelor încălcări ale drepturilor omului într'o Românie a foametei, frigului și a profanatoarelor și atât de nesăbuitelor DARAMARI-- astăzi bine cunoscute și condamnate de opinia publică internațională;

2. își exprimă revolta față de masivele distrugeri ale satelor și ale bisericilor - parte integrantă a tezaurului nostru artistic și spiritual -- cu grave consecințe, deopotrivă demografice și culturale, distrugeri ale căror inițiatori se situează printre asupritorii cei mai străini de țara lui Eminescu, Creangă și Blaga;

3. își manifestă admirația și solidaritatea cu intelectualii din România (profesori,scriitori,ziariști) și cu toți Românii care - înfruntând cruzimile penitenciare ale actualului regim s'au ridicat deschis împotriva valului de măsuri nesăbuite care amenință toate componentele esențiale ale ființei românești.

VOI, CARE AȚI FOST COPII ODATĂ

Urmare din pag.14

năiască ademenitor galbenii din salbă. Pe când vorbea, fiul bărbierului trăgea cu coada ochiului la bulgărele de ghiață. Acesta se liniștise între timp, apoi se puse să îngâne un cântec de leagăn plin de duioșie. Văzând întorsatura pe care o luau lucrurile, tânărul apropie ghiața fermecată de urechea zgripțuroaicei și, foarte curând, aceasta fu cuprinsă de un somn adânc.

Fără a pierde o clipă, descurcărețul nostru amic începu să scotocească prin cort, și mare-i fu bucuria când, sub niste boarfe fără nici o utilitate aparentă zări sclipind formele nichelate ale percolatorului...

Nu că voi povesti cum a fost drumul la întoarcere, căci tânărul îl străbătu iute ca gândul, fără să stie nici el cum, cu percolatorul într'o mână și cu bulgărele de ghiață în cealaltă. Iar când ajunse acasă, la ora 5 fără un minut, își dădu seama că de degetul cel mare dela picior i se agățase, fără ca el să fi băgat de seamă, și salba de galbeni a țigăncii.

Bărbierul, din cale afară de bucuros de isprava feciorului său, se puse la treabă fără întârziere. Făcu operația tocmită, care ținu șapte zile și șapte nopți încheiate, și poate că mai ține și azi, dacă clientul nu s'o fi lăsat păgubaș.

"Si acum, copii, la culcare !" încheie băbuța, încălecând pe șeaua ce aștepta cu motoarele aprinse, cum așteaptă la sfârșitul fiecărui basm adevărat...

---

* VA APARE IN CURAND INTR'O ANTOLOGIE A NUVELEI ROMANESTI.

CREDINȚE LA ROMÂNI

—Andrei PANDREA—

Dacă am încerca tratarea subiectului în mod exhaustiv, ar fi necesară cuprinderea unei duble totalități pe de o parte aceea a tuturor credințelor în forțe supranaturale și pe de alta toate cugetele românești în care sălășluiesc aceste credințe. Intreprinderea, practic imposibilă la o astfel de scară, ne silește nu numai la proporții cu mult mai modeste, dar și la o viziune limitată și circumscrisă de alegerea și comentarea unor exemple scoase din această mulțime cu contururi și limite greu de stabilit.

Ca oricare alt grup etnic, cu dimensiune de neam, Românii se dovedesc unitari din unele unghiuri de vedere și diferiți - nu neapărat antagonic ci, mai ales, complementar - din altele. Așa, de pildă, pături sociale neomogene fragmentează blocul etnic, și el împărțit anterior de accidentele naturale ale teritoriului în "țări" și alte tipuri de zone, cu identitate proprie, ocupate de populații menținute de o coeziune - economică, socială, culturală - proprie: aceste entități cu identități de neconfruntat între ele, explică, măcar în parte și fără a mai considera alte cauze, diversitatea credințelor existente la individ, ca parte semnificativă a grupurilor sociale constituite.

Cum nu avem de gând, aici și acum, nici să folosim statistici și nici să le producem -cu excepția unor ordonări sumare cerute de material - să ne oprim la mai multe soiuri de exemple izolate, dar poate semnificative. Imi amintesc de pildă, de un drumeț întâlnit odinioară pe calea colbuită dintre mânăstirile Secu și Neamțu. Tânărul, cu privirea blândă și tuleiele bărbii încă nerase, dornic să se călugărească, bătea mătănii pe la troițe și se prosterna în praf, în fața tuturor sutanelor întâlnite. Sărutând mâini, el implora: - Fă, Doamne, să vie Piaza bună!

Mă făceau să zâmbesc, tot pe atunci, membrii de partid cu oarecare responsabilități, cum se mândreau, cu voce tare, cât sunt de atei, dar care își făceau cruci repezi și îndesate când trăsnea! Ca să nu mai pomenesc de toată liota ateilor cu carnet roșu în buzunar -beneficiari ai înlesnirilor și ai călătoriilor, pe banii cetățeanului, în cele două emisfere -botezați, căsătoriți și îngropați în sfintele taine ale bisericii, combătute "întrucât, după cum este îndeobște știut, religia este opiu pentru popor"... Si se mai miră, oare, cineva de marele număr de locuri de veci, alese de nomenclatură la Cernica, când soboarele de preoți îi îngropau, sub reflectoarele televiziunii și ale jurnalelor de actualități pe Groza,ori pe Andruță?... Lăsând la o parte discursul, atât de opus comportamentului care urmează tradiția milenară, să încercăm a da răspuns întrebării: în ce cred Românii?

Cercetătorul ajuns în contact direct cu terenul, adică populația - și noi am ales-o pe cea rurală pentru autenticitate - va fi uimit și contrariat de percepția realității și de viziunea lumii (de aici și de dincolo) constatată la țărani, prin insolitul manifestărilor individuale și colective. O parte din informațiile livrești și a interpretărilor unor autori, mai vechi sau mai noi, din lucrările pe care le semnează, par a nu fi la obiect, când nu provin dintr'un contact nemijlocit cu realitatea.

Articolele din articole, cărțile din cărți, sintezele din sinteze, compilațiile din compilații etc. - subliniem în domeniul științelor sociale, precum sociologia sau etnologia, recreează sau reflectă o lume doar parțial adevărată, dacă nu cu totul falsă.

Pentru acest tip de lume fals reflectată, considerațiile și concluziile, chiar și de cea mai strictă rigoare logică, păcătuiesc prin lipsa autenticului și cad alături, adică în neadevăr. Se înlocuiește actul cercetării, bizuit pe fișa de teren - care nici ea, singură nu reflectă decât parțial realitatea, prin caracterul ei limitativ - cu actul critic, declanșat de observațiile, munca și textele altora. Se ajunge în imaginar și neadevăr, deși realitatea poate fi cunoscută și verificată, fiindcă există vie și funcțională pe teren, adică acolo unde parte din savanți n'au vrut sau n'au reușit să ajungă, mulțumindu-se cu speculația. Nu vom spune "critici voi, cu flori deșerte, care roade n'ați adus", fiindcă actul critic competent este indispensabil, dar vom deplânge speculația și impostura.

Ruptă de realitate, ea nu reușește decât să fabrice o neorealitate, termen comun psihopatologiei și psihiatriei, în calitate de simptom al schizofreniei, falsă întrucât confruntată cu faptele, nu mai este verificată de ele. In clipa în care un om de știință, indiferent de numele lui, își spune dela masa de lucru din bibliotecă, relativ la o realitate palpabilă-, dar pe care o ignoră- "cred", "îmi închipui", rolul lui de savant obiectiv încetează.

Există apărători înverșunați de citate, care vor susține cu lux de amănunte, dela adăpostul autorității unor personalități (precum arheologul australian-britanic V. Gordon-Childe, care în "Zorile civilizației europene" și în "Dela istorie la preistorie", ne povestește despre ce a simțit omul neolitic și ce a gândit în fața cutărui sau cutărui fenomen), opinii preluate fără discernământ și de alții, în fond speculații intelectuale imposibil de verificat. Imposibil, încât proiectează asupra congeneei și a unor populații de prea mult timp mistuite, gânduri și sentimente proprii, contemporane secolului al XX-lea, din cu totul o altă ambianță culturală. Dar aceiași cercetători, am avut prilejul să verific - vor fi incapabili să-ți spună ce simte într'o împrejurare analogă un om contemporan, trăind într'o societate analogă, sau în decalaj cultural cu cea proprie, dacă acea societate aflată la numai 2500 km de ei, nu le este cunoscută...

Inlocuirea cunoașterii nemijlocite cu presupunerea, clădirea de structuri imaginare pe simple citate, transformate în elastic de praștie, bune de folosit cu orice prilej, numai pentru a dobândi autoritate între necunoscători, se pot întâlni cu duiumul în acest al patrulea caz, în care nu se prea ține seamă că "la umbra marilor arbori nu crește iarba". Revenim pentru a arăta, din experiența și informațiile dobândite pe teren că, la Români, se deosebesc trei soiuri de credințe:

1. CRESTINISMUL (predominant ortodox, dar în coexistență cu alte patrusprezece confesiuni oficial admise, creștine sau necreștine, ca și cu cei care se declară atei),

2. CULTUL STRAMOSILOR (de fapt al moșilor, dezvoltat în prelungirea cultului morților, în general difuz și cu suport șubred în majoritatea conștiințelor, dar neașteptat de viguros la populațiile din izolație și

3. LUMEA DUHURILOR, proteică și eclectică.

Deoarece de creștinism și de moși ne-am ocupat altă dată, vom privilegia acum credința în duhuri, nu fără a rezuma în prealabil și pe scurt primele două categorii, mai însemnate, deși de valoare inegală, creștinismul având, fără îndoială cea mai mare importanță.

Desen de Ștefan MUNTEANU

CULTUL STRAMOSILOR

Inspirat de existența biologică a omului - legat, ca individ, de predecesorii lui, ca și de urmași - acest cult, bazat pe relațiile de rudenie, precede creștinismul. Cuvântul strămoș, de exemplu, reunește un termen arhaic, provenit din substrat - este vorba de moș - pe care s'a grefat un prefix latin ulterior, extramodificat, cu timpul, în prefixul românesc "stră". Originea cultului este greu de stabilit, în timp, dacă nu apucăm calea speculației; dar ea coincide poate, ori este ulterioară, înțelegerii și adoptării unui concept, acela de rudă. Care, la rândul lui, a depins - în sistemele de rudenie ale Indo-Europenilor și cele similare, de epoca în care s'a făcut relația între actul sexual fertil- de cauză umană - instituind conceptul de paternitate (pater suprapunându-se lui genitor, adică socialul înglobând biologicul, dacă nu invers), concept cu mult mai puțin evident decât mamă-copil. Enunțul latin: "pater semper incertus", existând sub formă conceptuală la marea majoritate a populațiilor, inclusiv la lovișteni - deși nu la toate, - arată dificultatea disjungerii noțiunii de pater de aceea de genitor, nu numai la nivel individual ci și de specie. Așa se explică nașterile miraculoase, în care tătăl-om, este înlocuit cu un genitor imaginar, care poate fi orice: boare de vânt, miros de floare, umbră, animal preschimbat în totem etc. Cât de neclare au rămas mecanismele fecundației- cu un alt termen, ale paternității- ni le ilustrează nașterea aberantă și miraculoasă a râsului (felis lynx) în credința loviștenilor. "Orice râs, - spun găujănenii, care se află mai aproape de biotopul și arealul făgărășan al speciei, decât alți lovișteni - este al noulea pui al lupoaicei... Deci o felidă (sau felină) este născută de-o canidă (sau canină)! Si, în fond, de ce nu? Bietul râs nu este singurul exemplu al unei nașteri miraculoase... De aici și până a crede într'un strămoș animal, sau strămoș plantă- ca neamurile mici (familii) Tisanu și Brădosu, tot din Găujani, care afirmă, mai în glumă, mai în serios, că ei "nu se trag numai din moșul Vladislav, ci și dintr'o Tisă și dintr'un Brad"- nu sunt decât vreo doi pași. Bineînțeles însă că bradul și tisa cu pricina erau investite cu puteri miraculoase...

Cultul moșilor venerează... toți strămoșii. El îl continuă pe cel al morților, dar nu i se suprapune: morții au nume și sunt păstrați, până la unul, de memoria individuală și de cea colectivă a satului, mereu bine informată; moșii, cu rare excepții care țin exclusiv de renume, sunt anonimi în relația de rudenie și se află "la grămadă". Idealizați și supuși "moșelii" adică unei eroizări, sau unei deificări - ei devin mitici. Având vocație de ctitor: de grup social, de obște, de neam, al cerului, al omenirii etc., ei au un rol civilizator. Cu înfățișare omenească "în duh", cu vârsta de cel puțin 99 ani, rămân cu unele apucături omenești; pot reveni pe pământ, singuri sau în cete de neam, la priveghiul rudei moarte, de Rusalii și la Ajunul Crăciunului, și călăuzesc sufletele morților către obștea din cer a moșilor. Atotputernici și binevoitori, ei determină bunul mers al crugurilor cerului, soarelui și anului și înrâuresc vremea, agricultura și păstoritul.

Ierarhia stabilită între moși depinde de criteriile vârstei și renumelui avute în timpul vieții. Moșii nepomeniți "la grămadă" și rareori, individual se preschimbă în strigoi. Ei sunt supraveghiați de căpetenia lor, Moșul ăl Mare, a cărui existență am descoperit-o la Boișoara, în August 1972. Moșii, în general, ca și cultul lor, n'au fost luați în seamă de cercetătorii contemporani de renume, probabil din absența unei bibliografii recente, deși cea mai veche este abundentă cu privire la ei.

Cultul moșilor, bazat pe rudenie și pe paternitatea certă, ne apare ca o creație enodgenă a unui sistem de credințe natural, tradițional, cu caracter henoteic. Sistemul este străvechi și țărănesc (dacă termenul convine începuturilor lui) datând dinaintea oricăror strămoși cunoscuți de-ai Românilor. Cult logic, biologic, el deifică și consacră. Procesul de deificare este automat, permanent, continuu. Decurgând din legi biologice, el recunoaște destinului individual secvențele: I.-rudenie-moarte-nemurire și, mai precis: II.-rudenie pământească-moarte biologică și socială-statut de mort- statut de moș-rudenie cerească. Dacă luăm ca termen de referință neamul, în locul individului, tiparul este următorul: neamul nemuritor- oamenii muritori - moșii nemuritori (în stirpea lor, care este tot neamul).

Cultului străbun i se potrivesc calificările: parentolatrie, ancestrolatrie sau ancestrism, cu pronunțate trăsături de gerontolatrie.

Identificarea zeului suprem cu strămoșul cel mai îndepărtat, pe care-l și consacră, îl arată a fi din sângele nostru, ruda noastră cea mai de seamă de pe tărâmul celălalt. Moșul ăl Mare este moșul moșilor, primul dintre strămoși, începătorul stirpei lor. Plin de mituri și simboluri, cultul n'are dogmă, ci doar zei personali. Neorganizat și neconstituit în biserică, coexistent cu duhurile și creștinismul, cultul manifestă tendințe de înglobare pașnică a ideilor și reprezentărilor convergente, dar este în osmosă și sincretism doar cu ultimul. Cultural, fără icoane, azi fără idoli și temple, se asimilează unei religii arhaice, primitive, aflată în faza I-a.

(Urmează "Creștinismul")

EVANGHELIA EXILULUI (Iulie 1989)

DELA ROBIE LA SFINŢIRE

—Sergiu GROSSU—

Obiectivul primordial al fiinţei umane este perfecţiunea, dezvoltarea maximă a însuşirilor înăscute sau dobândite, rotunjirea individualităţii sale specifice. In Biblie, idealul rămâne acelaşi: desăvârşirea omului; numai că ia forma particulară, excepţională, a SFINTENIEI, inexistentă în inventarul doctrinar al pedagogiei profane.

Modelul suprem al împlinirii spirituale a fost, este şi va fi, până la scurgerea veacurilor, Dumnezeu, "Tatăl luminilor" Cel ce ne-a izbăvit din robia păcatelor prin Fiul Său Iisus Hristos, şi care se recomandă cu tărie: "Eu sunt Domnul care v'am scos din ţara Egiptului, ca să fiu Dumnezeul vostru şi să fiţi sfinţi; căci Eu sunt sfânt" (LEVITICUL, 11.45).

Sfinţenia, prin urmare, nu reprezintă o treaptă intangibilă. Nu face parte din categoria himerelor, a iluziilor. Nu este imposibilă omului conştient de menirea sa şi de necesitatea, de obligaţia îndumnezeirii sale, în baza justificării - "CACI EU SUNT SFANT." Nu constituie **apanajul anahoreţilor** de odinioară, retraşi în pustietăţile necălcate de picior omenesc sau cuibărite în văgăunile munţilor. Sfinţenia **confirmă posibilitatea de transfigurare, de schimbare** totală a omului mântuit prin Duhul Domnului. Ea înseamnă definitiva victorie **a spiritului asupra cărnii, a** Duhului Sfânt asupra eredităţii, învinsă şi răstignită pe veci. Sfinţenia nu este o ficţiune, ci o **REALITATE** a sufletului creştin, copleşitoarea realitate a omului nou, "făcut după chipul lui Dumnezeu, de o neprihănire şi sfinţenie pe care o dă adevărul" (EFESENI, 4. 24).

Pedagogia divină a Sfintei Scripturi subliniază, în nenumărate rânduri, importanţa sfinţeniei în viaţa noastră de credinţă, aşa cum putem constata şi din "Apostolul" celei de a treia **duminici** a lunii, când ne **sfătuieşte**: "După cum odinioară v'aţi făcut mădulările voastre roabe ale necurăţiei şi fărădelegii (...), tot aşa, acum trebue să vă faceţi mădulările voastre roabe ale **neprihănirii**, ca să ajungeţi la sfinţirea voastră" (ROMANI, 6. 19). Este vorba de un efort voluntar, de participarea **voinţei noastre libere la** atingerea acestui sublim ideal al împodobirii interioare, printr'o atitudine militară de războire cu noi înşine, de neîntreruptă auto-depăşire, de nemijlocită **conlucrare** cu harul lui Dumnezeu, pe care de multe ori creştinii îl primesc "în zădar", uitând sau neglijând lupta cu adversităţile din lăuntru, cu "mădulările" neputinţei devenite "roabe ale necurăţiei şi fărădelegii". Abandonarea strădaniei morale, inexistenţa sau debilitatea încordării ascendente a omului comod, oscilant şi - poate chiar - indiferent la orice evoluţie spirituală (cum întâlnim, adesea, în configuraţia eterogenă a **exilului** românesc), această atitudine involutivă se adevereşte a fi vătămătoare sufletului şi compromite, iremediabil, perspectiva sfinţirii sale.

Apostolul Pavel ne învaţă că nu putem avea "ca rod sfinţirea", decât după ce am fost izbăviţi de păcat şi, dela robia păcatului, am trecut, de bună voie, la robia lui Dumnezeu (ROMANI, 6.22). Sfinţirea nu ne aparţine, deşi, la prima lectură, cuvintele "VOI SA VA SFINTITI SI SA FITI SFINTI" ar părea să contrazică adevărul enunţat mai sus. Sfinţirea noastră se află în mâna lui Dumnezeu, care ne solicită **ANGAJAREA VOINTEI**, în păzirea şi împlinirea legilor Lui, precum citim: "Să **păziţi legile Mele şi să le împliniţi**. Eu sunt Domnul, care vă sfinţesc" (LEVITICUL, 20.7-8).

***

Jertfa lui Iisus a **creat** premiza sfinţirii omului iertat de Dumnezeu prin pocăinţă şi împăcat cu El prin **credinţă**, după voia Lui. Crucificarea Mântuitorului, "jertfirea trupului" Său sfânt a fixat, odată pentru totdeauna, **MODALITATEA SFINTIRII** oricărui om, deplina **reuşită** a desăvârşirii sale. In trupul Său, pe cruce, Iisus a purtat păcatele tuturor oamenilor şi a biruit principiul păcatului pentru toţi oamenii, făcând astfel **posibilă** până şi sfinţirea celui mai decăzut şi mai pierdut muritor. Prin credinţa în Iisus, sfinţirea devine COMUNA oricui, indiferent de stadiul avansat al degradării morale. Deoarece atât pe parcursul regenerării sale, cât şi după ce omul, prin voinţa lui liberă, A FACUT TOTUL din ceea ce omeneşte se putea face (oricât, dar acest "oricât" să fie **totul**), are **loc lucrarea de sfinţire a** Duhului Sfânt, de care dispun toţi cei mântuiţi în numele lui Iisus, şi care, înainte de convertire, erau **conform** listei paulinice: curvari, închinători la idoli, preacurvari, malahi, sodomiţi, hoţi, lacomi, beţivi, defăimători, hrăpăreţi. "Si aşa eraţi unii din voi. Dar aţi fost spălaţi, ATI FOST SFINTITI, aţi fost socotiţi neprihăniţi, în numele Domnului Iisus Hristos, şi prin Duhul Dumnezeului nostru" (1 CORINTENI, 6. 9-11).

Nu contează, **bineînţeles**, nici "felul deşert de vieţuire" pe care l-am moştenit dela părinţii noştri (1 Petru, 1.19), nici desfigurarea chipului lăuntric din cauza păcatelor proprii. In actul mistic al sfinţirii, comportamentul nostru este pasiv: "aţi fost sfinţiţi". Cu alte cuvinte, sfinţirea nu este dependentă de voinţă, ci este consecinţa acţiunii suprafireşti a Duhului Sfânt. Insă voinţa creştinului AJUTA Duhul în misiunea Sa sfinţitoare, PREGATESTE sfinţirea, prin formarea deprinderilor bune şi prin răstignirea firii pământeşti.

Deosebim, ca atare, trei elemente esenţiale care **conlucrează în vederea** sfinţirii: jertfa lui Hristos, voinţa liberă a omului iertat de păcate şi lucrarea Duhului Sfânt. Sângele, vărsat de Iisus pe Golgota, a sfinţit norodul de totdeauna şi pentru totdeauna: ceea ce noi numim aspectul anteriorităţii sfinţirii, sau al principialităţii divine. Duhul Sfânt, în **schimb**, va sfinţi individul, fortificându-i, mai întâi, voinţa angajată în lupta dintre omul cel nou şi omul cel **vechi**, agonizant, şi sfinţirea aceasta va fi integrală. Noi trebue să credem, numai, în sângele lui Iisus, garantul sfinţirii noastre ulterioare, şi să acceptăm operativitatea sfinţitoare a Duhului Sfânt, care rodeşte la anumite etape, şi în special la zenitul spiritualităţii creştine: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credincioşia, blândeţea, înfrânarea poftelor (GALATENI, 5.22-23). Sfinţenia reprezintă totalitatea acestor "roade ale Duhului", organizate şi subordonate lui Hristos, în scopul părtăşiei cu El, al dispariţiei noastre în El.

Sfântul din Tars vorbeşte despre "cei ce au fost **sfinţiţi în Hristos Iisus**", ca să rămânem pe deplin încredinţaţi că "în nimeni altul" nu este nici mântuire reală, nici sfinţire reală. Nu în Buda sau în Confucius, în Moise sau în Mahomet, vom reuşi vreodată să ne sfinţim sau să fim sfinţiţi. Nu prin **teozofie** sau prin antorpozofie, nu prin yoga, nu prin paliativele înşelătoare ale diverselor doctrine filozofice, religioase sau **politicie**, nu prin formulele oculte ale **francmasoneriei** vom ajunge la desăvârşirea râvnită. Ci exclusiv IN Iisus Hristos, PRIN Duhul Sfânt.

Cititorii "Cuvântului Românesc" trebue să creadă în realitatea şi utilitatea sfinţeniei, în tainica, formidabila lucrare de sfinţire a Duhului Sfânt. Noi ştim că Dumnezeu aşteaptă, cu răbdare, convertirea tuturor păcătoşilor, **răzvrătiţilor**, denigratorilor şi ateilor **Români din lumea liberă**. Si ne bucurăm în nădejdea că Vântul cel ceresc al Divinităţii atotbiruitoare îi va împinge şi pe ei spre sursa Luminii, spre Izvorul apelor vii, trezindu-i la o nouă şi clocotitoare viaţă spirituală, pentru a se arăta vrednici să lupte, în circumstanţele dureroase ale băjeniei noastre vremelnice, sub flamura slujirii lui Dumnezeu, cu ochii aţintiţi spre pământul din care s'au rupt cu lacrimi.

LINIŞTEA SUFLETEASCĂ ÎN MEDIUL ROMÂNESC

MÂNĂSTIREA ADORMIREA MAICII DOMNULUI

Neamul nostru românesc a fost din tot timpul evlavios, a fost un popor al cărui fii s'au născut şi au crescut sute de generaţii cu credinţa în Dumnezeu, cu dragostea faţă de aproapele său.

Cu câteva decenii în urmă, marxismul a apărut în lume ca o umbră satanică, ce a încercat şi încă mai încearcă să-i facă pe cei ce s'au născut înainte ca ea să aparǎ să uite căldura, lumina minţii şi a sufletului primite de credinţa în Dumnezeu, iar pe cei născuţi după ea, să nu cunoască adevărata dragoste, frica şi speranţa în El. Doar cei ai căror părinţi şi bunici au luptat pentru a-i feri de ghearele umbrei marxiste şi-au putut hrăni acel embrion al bunătăţii care există în sufletul fiecărui om, **obţinând** astfel roadele credinţei şi dragostei faţă de Dumnezeu şi faţă de cei din jurul lor.

Tinerii noştri români născuţi în timpul odiosului regim comunist au fost educaţi în spiritul marxist de a renega existenţa lui Dumnezeu, proces al cărui scop şi rezultat este de a înrobi şi mutila sufletul şi mintea, de transformare a fiinţelor umane în nişte roboţi rudimentari, incapabili de a iubi, de a gândi, de a judeca, ci doar de a îndeplini ordinele câtorva creaturi pierdute de credinţa în Dumnezeu, slugi fidele ale umbrei marxiste.

Să nu uităm însă că Dumnezeu ne-a creat şi nu ne va lăsa pradă forţei distrugătoare a Satanei. Tatăl nostru, Creatorul nostru, Atotputernicul Dumnezeu ne veghează, ne călăuzeşte fiecare pas, ne iartă, ne încearcă şi ne dă bucuria izbânzilor, atâta timp cât noi păstrăm în sufletul şi în mintea noastră credinţa neclintită în El.

Tinerei generaţii a neamului nostru, învăţată să uite de Dumnezeu să nu creadă în El, i-a adus anxietatea, nesiguranţa, neîncrederea în sine, frica de oameni, dorinţa de izolare şi de singurătate.

Cruzimile dezlănţuite de regimul comunist, culminând cu dărâmarea sfintelor locaşuri, cu planul diabolic de dărâmare a celor 8000 de sate, mergând până la profanarea mormintelor, dorul de ţară, de rude şi prieteni, îmi umpleau sufletul de durere şi descurajare, ducându-mă în pragul prăbuşirii.

Unde voi putea găsi oare un ajutor?

Numai singurul Dumnezeu poate da soluţii în situaţii fără ieşire!

Atunci m'am hotărît să merg la mănăstirea "Adormirea Maicii Domnului" din Jackson, unde am găsit acea rază de care aveam nevoie.

Maica stareţă Benedicta, maicile Apolinaria şi Gabriela m'au primit cu o deosebită înţelegere şi căldură sufletească.

Rugăciunile au adus o linişte în sufletul meu atât de zbuciumat şi ceea ce m'a uimit mai deosebit este faptul că, cu cât mă rugam mai mult, cu atât mai mult simţeam nevoia să mă rog.

Timp de o lună de zile, am luat parte la cele 3 vecernii zilnice.

In loc să mă simt obosită, simţeam, nevoia să mă rog tot mai mult şi rugându-mă, simţeam ceva înălţător, o căldură spirituală învăluindu-mă şi pacea interioară sălăşluindu-se în mine.

Să fac ceea ce Maica Domnului voia să spună copiilor din Medjugorje când le ura "Duceţi-vă în pacea lui Dumnezeu". Miracolele care se întâmplă pe acest pămât sunt un avertisment şi nu cheamă spre mântuire.

Malraux spune: "Azi a reapărut Satana ca domnitor pe acest pământ" şi numai o minte purtătoare de Dumnezeu poate vindeca rănile lumii, respingând satanismul.

Alinarea şi hrana sufletească pe care am primit-o la această mănăstire mi-au redat speranţa că Bunul Dumnezeu va ocroti acest popor, atât de încercat de vitregii şi îl va descătuşa de gheara ateist-comunistă.

Această mânăstire momentan improvizată, a luat fiinţă în Februarie 1988, iar slujbele religioase au început să se oficieze după 6 luni. Intenţia este de a se construi o mănăstire pur românească, ca la Agapia, cu chilii, o casă de oaspeţi, o casă de bătrâni, un cimitir şi ce o mai vrea Bunul Dumnezeu.

Orice Român îşi poate construi o casă pe locul mânăstirii, care are o suprafaţă de 24 acri, pentru a se retrage la bătrâneţe. Pe acest loc atât de pitoresc, se află şi două eleştee şi o pădure de brazi şi stejari. Cred că mânăstirile sunt necesităţi spirituale în lumea de azi, când stresul ne învăluie din toate părţile. Dacă fiecare din noi dacă fiecare Român s'ar gândi să contribuie cu o sumă cât de mică la construirea acestui lăcaş, bucuria va fi deplină, că nu ne-am neglijat hrana sufletească.

BISERICUTA DIN MARAMURES: Mai mult în cer decât pe pământ

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

40 DE ANI DELA DEPORTAREA PRECOLECTIVISTĂ

"ÎN SLUJBA RESTRUCTURĂRII"

—Nicolae LUPAN—

Un imperativ al Biroului CC al Partidului Comunist al Moldovei lansat fără drept de apel presei, radioului şi televiziunii dela Chişinău cu prilejul lui 5 Mai - Ziua Presei Sovietice, "cea mai democratică presă din lume..."

Să vezi şi să nu crezi: 5 Mai 1989 sau 1949!...

I. "Presa, televiziunea şi **radiodifuziunea dezvăluie insuficient procesele** reînnoirii, muncii de partid, activităţii ideologice, problemele relaţiilor dintre naţiuni, educaţiei patriotice şi internaţionaliste. Nu sunt abordate chestiunile maturizării ideologice a tineretului, formării unei înalte culturi politice a lui, nu sunt apreciate fenomenele negative din activitatea asociaţiilor neoficiale. Nu-şi găsesc oglindirea problemele actuale ale vieţii spirituale, istoriei şi culturii poporului moldovenesc, legăturile lui de secole cu popoarele rus şi ucrainian..."

2. "O sarcină de cea mai mare importanţă a mijloacelor de informare în masă este ...să oglindească mai pe larg chestiunile educaţiei **internaţionaliste** şi patriotice, să pregătească în acest scop o serie de materiale fundamentale în problemele teoriei şi practicii relatiilor dintre naţiuni, ...prieteniei de veacuri dintre popoarele moldovenesc, rus şi **ucrainian...**"

3. "Secţia pentru ideologie a CC să exercite o influenţă partinică permanentă asupra mijloacelor de informare în masă, să intensifice cerinţele faţă de nivelul ideologic şi profesional al materialelor publicate şi emisiunilor transmise..."

De necrezut?! Rog însă cititorii să mă creadă pe cuvânt că aceste trei aliniate sunt luate dintr'un document, călduţ încă, semnat de primul secretar al partidului dintre Nistru şi Prut SIMION GROSU, unul dintre staliniştii brejnevişti dintre cei mai nerestructuraţi din Republica Moldovenească. **Document semnat, deci,** la 5 Mai 1989 şi nu la 17 Iulie 1949, când au fost deportate în Siberia între **10 şi 15 % de basarabeni şi** bucovineni nevinovaţi din fiecare aşezare omenească!...

"CU BOCETUL USCAT ÎN CERUL GURII"

Din sat dela noi au fost deportate mai mult de zece familii: ale lui Matei Oală, Alexandru Sireaev, Vasile Bujor, Nicolai Gorbatâi, Mihail şi Anatolie Schiţcu, Martinovschi, David Cibotaru şi familia Pintilei, din care ne-am întors în sat trei suflete. Eu, Oală Tamara, Proca Maria şi Bujor Olga.

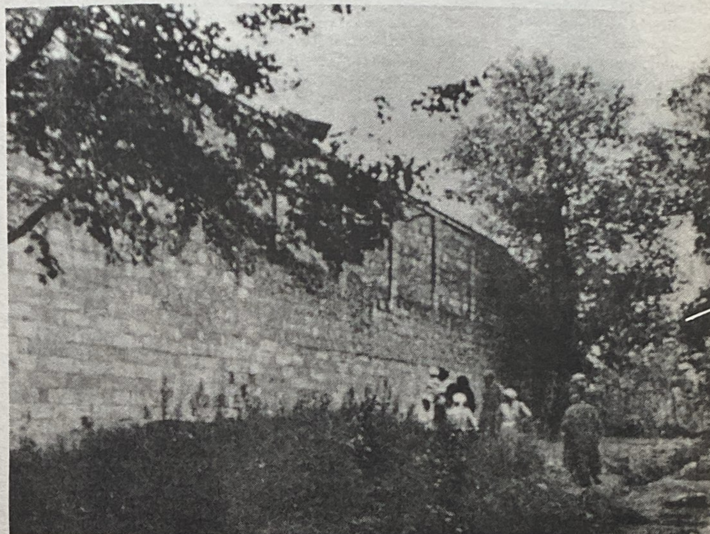
Era după miezul nopţii, într'o Vinere după Duminica Mare. Era aşa de cald şi linişte, chiar prea multă linişte. Deodată, la nişte vecini, s'au auzit câinii lătrând, strigăte şi **un răcnet de femele...** Încă nu dormeam când în casă au dat năvală câţiva oameni şi ca din senin au apărut **cei doi** soldaţi ruşi cu baionete. Camera a fost luminată de nişte lanterne puternice. Vorbeau cu tata într'o limbă străină, porunceau ceva, vorbeau tare aspru, **cotrobăiau** prin toate ungherele, pe cuptor, prin toate cocioabele. Erau şi reprezentanţi din sat. Tata le **spunea**: "Spuneţi-le, măi oameni buni, ce fel de arme şi aur am eu? Ce bogăţie? Am un lot de pământ, şase copii şi o mamă **bătrână** de 92 de ani şi bolnavă". Tata a **spus** mamei să ne îmbrace pe noi, copiii, şi să ia de îmbrăcat tot ce avem mai călduros, că, cum se vede ne fugăresc din ungherul nostru. Tata se ruga s'o lase pe bunica: "Las'o să moară aici, că nu ţine ea la drum!" O văd şi acuma pe bunica cum sta în genunchi, cu mânile întinse, **rugându-se s'o lase acasă.** N'avea săraca nici un dinte în gură, tare mai vroia s'o lase să moară ca s'o înmormânteze lângă moşneagul ei... A murit sărmana, ca toţi ceilalţi sofieni, în fundul Siberiei, la Pudino...

Chişinău, 6 Aprilie 1989

Tamara BUJOR

DEZGROPAREA VICTIMELOR TEROAREI ROŞII DELA CETATEA ALBA

ZIDUL PLANGERII SUB CARE ERA LOCUL DE EXECUTIE (CHISINAU)

"SUB LACĂŢI LACĂTUITE"

La 13 Iunie, 1941, la **orele 3 noaptea, au venit** 4 **poliţai**; doi au intrat în casă, iar doi stăteau afară. Au spus tatei şi mamei să se îmbrace şi să iasă afară. M'au trezit şi pe mine din **somn. Eu nu înţelegeam** după **somn şi întreb pe tata** unde ne ducem. Tata a spus că nu ştie. Poliţaiul a strigat la tata că n'are voie să vorbească. Tata era cu mâna dreaptă ruptă şi noi îi ajutam să se îmbrace şi să se dezbrace, dar atunci nu ne-au dat voie să-i ajutăm. Si am ieşit din casă, eu cu trei linguri de lemn în mână. Altceva nu ne-au dat voie să luăm. Pe tata l-au suit într'o căruţă cu trei poliţai şi eu cu mama şi un poliţai în a doua căruţă. Am ieşit din ogradă fără de nimic şi o vecină, Mărioara lui Toadere Rusu, ne-a dat o bucată de pâine. Ne-au dus la sovietul sătesc. Acolo ne-au **grămădit** pe sofieni, ţin minte că din căruţă nu ne-au dat voie să ne coborîm şi nici pe alţii să intre în ograda ceea. Noi plângeam toţi şi împrejurul ogrăzii era mult norod. Din sat am fost şapte familii. Erau familii mari. Ne-am întors trei persoane. Au murit tare mulţi: familia lui Vasile G. Bujor - 3 persoane, **m'am întors numai eu** una; Matei Oală - au fost opt persoane, s'au întors numai 2; Ion Martinovschi - au fost 4 persoane, au murit toţi; Iaşa Sireaev - au fost 3 persoane, au murit toţi; Nicu Gorbatoi - au fost 4 persoane, s'au întors 2 persoane; Mihail Schiţco-au fost 4 persoane, au murit toţi; Ion Fiştic - au fost 2 persoane- au murit amândoi.

6 Aprilie 1989

Sofia, Jud. Bălţi,

Olga Bujor-MOŢOC

MEMORIALUL VICTIMELOR STALINISTE

Sunt lucruri pe care e greu să ţi le închipui. E şi mai greu să le explici. Şi, nicidecum să le accepţi... Când o ţară năvăleşte asupra altei ţări, fără să-i declare **război**, se numeşte atac banditesc. Dar când **noaptea în sat năvălesc** soldaţii ai NKVD-ului şi înşfacă oamenii de pe somn, familii întregi, împreună cu bătrâni şi copii micuţi, îi încarcă în căruţe şi maşini, îi duc la gară şi-i încarcă, ca pe vite, în vagoane marfare... şi-i duc cine ştie unde?!

Pe drum, încă la început, la Bender sau Tiraspol, pe **bărbaţi îi despart de** familii, spunându-le că-i iau să aducă apă, şi-i îmbarcă în alte trenuri, şi **au să-i ducă în alte părţi**, şi n'au să-i mai vadă soţiile şi copiii niciodată, sau, în rare cazuri, au să se întâlnească peste 15-20 de ani...

Oricât am încerca să uităm, să ne debarasăm de coşmarurile acestea, va fi cu neputinţă, nu vom câştiga liniştea, nu vom avea somn, până nu vom aprinde lumânări în biserică, de sufletul celor căzuţi în suferinţi. Biserica această trebue să fie deschisă pentru toţi, ea trebue să se afle în centrul oraşului, sub cerul liber... Trebue să ridicăm un Memorial al jertfelor staliniste cu focul sacru care va arde atâta timp cât vor trăi în amintirea noastră jertfele acelor timpuri.

La istoria zbuciumată a Moldovei se adaugă şi perioada aceasta de deportări şi represiuni, de furt a sutelor de mii de oameni nevinovaţi, răpiţi din rândurile noastre, în toiul nopţii, legaţi şi duşi în robie.

Trebue să cerem guvernului republicii să ne deschidă un cont special pentru înălţarea Memorialului jertfelor staliniste, trebue să alegem un comitet republican care ar dirija această acţiune, trebue să facem un apel către poporul moldovenesc şi toate popoarele conlocuitoare: fraţi şi surori, oameni de bună credinţă! Aprindeţi câte o lumânare, aruncaţi câte o copeică, câte o rublă, cine cât poate, cât doreşte, cât îl lasă inima, ca să aprindem focul sacru în memoria celor căzuţi în nopţile negre ale istoriei noastre, să ne facem datoria faţă de ei şi prin asta - să ne facem datoria şi faţă de noi înşine!

Alexei MARINAT

Din Literatura şi Arta Nr.19 (2283) 4 Mai 1989

Materialele pentru această pagină -articole, documente, fotografii- se trimit la adresa: Nicolas Loupan, Boite Postale 1007, 1000 Bruxelles, 1 Belgique.

FARA ARMÂNEASCĂ

ARTA POPULARĂ LA AROMÂNI

—Vasile TEGA—

(CONTINUARE)

Din Noul Testament, temele cele mai frecvent din care s'au inspirat meşterii aromâni sunt: 'Tăierea capului Sf. Ion Botezătorul, aşa cum este descrisă amănunţit de Evanghelistul Matei; subiectul este redat în egală măsură şi în pictura bisericească. Icoana pe care o reproducem, reprezentând acest subiect, este de asemenea foarte importantă prin valoarea cadrului sculptat. E cazul să subliniem că tălietorii acordau o atenţie deosebită atunci când trebuiau să sculpteze asemenea cadre; Buna Vestire constituie de asemenea un subicet de predilecţie, redat fiind intr'o compoziţie relativ simplă, conţinând numai două imagini: îngerul şi Maica Domnului. Un frumos exemplu îl găsim în biserica Sf. Gheorghe din Cuşteana: îngerul ţinând crinul în timp ce Maica Domnului ridică mâna dreaptă în semn de surprindere; Maica Domnului ţinând în braţe pruncul este un subiect aproape nelipsit din toate bisericile şi urmează modelul cunoscut din icoane: Maica Domnului aşezată pe un tron ţine în braţe pe Isus Hristos. Fuga în Egipt şi Cina cea de Taină sunt alte două subiecte pe care le găsim mai mult sau mai puţin frecvent în catapetesmele sculptate, ultimul subiect prezentând enorme dificultăţi tehnice din cauza marelui număr de personaje în acţiune. Aşa se explică, de exemplu, de ce în biserica Sf. Gheorghe din Cuşteana meşterul sculptor reprezintă numai cinci persoane, în timp ce pe masă se pot vedea douăsprezece păinişe rotunde.

Sfinţii: aşa cum era şi de aşteptat, sfinţii care se bucură de cea mai mare admiraţie la Aromâni sunt Sf. Gheorghe şi Sf. Dumitru, cei doi sfinţi militari călări. Admiraţia Aromânilor pentru aceşti doi sfinţi este legată de faptul că cele două etape importante în viaţa păstorilor, pornirea oilor la munte, în primăvară şi coborîrea la şes au loc la 23 Aprilie şi 26 Octombrie.

Simbolismul: numeroase teme ale sculpturii în lemn au un conţinut simbolic. Astfel, aproape în toate iconostasele găsim sculptat căprioare, care simbolizează setea sufletului pentru Dumnezeu, porumbelul care simbolizează pacea, în timp ce viţa de vie cu ciorchini de struguri reprezintă legătura credincioşilor cu Hristos. Pe numeroase uşi împărăteşti apare foarte des scena omorîrii balaurului, simbolizând vicotria Binelui asupra Răului. De asemenea, îngerii sculptaţi în lemn ţinând o coroană deasupra capului lui Iisus sau a Maicii Domnului apar des în iconostasele noastre, reamintindu-ne faptul că Hristos a fost proclamat "Regele Regilor", iar Fecioara Maria "Regina Universului". Un frumos exemplu în această privinţă îl găsim în biserica Stă-Mâria din Vlaho-Clisura. Arborele lui Iese simbolizează lanţul generaţiilor, a cărei istorie este rezumată în Biblie şi care va culmina cu sosirea Fecioarei Maria şi a lui Iisus. In numeroase cazuri acest subiect ocupă un registru special al iconostasului.

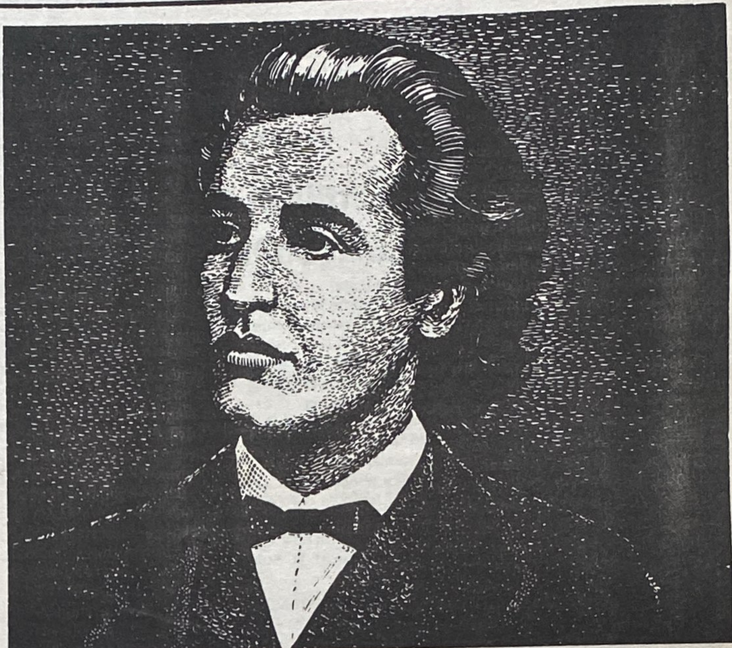
Jertfa lui Iisus este simbolizată uneori printr'o compoziţie reprezentând pelicanul hrănindu-şi puii. Credinţa populară spune că pelicanul îşi străpunge pântecele astfel încât puii săi îmfometaţi să-i bea sângele. Gestul acesta a devenit emblema dragostei materne, iar în simbolismul creştin sângele vărsat de Hristos pentru mântuirea omului. Un minunat exemplu de sculptură reprezentând acest subiect se află pe iconostasul bisericii Sfintei Vineri din Clinova. Vom termina seria exemplelor din acest capitol menţionând balanţa justiţiei, care simbolizează judecata dreaptă la a doua venire.

Simboluri protectoare: crucea este fără îndoială simbolul martiriului lui Hristos, dar încă din primele timpuri ale creştinismului ea este de asemenea considerată semn de mântuire. In sculptura bisericească în lemn prezenţa ei este nelipsită: ea încoronează iconostasele, tronurile împărăteşti, baldachinurile epitafului şi, bineînţeles, destul de des este sculptată pe uşile împărăteşti; balauri , figuri monstruoase, cu corpul acoperit de solzi, cu un cap enorm şi aripi spinoase, păzesc pe Iisus răstignit, situat în vârful catapetesmei; leii, care din antichitate păzeau porţile oraşelor, sunt simbolul puterii. Ii întâlnim mai ales sculptaţi la baza tronurilor împărăteşti, precum şi în diverse alte părţi ale iconostasului. Iată un interesant exemplu citat de A. Hâciu:

"Un căutător de perle în oceanul trecutului, d. Vlad Bănăţeanu, a dat de o relicvă scumpă a artelor aromâneşti şi anume de un scaun împărătesc, din lemn aurit, susţinut de două fiare încornorate şi cu limbile scoase - de doi lei, după tradiţie, al lui Gojdu, lucrare aidoma cu cei doi lei bizantini de la biserica din Bregova, studiată de Kanitz".

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEACĂ" SE PRIMESC PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:
ZAHU PANĂ
133 BENNETT AVE, YONKERS. N.Y. U.S.A. 10701

LUŢEAFIR MIHAI

Ia: ani ună sută, Luţeafir Mihai
Di când ştie lumea că'ndzeană-aco, stai.

Fudzîră, tricură. Măraţilli di noi!
Nu se-aflâ puteari s'ţi toară năpoi.

Ti-aţea plândzem ş'tora, cu lăcrińi plândzem
Ş'simţim cum durearea acreaşti pi gllem.

O, DREAPTA MISURA a geniului bun
Şi-ali Poeziei! Ascultă si-ţi spun,

I poati avdză, singur, cum suschiră tuţi:
Şi-auşlu ş'ficiorlu, Românli-a tăi vruţi.

Şi moaşili ş'feati, că tuti ti vor
Cu sufliti arsi di plâms ma ş'di dor.

Ti plâng. ninga, frate, şi codrul mârat
Şi izvuri, tuti ţi fug nicurmat.

Şi pliuchilli analţilli, aţelli fără soţ
Şi cornu ţi-aclleamă şi scoală ³'dit morţ,

Şi ocllii-ali Vruti ţi-aşteaptă ş'văhi va
Si-ţi veadă, POETE, maş umbra a ta.

Şi laia di soră, HARIETA, MIHAI,
Di-ahâtă plândzeari e ş'ea fără grai!

***

Şi-amu vreau s'ti'ntreb (Cum tini unoară
Pi-aţea ţi muri ca FEATA-FICIOARĂ)

Căţe n'alăsaşi di-ahât tinir muşat
Când ştiai că eşti primul POET-ÎMPARAT?

Răspundi LUŢEAFIR, răspundi MIHAI
Di-aco di diparti, di-aco, d'iu nă dai

Luńină bulăcă şi-arăs nă pitreţi
S'nă fugă durearea şi alti lăieţi.

***

A DOMNULUI fu vrearea, voi, fraţilli a mei!

***

Muşată e noaptea ş'lilici di tei

Pi groapa lui săntă, tut cad, s'veadi lin,
Când Luna mutreaşti dit ţeru sirin.

Constantin COLIMITRA

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

SESIUNEA BIROULUI EXECUTIV AL CONGRESULUI MONDIAL ROMÂNESC

In zilele de 9 şi 10 Iunie a.c., s'au desfăşurat la Frankfurt /M (RFG) lucrările B.E. al C.M.R. Au participat membrii B.E. şi o serie de delegaţi, invitaţi şi conducători ai asociaţiilor şi organizaţiilor aderente la C.M.R. din Statele Unite, Canada, Franţa, RFG, Suedia. Sesiunea a oferit participanţilor reafirmarea principiilor ce conduc activitatea C.M.R.

In cadrul sesiunii participanţii au ascultat şi analizat critic rapoartele primului an de activitate ale celor aleşi de către Adunarea Generală de constituire din Paris, 4 Iunie 1988. Au susţinut rapoarte preşedintele, vice-preşedinţii, membrii secretariatului general, conducători de asociaţii aderente, precum şi preşedinţii diverselor comisii de experţi.

Biroul Executiv a propus spre votare şi aprobare o serie de măsuri în vederea îmbunătăţirii activităţii presei, metodelor şi mijloacelor de informare a aderenţilor, precum şi a opiniei publice a ţărilor în care există implantaţii de grupe de Români. Dintre aceste măsuri, a fost subliniată necesitatea apariţiei unui buletin de informaţii al C.M.R.

S'au semnalat şi luat măsuri pentru unele aspecte ale organizării, dintre care cea mai importantă este deschiderea unui sediu pentru secretariatul general la Koln (RFG).

S'a decis completarea Comisiei de disciplină cu Dnii V. Negreanu şi V. Caracaş. Comisia pentru Tribalia devine Comisia pentru Românii din Sudul Dunării; ea va fi condusă în continuare de către Dl. Ion di la Vidin. Comisia Sanitară devine Comisia Sanitară şi a problemelor ecologice, urmând a fi condusă în continuare de către Dl. dr. I. Marcea.

In urma retragerii pentru motive de vârstă şi boală a D-lui Aleksander Konstantin dela conducerea Comisiei pentru Drepturile Omului, a fost ales în unanimitate Dl. Gh. Bejan în calitate de preşedinte al numitei comisii care urmează a se ocupa şi de problemele refugiaţilor.

D-nii Vl. Fulger şi Makarov au fost confirmaţi cu unanimitate de voturi, respectiv preşedinte al comisiei organizatorice şi secretar pentru RFG.

Adunarea a luat act de demisia din funcţia de Secretar general a D-lui Dr. Dan Cernovodeanu.

Două mese rotunde au completat în mod fericit această sesiune a B.E.C.M.R. Subiectele abordate au fost: Cincizeci de ani dela semnarea pactului Hitler-Stalin şi implicaţiile sale pentru România (Dan Cernovodeanu) şi Perestroika şi Glasnost, utopie şi realitate (V. Iliescu). Cele două teme au pricinuit discuţii susţinute, de un înalt profesionalism, cu care ocazie, aproape totalitatea celor prezenţi au avut prilejul să expună punctele lor de vedere.

Dr. V. ILIESCU

PREOŢI, CU CRUCEA, ÎN FRUNTE...

...căci oastea e creştină...Aşa sună două versuri din "Deşteaptă-te Române! "Ele nu fac altceva decât să reliefeze o realitate a istoriei poporului nostru. Aceea a misiunii păstorului de suflete de a se situa şi în capul mişcărilor naţionale, aşa cum de altfel a fost până la instalarea ciumei comuniste.

Desigur că, azi şi aici, cea mai reprezentativă personalitate a acestora este Părintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa. De menţionat că în stânga şi în dreapta sa se numără însă şi alte feţe bisericeşti cu merite în lupta anticomunistă. Cu numai câteva luni în urmă la una dintre demonstraţiile anticomuniste, anticeauşiste, ale comunităţii româneşti din Los Angeles, alături de Părintele Calciu au fost şi Părintele Cornel Avramescu, Părintele Mircea Niculaescu şi Părintele Bulboacă, referindu-ne numai la preoţii ortodocşi. Iată însă că în nici şase luni Părintele Bulboacă a trecut la cele veşnice.

Fotografia luată de Lucian Crucian şi anexată la acest text, ne arată, din nou, pe Părintele Calciu şi pe Părintele Avramescu în fruntea programului naţional demonstrativ legat de ziua de 10 Mai dar ţinut la 13 Mai în Los Angeles.

Scenariul demonstraţiei a fost cam acelaşi ca de obicei şi pentrucă suntem întârziaţi cu aceste rânduri nu ne mai propunem să facem un reportaj dela faţa locului, rămânând a desprinde doar un fapt inedit. Pentru prima dată la o demonstraţie a Românilor din Los Angeles a participat şi un grup de Americani care sunt pe deplin conştienţi de pericolul comunist şi în acelaşi timp animaţi de înalte sentimente patriotice grefate pe cultivarea valorilor de libertate şi democraţie ce stau la baza naţiunii americane dela naşterea ei. Ei apără aceste valori în mod activ, le promovează consecvent. Dl Kevein S. Bearly ne-a declarat că scopul participării la această demonstraţie e dublu: pe de o parte să ne dea sprijinul iar pe de altă parte să ne ceară sprijinul în frontul luptei comune anticomuniste. Drept urmare câţiva Români participanţi la demonstraţie au făcut cereri de adeziune la Societatea "John Birch".

Virgil Bogdan, un membru al acestei societăţi americane, născut în USA cu vreo cinci decenii în urmă şi nu şi-a uitat limba părinţilor, a adresat un cuvânt de îndemn la o necontenită luptă pentru izbăvirea lumii de urgia comunistă.

Cu ocazia demonstraţiei s'au strâns circa 600 de dolari destinaţi ajutorării compatrioţilor noştri aflaţi în diferite lagăre de refugiaţi din Europa. Sperăm că acestor dolari li se vor mai adăuga şi alţii în contul special deschis în acest scop.

Valentin VERZEANU

INSTITUTUL ROMÂN PENTRU CREDINŢĂ ŞI LIBERTATE

In urma apelului lansat prin toate ziarele româneşti din SUA, persoane binevoitoare au depus în contul refugiaţilor diferite sume, astfel că la această dată - 9 Iunie 1989 - totalul a fost de 3972 dolari.

Nu cunoaştem numele depunătorilor, banca nu ne comunică decât sumele depuse. Stim doar câteva nume, dar nu le pomenim aici, pentrucă nu reprezinta decât a suta parte din numărul donatorilor şi nu are rost să numim pe unii pe care îi cunoaştem, ignorând pe cei mulţi pe care nu-i cunoaştem. Tuturor le mulţumim pe această cale, în numele celor din lagăre.

In toată această periodă ne-am străduit să luăm legătura cu diverse persoane de încredere care să ne reprezinte în distribuirea sumelor către refugiaţi. Fără îndoială, sumele sunt extrem de mici, faţă de numărul enorm al celor din campuri, de aceea am cerut reprezentanţilor noştri să respecte următoarele preferinţe: copii, mame, bolnavi, bătrâni, fără a face vreo deosebire de credinţa religioasă, de origine etnică, etc. Sumele să fie repartizate strict pe principiul ajutorului creştin, refugiaţilor din România.

Persoanele din Europa, care ne reprezintă în această acţiune sunt:

- In Austria, Doamna Dorina GABOR ;
- In Ungaria, Ing. Mircea Băjan şi Virgil Pârvu;
- In Grecia, arhimandritul Antonios Krivas.

Toţi aceştia vor lucra cu un comitet ad hoc format din refugiaţii din lagăre şi ne vor înainta un tabel cu persoanele şi sumele repartizate. Aceste persoane au cont în băncile din tara respectivă, deci vor putea încasa cecurile (mă refer la cei care ne reprezintă).

Incă nu am reuşit să definitivăm legătura cu cei din Turcia, în sensul că persoana oficială, reprezentând ONU pentru lagăre, încă nu ne-a dat un răspuns. Avem însă legătura cu o serie de refugiaţi care pot constitui imediat comitetul de repartiţie a sumei.

Iată sumele trimise: 1.000 dolari pentru refugiaţii din Ungaria. Din această suma, 300 sunt pentru organizaţia ROMANIA LIBERA care scoate ziarul cu acelaşi nume. Suma va fi folosită exclusiv pentru tipărirea ziarului şi a unor materiale de propagandă creştină şi naţională pe care organizaţia le trimite clandestin în ţară. Restul sumei de 700 dolari vor fi împărţiţi refugiaţilor, conform criteriilor enunţate mai sus. 500 dolari pentru campul din Austria ;

500 dolari pentru refugiaţii din Grecia .

In Turcia vom trimite 1.000 dolari, pentrucă situatia refugiaţilor de acolo este foarte grea; unii, cei dela Yozdat, stau, practic, intr'o închisoare.

In ciuda strădaniilor noastre, nu am reuşit să facem o legătură cu cei din Iugoslavia, deşi am avut unele promisiuni.

După ce vom trimite şi cecul în Turcia, scăzând taxele, ne mai rămân 907 dolari.

Sperăm că acest raport va stimula pe Românii din SUA să contribuie în continuare la ajutorarea refugiaţilor. Faceam un calcul că în America sunt poate 300.000 de Români. Presupunând că din aceştia, 200.000 sunt indiferenţi la suferinţa Românilor şi alţii agenţi comunişti, tot mai rămân 100.000 de oameni buni care, dând numai câte un dolar, am putea strânge 100.000 dolari pentru cei din lagăre, ceea ce ar constitui un ajutor foarte consistent.

Dumnezeu să binecuvinteze pe toţi cei care şi-au dat obolul din sărăcia lor pentru a-şi ajuta fraţii în nenorocire şi să le dea înapoi de o mie de ori mai mult.

ROMANIAN FAITH AND FREEDOM COALITION

Contul Refugiaţilor:

CITY CORP SAVINGS OF WASHINGTON
1775 PENNSYLVANIA AVE. NW
WASHINGTON DC 20006
REFUGEE ACCOUNT
6054 8304

CENTENARUL EMINESCU LA SAN DIEGO

Sâmbătă 10 Iunie 1989 s'a oficiat sfânta Liturghie în Biserica ortodoxă Sf. Nicolae din San Diego, de către preotul ortodox român Cornel Avramescu, parohul Bisericii ortodoxe române din Tustin.

După slujba religioasă, filiala ortodoxă românească din San Diego a parohiei din Tustin a organizat în sala de festivităţi a Bisericii Sf. Nicolae, un program comemorativ pentru aniversarea a 100 de ani dela moartea lui Mihail Eminescu, susţinut de: Centenarul Eminescu la San Diego, Dna prof. Sanda Popescu, din San Diego a vorbit despre viaţa şi opera lui Mihail Eminescu, iar prof. Gaby Alexandrescu a vorbit despre unele creaţiuni literare ale marelui Eminescu;

- Dnul Iosif Buibaş, artist liric de operă şi Dra. Paula Grigoriu, au oferit un recital de poezie din creaţiunile lirice ale lui Mihail Eminescu.

In partea a II-a a programului a avut loc un recital de muzică de operă, clasică, susţinut de: soprana Tereza OLIVA (a cântat în engleză), baritonul Carlos OLIVA, (a cântat în spaniolă şi italiană) şi basul Iosif Buibaş (a cântat în italiană şi română).

Renumiţii artişti de operă, numiţi mai sus, au entuziasmat publicul prezent în sală, şi au fost răsplătiţi cu îndelungate aplauze.

După program, câteva familii dintre enoriaşii parohiei au oferit gustări şi băuturi, amintind de generozitatea şi omenia românească.

Corespondent

INSTITUTUL ROMÂN PENTRU CREDINŢĂ ŞI LIBERTATE

APEL ÎNAINTAT ÎN LIMBILE FRANCEZĂ ŞI ENGLEZĂ TUTUROR DELEGAŢILOR LA CONFERINŢA POSTHELSINKI

Domnilor,

Un suflu nou traversează ţările Europei de Est. Pentru moment, este foarte greu să ne dăm seama încotro duc aceste transformări surprinzătoare şi să decelăm adevăratele lor motivaţii. Cel mai adesea, jurnaliştii şi oamenii politici se limitează să constate faptul, sau să afirme motivaţii economice, politice şi chiar psihologice.

Noi, care am petrecut ani îndelungaţi în închisorile comuniste, noi care am văzut cel puţin patru perioade de "glasnosti" până în prezent, avem o atitudine absolut particulară faţă de aceste evenimente, dar nu este nici timpul, nici locul s'o discutăm aici şi acum.

Scopul acestui apel este de a vă atrage atenţia, odată mai mult şi de a sublinia odată mai mult situaţia tragică a unui popor european şi latin, POPORUL ROMAN.

Este ciudată istoria acestei naţiuni din Răsărit, singura cu adevărat europeană şi care, printr'un capriciu al istoriei a fost plasată în mijlocul unei mase imense de Slavi. Biologic, aparţinem popoarelor tracice - DACII NEMURITORI -după expresia lui HERODOT; spiritual, suntem Europeni latini; geografic, trăim în Est.

De mai mult de patruzeci de ani, poporul nostru trăieşte drama distrugerii biologice, spirituale, economice şi culturale. Comunismul a zdrobit fundamentul unei naţiuni şi a crucificat un popor şi şi-a bătut joc de el atunci când, în agonia lui, striga:

"Eli, Eli, lama sabactani."

De mai mult de patruzeci de ani, instituţia culturii româneşti este mistificată, morala pervertită, drepturile umane violate, credinţa persecutată, bisericile dărâmate, libertatea ucisă, satele "sistematizate" şi populaţia rurală depeizată.

Europa, care a asistat la evenimente spectaculare în ţările vecine cu ţara noastră, a creat o sintagmă: MAMALIGA NU FACE EXPLOZIE (mămăliga este o mâncare specific românească, un fel de pâine de făină de proumb).

Ba da, MAMALIGA FACE EXPLOZIE, o afirm cu determinare. Ea a făcut explozie între 1948-1958, când zeci de mii de persoane: intelectuali, militari, femei, muncitori şi ţărani s'au retras în munţi pentru a face o rezistenţă armată împotriva invadatorului sovietic vreme de aproape zece ani. In cele din urmă au fost toţi arestaţi şi majoritatea ucişi.

Nu trebue să uităm că între 1948 şi 1964, nouă episcopi, din care şase aparţineau Bisericii Greco-Catolice, au fost ucişi în câmpurile de concentrare, că Patriarhul Ortodox al României -NICODIM - a fost otrăvit de comunişti.

Mai mult de şapte mii de preoţi şi pastori au fost arestaţi, condamnaţi sau nu, dar închişi pentru ani de zile, mulţi din ei exterminaţi. Milioane de cetăţeni au fost torturaţi şi puşi în câmpuri de muncă forţată, clinici psihiatrice, etc.

Este dur pentru memoria noastră să-şi amintească toate aceste lucruri atroce ale cărei victime mai suntem încă, dar trebue s'o facem pentru istorie, şi pentru dreptate.

Intre 1949 şi 1954, circa de 20.000 de studenţi au fost arestaţi şi aruncaţi în închisori, ucişi fizic şi moral, exterminaţi. In 1977 în minele de pe VALEA JIULUI, a izbucnit o grevă: patru mii de minieri au fost arestaţi, 15.000 au fost obligaţi să părăsească zona şi să plece aiurea în ţară. La Braşov, în 1987, a izbucnit o altă grevă: mii de muncitori au fost arestaţi, torturaţi, iradiaţi.

Teroarea roşie bântuia şi mai bântuie încă.

Foamea, frigul, frica, prostia şi lipsa de medicamente bântuie cu furie un popor lipsit de cele mai elementare drepturi umane şi protestele, reprimate cu duritate, îşi taie drum în toate mediile: printre intelectuali şi muncitori, printre ţărani şi chiar în rândurile nomenclaturii, în momentul în care membrii săi încep să-şi piardă avantajele, sau în momentul în care ei înşişi devin victimele unui sistem criminal pe care tot ei l-au instaurat şi care acum este întors împotriva lor.

In Martie, 1978, un preot, profesor la seminarul Teologic din Bucureşti, Seminar Ortodox, a pronunţat şapte predici - SAPTE CUVINTE CATRE TINERI- adresându-se tineretului român şi în care protesta împotriva ateismului de stat obligatoriu, împotriva persecuţiei credinţei şi a credincioşilor. A fost condamnat pentru a doua oară. Acest preot este cel care scrie acest memoriu şi care a petrecut mai mult de 21 ani din viaţă în închisorile comuniste.

Vreau să subliniez, Domnilor, că toate aceste explozii, toate aceste revolte nu au fost niciodată însoţite de violenţe din partea rebelilor, ei nu au vărsat niciodată sângele altuia. Dimpotrivă, guvernul comunist oficial, forţa de stat au folosit violenţa şi au ucis pe cetăţeni. Nici un fel de crimă nu a fost săvârşită de aceşti oameni oprimaţi.

Cinste lor.

Ei au venit cu piepturile deschise şi mâinile goale în faţa armelor unui regim politic oprimator care, în ciuda tuturor atrocităţilor lui, este considerat, vai, reprezentantul legal al unui popor pe care îl tortureazā şi îl asasinează.

Nicolae Ceauşescu, cel mai atroce dintre toţi tiranii lumii, a fost onorat în palatele regale şi în parlamentele europene, în timp ce victimele lui inocente erau uitate în mod deliberat.

Dar explozia cea mai spectaculară a acestei demnităţi umane şi civice este cea care se dezvoltă astăzi în România: este explozia unei conştiinţe reprezentative a întregii naţiuni şi care a atins gradul ei cel mai înalt în persoana doamnei Doina CORNEA.

Femeie "fără teamă şi fără reproş", bravă şi pură, ea continuă de ani să protesteze cu voce tare împotriva tuturor abuzurilor şi violentărilor pe care guvernul lui Ceauşescu le săvârşeşte împotriva fiinţei biologice şi spirituale a unui întreg popor.

"Noi am semănat germenul acestei demnităţi, ea a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească", după cum afirmă Sfântul Apostol Pavel. (1 Cor. 3: 6)

Ea a reuşit ceea ce noi nu am putut face: să impună adevărul în faţa întregii lumi occidentale. Pentru ea scriu aici. Este posibil ca o femeie să aibă curajul de a înfrunta un regim de teroare, să spună adevărul cu voce tare în faţa ţărilor libere ale lumii noastre care se numeşte singură liberă, să arate cu degetul pe criminali şi să suporte consecinţele - arestări, ameninţări, insulte şi bătăi - şi toată această lume care îşi zice umanitară să tacă?

Ceauşescu dărâmă bisericile, doamna Doina Cornea îl denunţă; el persecută credinţa, ea îl denunţă; el aruncă întreaga naţiune pradă foamei, disperării, teroarei, sărăciei, frigului, ea îi pradă pe oameni, disperării teroarei, sărăciei, frigului,ea îl denunţă; el decide să "sistematizeze" comunele distrugând 13.000 de sate şi, cu asta, să alunge din căminele lor milioane de ţărani, să distrugă o întreagă cultură milenară, tradiţia, geniul creator, rădăcinile însele ale unui popor, aruncându-l în neant, ea îl denunţă. In ciuda acestor situaţii, ţările occidentale continuă să întreţină tot felul de relaţii cu Ceauşescu şi guvernul comunist.

Carta Atlanticului, semnată la 14 August 1941, prevede, în punctele sale esenţiale, eliberarea omului de foame, sărăcie şi teamă. Oare aceste principii operează în toată lumea, cu excepţia României?

Când mi-am părăsit ţara, împotriva voinţei mele, izgonit de regimul comunist, am făgăduit prietenilor mei, credincioşilor şi studenţilor mei, că nu voi mânca niciodată pâinea zilnică şi nu-mi voi bea apa de fiecare zi în pace, câtă vreme poporul şi biserica noastră vor fi în suferinţă.

Am făcut această promisiune şi o respect.

Sunt vocea celor care n'au dreptul să vorbească, protestez pentru cei care nu pot, sau nu au curajul s'o facă, vreau să fiu ochii care plâng pentru cei care nu mai au lacrimi să-şi plângă propria lor suferinţă şi pe cea a fiilor lor.

Vorbesc pentru doamna Doina CORNEA, pe care regimul comunist vrea s'o reducă la tăcere. Vreau să strig pentru ea durerea întregii naţiuni şi s'o fac cu puterea cu care ea însăşi ar fi făcut-o. Ea este sinteza noastră, sinteza întregului popor.

Cerem dreptul la viaţă, la libertate, la pâine, pentru întregul popor român.

"Glasnosti" este un cuvânt interzis în România, dar noi vrem mai mult: vrem înapoi libertatea exilată, să ni se redea toate drepturile umane, să înceteze brutalizarea Doinei Cornea.

Este vremea să se pună un sfârşit acestei tiranii anacronice şi să facem să dispară această ruşine din istoria contemporană, să se facă dreptate şi să se respecte în România principiile Cartei Atlanticului.

Europa poate s'o facă; Europa are obligaţia de a o face.

Altfel, frumoasele principii umanitare nu vor fi decât vorbe goale.

Altfel, vom crucifica încă odată pe Iisus şi popoarele cu El.

Pr. Gh. CALCIU

ZIUA NAŢIUNILOR CAPTIVE

La 15 Iulie 1989, pentru a patra oară în Europa, va fi comemorată la Bonn, "Ziua Naţiunilor Captive" sub dictaturi comuniste.

Opţiunea pentru această dată, vizează sincronizarea acestei manifestări cu "Săptămâna Naţiunilor Captive", instituţionalizată din anul 1957, în timpul administraţiei republicane a Preşedintelui Eisenhower.

Comemorarea va avea loc după următorul program:

1. Ziua comemorării: 15 Iulie 1989
2. Locul adunării: Bottlerplatz, Bonn (ca şi în ultimul an în apropierea gării centrale a oraşului)
3. Timpul de adunare: 9:00 - 11:00
4. Un marş al tăcerii prin oraşul vechi pe un traseu aprobat în prealabil de poliţie: 11:00 - 12:30
5. Un miting de protest în Bottlerplatz: 12:30 - 14:00

Tema: Caracterul criminal al regimurilor comuniste

6. Conferinţă de presă: 15:00 - 18:00 într'una din sălile de conferinţă ale hotelului Bristol din Bonn (Grunnerweg Prinz Albert Str. 1 5300 Bonn-1 tel. 0228-26 980 Tema: Crimele comunismului internaţional în cifre.

Partea românească din Comitetul Natiunilor Captive din Europa, solidară cu numeroasele demonstraţii de revoltă ce au avut loc în cursul anului 1987-1988 în ţara noastră România, intrate deja în Panteonul luptelor anticomuniste, apelează la toţi Românii şi prietenii României, precum şi la toţi fraţii noştri din ţările căzute în captivitate a regimurilor marxiste, precum şi la toţi cei ce iubesc libertatea şi democraţia, să participe în număr cât mai mare la această demonstraţie.

Amploarea acestei participări, va fi o măsură a legământului nostru cu ţara natală şi un criteriu de apreciere pentru guvernele şi mass-media occidentală.

Exemplul eroicului Afganistan, care după circa 9 ani de lupte sângeroase, soldate cu circa 2.5 milioane de victime, constituie dovadă peremptorie, că dorinţa de libertate a celor 62 de naţiuni captive incluse cu brutalitate în imperiul sovieto-marxist nu poate fi în nici un fel jugulată.

Fiecare participare la această aniversare, este o mică dovadă, că aceste naţiuni înrobite aspiră şi vor milita şi în continuare, spre a atinge acest deziderat suprem, înscris în statutul Comitetului Naţiunilor Captive şi anume: dreptul de organizare a unor alegeri libere sub control internaţional şi de autodeterminare pentru teritoriile cotropite samavolnic de trupele sovieto-marxiste.

PRESEDINTE

Johann Urwich

✝

IN MEMORIAM

In ziua de 20 Mai a.crt. a încetat din viaţă

Ing. Ioan MARCU

Diplomat al Institutului Politehnic din Bucureşti, promoţia 1944.

O moarte crudă, după o scurtă dar foarte grea suferinţă l-a răpit din mijlocul familiei lui dragi, a prietenilor şi colegilor dela Menasco Aerospace unde a lucrat până în ziua de 21 Aprilie a. crt.

El a lăsat îndurerată şi îndoliată pentru tot restul vieţii pe soţia lui Viorica, împreună cu copiii şi nepoţii lui. Plânge îndurerată sora lui din Bucureşti, dr. Maria Stamate, care spera că o să-l mai revadă şi dr. Mircea şi Dragoş Stamate-cumnat şi nepot.

De asemenea familia ing. Decebal Dimitrescu (cumnaţi) Bucureşti, familia Petre Jilescu (cumnaţi) Ploeşti şi familia ing. Răzvan Dimitrescu (nepoţi) Bucureşti.

A fost un soţ devotat, un exemplu de tată şi un încântător bunic.

Scumpul nostru, exemplul tău va fi călăuza vieţii noastre.

Să-ţi fie veşnică pomenirea.

Inmormântarea a avut loc în ziua de 24 Mai la cimitirul Mount Pleasant din Toronto.

Rugaţi-vă pentru el.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CĂSĂTORII

*Tânăr în vârstă de 27 ani, 1,76m, 78 kg, șaten spre blond, niciodată căsătorit, nefumător, anti-alcoolic, pasionat de muzică, flori și excursii, de profesie inginer, doresc cunoștință cu doamnă (domnișoară) până la 30 de ani pentru corespondență, eventual căsătorie, preferabil din Europa, USA, Canada. Rog trimiteți scrisoare și fotografie la: Radu Georgescu, 45 Bedard #321, Hull, P.Q. J8Y 6A1, Canada.

*Bărbat, ardelean, în vârstă de 47 ani, pregătire tehnică, caut doamnă serioasă până la 52 ani, pentru prietenie sau căsătorie, fie din Canada sau Statele Unite. Scrieți la: "Pizzeria -Tonia, Krahtstr.4, 4630 Bochum-Werne West Germany, (Pt. Doru).

*Truț Irina din România, orașul Timișoara, în vârstă de 54 ani, înălțimea - 1,56 m, suplă, de profesie învățătoare, divorțată, aflată în campul din Grecia, caută domn serios de vârstă apropiată (până în 60 de ani) din Canada sau America, în vederea întemeierii unei căsătorii. Răspuns la adresa: Truț Irina, Omonia 10009 Post Restant, Atena, Grecia.

*Domn, 36 de ani, doresc cunoștință cu doamnă sau domnișoară Română, în vederea unei prietenii sincere și eventual căsătorie. Scrieți la: P.O.Box 2486 Santa Fe Springs, CA 90670, USA.

*Română și băiețaș 10 ani, naționalitate franceză, căutăm domn serios care nu bea, situație stabilă, între 45-60 ani, copii - bineveniți. Solomon, 33 rue P. Semard 92320 Chatillon, France.

•••••••

*Dna Zina Imbrescu anunță căsătoria fiicei sale Elena-Liana (fostă Frimu în prima căsătorie) cu Dl. Robert Lavallee din Dollard des Ormeaux, în ziua de Vineri, 23 Iunie 1989. Căsătoria civilă a avut loc la Hull., Quebec.

*In ziua de 27 Mai 1989 a avut loc căsătoria civilă și religioasă a Dlui ing. Valeriu Popescu și a economistei Alexandra Walentine, ambii din San Diego. Cununia religioasă a fost oficiată la Biserica ortodoxă greacă din localitate, de către preotul paroh C.Costas, împreună cu preotul ortodox român Cornel Avramescu dela parohia română din Tustin. Recepția a avut loc la restaurantul românesc București din localitatea La Jolla.

VA APARE

In curând, va apărea la München, în colecția "Carnetele Observator", cartea "Un an cât o speranță" -Romanul unui azilant- de Titus Popescu. In aproximativ 200 de pagini, sunt surprinse întâmplări, persoane, evenimente și acțiuni din cadrul exilului românesc, văzute de ochiul proaspăt al unui refugiat de dată recentă. Autorul sondează cu predilecție psihologia dezrădăcinatului, împletind observația lucidă cu intensa trăire interioară a adaptării la o nouă lume, la un nou început de viață.

Cartea radiografiază primul an de exil al autorului, concepută ca un jurnal al trăirilor imediate, sustrăgându-se nivelării și romantizării aduse de trecerea timpului și inevitabila uitare.

Cartea se află în faza de înaintare la tipar. Având însă în vedere mijloacele materiale modeste ale autorului și ale colecției în care urmează să apară, suntem nevoiți să rugăm cititorii interesați să contribuie anticipat la acoperirea costurilor de tipar. Ajutorul dv. poate fi făcut prin: 1. comenzi anticipate; 2. donații. Costul estimat al unui exemplar este de 20 D.M., până la data apariției (aproximativ Octombrie 1989).

Sprijinitorii acestei inițiative editoriale pot expedia sumele pe contul: Titu Popescu, K-to nr. 1101382, Blz 70091500, deschis la Volksbank Dachau (cu specificarea: "Pentru Un an cât o speranță") sau în plic, pe adresa: Titu Popescu, Feldstrasse, 41, 8047 Karlsfeld, B.R.D. Rugăm expeditorii să specifice în clar numele și adresa.

CENTENARUL EMINESCU

Cu ocazia centenarului morții marelui poet Mihail Eminescu, am găsit de cuviință, întru cât mă privește, să marchez acest eveniment cu o plachetă comemorativă.

Placheta va fi înregistrată în publicitatea numismatică germană, va fi trimisă la București, Muzeul numismatic, la Asociația Mateevici, Chișinău, la Muzeul M.Eminescu, Ipotești și la muzeele numismatice vest-europene.

Cine dorește să posede această plachetă, se poate adresa la sculptorul Alexandru Pană, 8000 Munchen, 83 Adolf Bayer Damm 42, Germania de Vest.

Prețul unei bucăți este de D.M. 200.

Placheta are diametrul de 110 mm și este turnată în metoda ceară pierdută.

Pe verso plachetei este încadrat în harta României Mari, un citat dintr'un articol politic al poetului, precum și semnătura sa în facsimil.

Alexandru PANĂ

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

—George DONEV—

PARABOLĂ CONTEMPORANĂ

Fiul risipitor s'a întors acasă și tată-său, de bucurie, a spus celorlalți doi feciori neplimbăreți: "înjunghiați vițelul cel gras" și pregătiți un ospăț la care să chemați neamurile, vecinii și prietenii indiferent de crezul lor politic ori religios. Cei doi frați, între noi vorbind, nu se prea omorau de dragul rubedeniei flămândă și nespălată; dar, cu gândul la moștenire, au dat anunț la ziare, ore de radio, etc.

"Veniți să sărbătorim întregirea familiei!"

S'a ales o gardă de onoare care să-l conducă la masă pe fiul reîntors, s'a votat cine să fie vorbitorul principal, vorbitorul subprincipal precum și vice-președinții din Nord, Sud și de peste oceane.

Iar în procesul verbal s'a precizat numele așezaților la masa din frunte, numele maestrului de ceremonie și cine să fie tras în poza ce va fi publicată în Monitorul Oficial. Dar se făcuse noapte și vițelul tot zburda prin ogradă deoarece nu se puteau înțelege în ce colț al grădinii să se așeze mesele.

Spre bucuria vițelului, banchetul a fost amânat încă o zi, pe motivul că un vecin, mai mult vecin decât ceilalți vecini, nu aterizase dintr'o vizită oficială făcută în Elveția.

Dar în timp ce președinții, vice-președinții și delegații, atrași de mirosul fripturii, își înflăcărau discursurile, fiul reintors, de abia a avut puterea ca să-i șoptească lui tată-său la ureche:

Tată, până s'o frige vițelul cel gras și până când președinții vor decide ce să-mi ofere mai întâi, supă ori salată, dă-mi o coajă de pâine că mor de foame...

Nu avem nimic împotriva unirii Românilor din exil, dar dacă tot amânăm lupta de demascare a guvernului din București până vom fi uniți... atunci vom juca "Hora Unirii" pe mormintele fraților din țară.

NE PARE BINE DE CUNOȘTINȚĂ

După atâția ani în lumea liberă părintele Calciu nu și-a tocit magnetismul.

Recent, e ținta unei cavalcade de șoapte, articole, plus o Niagară de scrisori "patriotice", care ne reamintesc de efortul comuniștilor de a sabota Festivalul Românesc dela Cleveland.

Iscăliturile din scrisorile "autentice" au fost dezmințite, dar ce-a rămas nedezmințit e că activitatea părintelui Calciu rămâne inamicul numărul 1 al agenților pro și anti-Ceaușiști.

Mărturisim că am fi rămas dezamăgiți dacă "dezinformatorii" nu și-ar fi scos capul la drum.

Fostul Ambasador la București, d. David Funderburk, după o întâlnire cu Vice-președintele Dan Quayle, ne-a avertizat despre complotul plănuit de guvernul reserist "împreunat" cu Sovrom Patriarhia de a-l asasina moralicește pe părintele Calciu.

Indeplinirea prezicerilor d-lui Funderburk ne arată că autoritățile americane sunt bine informate și îi cunosc pe acești agenți infiltrați "în sânul grupurilor politice și religioase... care vor să împartă pe Români" (din discursul d-lui D.F. ținut în fața credincioșilor din Miramar, Florida).

Si acum că-i știm cine sunt și ce vor, să-i lăsăm în pace până li se va sui glagoria la cap, iar noi să ne vedem de drumul nostru.

OBRAZUL DE RUȘINE CU DOLARI SE ȚINE

In timp ce în lumea liberă prestigiul lui Ceaușescu a luat-o la vale, în țară mass-media încearcă să-l ridice în stratosferă cu baloane de săpun.

Cum lauda indigenă și-a măcinat efectul se reproduc părerile "din presa de peste hotare"... dar cum în "presa de peste hotare" prestigiul "Fiului" balansează între Stalin și Idi Amin, scribii dela Ceaușorama au zis "Evrica": odată cu bijuterii pentru coana savantă cumpărăm și laude pentru conu' savant.

Astfel s'a aflat că oficialitățile reseriste au plătit săptămânalului englez "Observer" 45.000 lire sterline (echivalent cu $76.500) pentru un articol-reclamă pe două pagini intitulat "România pe calea prosperității".

Un articol publicat ulterior în aceeași revistă, pe jumătate de pagină, laudă RSR-ul că și-a plătit datoria externă de $21 miliarde, dintre care $7 milliarde a fost dobânda. (Imprumuturi luate de Ceaușescu N.R.)

Reclamele - laude din "Observer" au fost reproduse în ziarele românești care zilnic îi spun cetățeanului ce strașnic o duce în "Epoca lui Ceaușescu."

Cât lapte s'ar fi cumpărat pentru prunci cu acești zeci de mii de dolari?

CÂȚI DIN 45?

Washington Performing Arts Society (WPAS) anunță că în cadrul seriilor de programe internaționale ce au loc la Kennedy Center, este inclus și Baletul de Dansuri Naționale Românești (Doina) care se compune din 45 dansatori, cântăreți și muzicanți.

Spectacolul va avea loc la 9 Octombrie și se fac de pe acum pariuri: câți din cei 45 nu se vor mai întoarce.

TRADUCERE DIN ZIARUL FRANCEZ "PRÉSENT", 2 IUNIE 1989

ROMÂNIA: VECHILE METODE ALE COMUNISMULUI

-Opozanta Doinea Cornea bătută sălbatic și amenințată cu moartea-

——Yves BRUNAUD——

Coaste rupte, șaptesprezece puncte de sutură și contuzii multiple... Acesta este prețul plătit de D.C., brutalizată din nou la 18 Mai, pentrucă a îndrăznit să țină piept dictatorului Ceaușescu. In România, puterea comunistă nu se poartă cu mănuși cu opozanții și toate mijloacele sunt considerate bune pentru ai intimida sau ai face să tacă definitiv. Se știa acest lucru. Acum a fost verificat.

Exclusă în 1983 din Universitatea Cluj, unde preda limba franceză, D.C. (59 ani) este mereu hărțuită și persecutate de "Securitate", redutabila poliție politică românească. La 18 Mai, chiar milițianul de serviciu din fața locuinței ei, a trântit-o la pământ, a lovit-o cu brutalitate, a insultat-o și a amenințat-o cu moartea, în momentul când a încercat să iasă din casă pentru a merge ca să facă câteva cumpărături.

In aceeași zi, deputatul belgian Gerard Duprez, a fost și el brutalizat de poliție atunci când a încercat

zadarnic, s'o întâlnească.

Căci cea mai mare pedeapsă pentru această femeie micuță este faptul de a fi adusă încetul cu încetul la o izolare aproape totală.

Telefonul ei a fost întrerupt, iar strada este blocată la ambele capete de miliție. Soțul ei este cu domiciliul forțat, iar fiul lor Leontin Juhasz, inginer, a fost transferat în acest oraș al țării.

Se pare că ea până'n prezent nu este obiectul nici unei inculpații oficiale, dar este ca și prizonieră la ea acasă, ceea ce este de altfel foarte eficace.

O LUPTA FIZICA SI SPIRITUALA

"Poporul nu mai vrea încă de multă vreme, tipul de socialism pe care-l obligați să-l suporte" scria ea luna trecută într'o scrisoare deschisă adresată lui Ceaușescu, implorându-l să "oprească opresiunea celor drepți", să "abandoneze planul de sistematizare al satelor" și de a "pune capăt exportării de alimente care amenință existența biologică a națiunii noastre".

Când traversezi România îți sare în ochi un lucru evident: pământul este bogat, bine întreținut și cultivat chiar dacă agricultura a fost de multă vreme colectivizată. La țară te întâlnești cu turme sau cirezi de animale, dar pe piață nu găsești aproape nimic și mai ales carne!

Unde se scurg bogățiile României ? In U.R.S.S. desigur, care se servește fără nicio jenă, dar și în Vest unde de câțiva ani Ceaușescu umblă după devize forte ca să umple casieria statului care seamănă în mod ciudat cu butoiul Danaidelor, dar și conturile bancare personale din Elveția.

Lupta dusă de D.C. este deci tot așa de bine o luptă pentru supraviețuirea fizică a poporului român, cât și pentru recunoașterea sa morală și spirituală. Altă trăsătură remarcabilă a adevăratei țări este cultul strămoșilor. Si tocmai pentru a-și apăra pământul și casa lor dar și pentru credința lor, bisericile și cimitirile lor, mai multe sate montane amenințate cu distrugerea, ca de exemplu Petrova din regiunea Maramureșului, s'au revoltat recent fără ca Occidentul să afle ceva.

De unde necesitate și urgența de a vorbi și iarăși a vorbi despre România și de eroica luptă a unei femei ca Doina Cornea, care spre deosebire de unii apărători ai ei din Franța, nu poate concepe fără ajutorul lui Dumnezeu, lupta pentru respectarea drepturilor omului. De aceea lupta acestei opozante anti-comuniste, este într'adevăr lupta noastră.

ÎN SLUJBĂ, LA ALTARE, ORI PE BULDOZER CĂLARE

——Elena STANCU——

La Plenara Consiliului Național al "Frontului Democratic al Unității Socialiste" (FDUS) înghesuiți printre adulatorii "Fiului" au fost și trei "Părinți" cu Continuitate apostolică: I.PS. Nestor Vornicescu, Mitropolitul Olteniei; P.S. Vasile Coman, Episcopul; Oradiei, și P.S. Ioan Robu, Episcop conducător al Arhiepiscopiei Romano-Catolice București.

Toți trei au ținut în mână aceeași sorcovă vestejită: "Domnul Nicolae Ceaușescu" este și prea este omul de supra toate; și toți trei au cântat pe același glas aprobând distrugerea satelor românești.

Compilăm din "Telegraful Român" (Foaie religioasă) din 15 4 89;

"...noi spijinim cu toate forțele noastre actuala modernizare a comunelor și satelor de pe plaiurile românești..." (P.S. Nestor Vornicescu).

"Realitățile vieții celei noi din patria noastră ...la noi și pietrele vorbesc, dăltuit... în chip de moderne construcții, ctitorii ale cetăților prezentului..." (P.S. Vasile Coman).

"...planul de modernizare a localităților... urmărește să creeze condiții mai bune de muncă și viață..." (P.S. Ioan Robu).

Cuvântul Dumnezeu n'a ieșit din gura celor care vorbesc in numele LUI. (N.R. Episcopul Robu a pomenit cuvântul "har".)

Ceaușescu se umflă în pene și buldozerele își văd de treabă.

In București, înainte de război, erau 400 de biserici la o populație de 800.000; azi la 2 milioane de locuitori, avem tot 400 de biserici, minus cele dărâmate. Campania ateistă continuă:

"Rom. Lib." 20.5.89, ne informează despre un concurs național al pionierilor cu tema "prietenii adevărului științific", iar scopul "științific" al comuniștilor este negarea lui Dumnezeu.

Ni se distruge credința și neamul în aplauzele celor care trebuiau să ne apere neamul și credința.

SANCȚIUNI ÎN CONTRA TIRANIEI COMUNISTE DIN ROMÂNIA

——Gheorghe ARDELEANU——

In luna Aprilie 1989 cele 12 țări din Comunitatea Europeană Economică au decis ca să stopeze orice contract cu România, ca o măsură de sancțiune în contra gravelor încălcări ale drepturilor omului de către regimul comunist. In privința încălcărilor acestor drepturi nici o țară din regimul comunist n'a ajuns la un nivel atât de scăzut.

In fapt opresiunea și vigilența Securității exercitate în România sunt de neînchipuit. Drept urmare genocidul este în floare. In timp ce lipsa de mâncare este mai mult decât acută, Ceaușescu înfruntă populația țării că mănâncă prea mult. Bătrânii de peste 60 de ani numai cu greu mai sunt acceptați într'un spital iar copiii noi născuți nu sunt declarați oficial decât după trei luni dela naștere, adică doar când s'a putut stabili că ei supraviețuiesc.

Presa europeană de câtva timp e plină de articole în contra acestui regim comunist odios. Ceaușescu, tiranul care reprezintă acest regim odios, a început să fie disprețuit de întreaga omenire civilizată. Pe lângă tragedia care are loc mai este pur și simplu și o rușine de ce se întâmplă în țară. La cele amintite se mai adaugă distrugerea satelor, distrugerea lăcașurilor de cult, distrugerea de așezăminte culturale și de tot ce înseamnă tradiție, cultură și istorie românească. Pe de altă parte nici o țară din lune nu trăiește în atâta întuneric ca România, în timp ce ea face export de lumină electrică. Legat de electrică, RSR-ul a trecut printr'un serios scandal cu Iugoslavia. Cauza lui: în urma dispozițiilor date, oamenii tiranului au furat dela centrala "Porțile de fier" un volum de apă care a depășit cantitatea de apă contractată între România și Iugoslavia.

Unde te uiți, în România domnește numai fărădelegea. Un Român care vorbește cu un străin riscă să fie penalizat, deși nu există nici o lege care să interzică așa ceva. Ambasadorul englez ducându-se la Cluj ca să stea de vorbă cu opozanta Doina Cornea, a fost bruscat de milițianul care păzea poarta. Stăruind a cere să fie lăsat să vorbească cu Doina Cornea, i s'a răspuns că un asemenea nume nu este cunoscut în Cluj. A doua zi un reprezentant al Ministerului de Externe a făcut o vizită la Ambasada engleză pentru a protesta că Ambasadorul ar fi bruscat la Cluj un milițian. Așa decurg lucrurile în RSR.

România a devenit o rușine chiar și pentru celelalte țări din lagărul comunist. Astfel când la Geneva (la o secție ONU) s'a pus la vot condamnarea României pentru comportamentul inuman față de populația țării, Ungaria a fost coautoare la aplicarea de sancțiuni, iar URSS, Polonia, RDG și Bulgaria au preferat ca să se sustragă dela vot, adică să fie absente. Un lucru care nu poate însemna decât că acestor țări le este rușine și lor de felul în care se comportă regimul comunist din România.

In țările Baltice au apărut articole cu titlul "Dictatorul din România." Presa sovietică dela Moscova a început de asemenea să strecoare notițe cu privire la situația stranie din România.

In fapt numai o generalizare a sancțiunilor luate la Comunitatea Europeană Economică și la Geneva, ar putea contribui la o asanare a situației dezastruoase din România.

ŞTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile

ALIA ŞI NICOLAE EROI PE ÎNTREAGA ȚARĂ

La Granada, Spania, a avut loc Conferința Tărilor Pieții Comune, Un ziarist dela Europa Liberă a cules unele aprecieri referitoare la politica mărețului călăreț pe meridiane;

"...guvernul român încalcă și ignoră drepturile omului" (Sir Geoffrey Howe, ministru de externe al Angliei).

"...opinia publică belgiană a fost foarte mișcată de cazul Doamnei Doina Cornea... "(Leo Tindemans (Ministru de externe al Belgiei).

"...intenționez să le vorbesc colegilor mei, miniștri de externe ai țărilor Pieții Comune, în deosebi despre situația specială creată mai multor personalități ale societății românești și despre felul cum se respectă drepturile omului în România." (Ministrul de externe al Franței, d. Roland Dumas).

"...cazul României este serios și îngrijorător. E vorba de ceea ce se întâmplă în această țară, în general" (Jaques Delors, Preşedintele Comisiei Pieții Comune.)

Intre timp presa reseristă subliniază marele eveniment internațional; președintele Albaniei, Ramiz Alia a transmis, prin ambasadorul său la București "...un salut de fericire personală, de progres și prosperitate pentru poporul român." (R.L. 22 4 89).

La care Ceaușescu a răspuns că legătura dintre București și Tirana va fi "...în folosul și spre binele ambelor popoare, al cauzei păcii, înțelegerii și cooperării în Balcani, pe continentul European și în INTREAGA LUME" (Sublinierile noastre)

Soarta omeniri depinde de cei doi tovarăși: Ceaușescu și Alia.

RACHETE RSR

Revista germană "Der Spiegel" scrie: "...concernul munchenez de armament MBB (Messerschimdt-Bolkow-Blohm) ar fi livrat tehnologie de fabricare a rachetelor și blocului est-european."

Se bănuește că în România va urma să intre în funcție o fabrică de rachete cu rază mijlocie. (Notă: Ceaușescu a declarat recent că România este capabilă să fabrice o bombă atomică).

CU SAU FĂRĂ DECORAȚIE?

Deocamdată lui Ceaușescu nu i se va retrage distincția regală primită cu ocazia vizitei ce-a făcut-o în Anglia, dar Prințul Charles, moștenitorul tronului, și-a exprimat îngrijorarea în ceea ce privește violarea drepturilor omului de către președintele Nicolae Ceaușescu.

Sir Geoffrey Howe, ministru de externe al Angliei, a confirmat că guvernul englez va continua să mobilizeze opinia publică în condamnarea "intolerabilei comportări a guvernului român".

AU DISPĂRUT

In discursul notoriu dela Drobeta, (12 Mai) Ceaușescu spune căʼn România a "dispărut" capitalismul, dar a uitat să adauge că de asemenea a dispărut mâncarea, energia, etc.

FESTIVITĂȚI FĂRĂ SPECTATORI

Notăm că la glorioasele manifestări de 1 Mai, când ziarele scriau că prestigiul lui Ceaușescu dă afară din oală, au fost absenți reprezentanții diplomatici ai țărilor Pieței Comune din București, (zece la număr), deasemenea absenți reprezentanții Austriei, Suediei și Elveției precum și reprezentanții Canadei și Statelor Unite.

VACA DECIDE LEAFA

Un "muncitor crescător, îngrijitor de vaci de lapte" (R.L. 4.5.89) va primi un salariu de 2843 lei lunar; dar "In cazul nerealizării sarcinilor de plan, retribuția se acordă în conformitate cu prevederile legale."

Iar "prevederile legale" includ, printre altele, și cota de lapte impusă vacilor.

GLASUL STATELOR UNITE

41 de senatori și 120 de membri ai Camaerei reprezentanților au adresat o scrisoare Președintelui Bush în care i se arată situația din țară creată de teroarea actualului regim.

Senatorii William Armstrong și Christofor Dodd precum și deputații Frank Wolf și Christofor Smith au trimis același text dovedind că cele două camere legiuitoare sunt în deplin acord când e vorba de Stalinismul-Ceaușist.

După cum anunță agențiile de presă străine, România a ridicat un gard de sârmă ghimpată la granițele ei cu Ungaria și Iugoslavia. Si asta după ce Ungaria, a distrus gardul de sârmă ghimpată dintre ea și Austria..

▪▪

După trâmbițata mărire a salariilor, și aia condiționată de realizarea cotei impusă, la Sedința C.P.E. al C.C. al P.C.R-ului s'a" ...examinat și aprobat RAPORTUL CU PRIVIRE LA RECALCULAREA PRETURILOR DE PRODUCTIE IN INDUSTRIE." ("Inf Buc." 25.5.89) In RSR se măresc doar retribuțiile, în schimb prețul alimentelor, produselor industriale, etc., nu se scumpesc niciodată, ele sunt doar recalculate, modificate, schimbate, ajustate, mutate, etc care pe românește înseamnă INFLATIE!

▪▪

Numărul comunelor existente a fost redus prin lege dela 2706 la 2389. Cum fiecare comună se compune din mai multe sate, asta înseamnă că circa alte 1000 de sate vor fi distruse.

▪▪

140 de consilieri naționali și municipali elvețieni, împreună cu Parlamentul German, au trimis mesagii Bucureștiului protestând distrugerea satelor.

▪▪

La centrele Peco din Capitală nu se mai distribuie petrol. Iar pentru buteliile de aragaz trebue de multe ori, să aștepți câteva zile.

▪▪

Plata unui muncitor legumicultor, încadrat în grupa 4-a după 9 ani de muncă, primește un salariul de 2684 lunar și asta dacă-și îndeplinește cota de pătlagele sau de varză.

▪▪

O pereche de pantofi costă până la 500 lei, iar pielea este înlocuită cu plastic sau alte materiale.

▪▪

O butelie de aragaz la negru costă dela 5.000 lei în sus.

▪▪

Ultimele știri despre "disidenți": Corneliu Mănescu este bolnav, Silviu Brucan are domiciliu forțat întrʼo comună din Moldova, poetul Mircea Dinescu e fără adresă, Andrei Pleșu a fost trimis la Bacău. Soarta acestora se schimbă dela zi la zi.

▪▪

Fostul Secretar General al Partidului Comunist, Gheorghe Apostol, a fost dat afară din partid.

▪▪

Peste o duzină de mașini formează caravana care-l însoțește pe Ceaușescu când traversează străzile Capitalei, Câteva mașini sunt identice și în una din ele călătoreste Seful Suprem.

▪▪

Un grup de 19 Români, în ziua de 25 Mai, ascunși întrʼun camion sub o stivă de lemne, au reușit să ajungă în Ungaria. Camionul (grecesc) era în tranzit în drum spre Germania de Vest. Cei 19 au fost descoperiți de grănicerii unguri. Autoritățile le-au promis că nu vor fi repatriați în RSR.

▪▪

Cu ocazia vizitei lui Ceaușescu la Praga, membrii Cartei 77 au scris secretarului partidului comunist din Cehoslovacia:

"Ceaușescu nu ar trebui primit întrʼo țară care se vrea civilizată".

▪▪

Pentru a nu păta poleiala aurului din Epoca lui Ceaușescu, multe magazine alimentare, în loc să expună rafturile goale, s'au mutat, fără să spună unde, ori s'au închis pentru veșnică remodelare.

▪▪

Având de ales între supraviețuirea purceilor de lapte și a pruncilor, guvernul a preferat purceii, In incubatoarele maternității--se dezvăluie întrʼo scrisoare publicată în ziarul Italian "La Nation" --copiii mor de frig din cauza lipsei de căldură în timp ce presa reseristă cere ca purceii de lapte, destinați exportului, să fie crescuți la temperatură de 10-12°C.

▪▪

Inainte aprobarea unei vizite întrʼo țară sorăsocialistă se obținea cu oarecare ușurință, acum o viză pe pașaport pentru Ungaria devine suspicioasă și, de multe ori, e refuzată.

▪▪

Peste 14.000 de Români (majoritate de origină maghiară) au obținut permis de ședere în Ungaria.

▪▪

O fotografie pe o pagină întreagă din "Informația Bucureștiului" luată la "Marea adunare din Capitală" din 26.4 ne arată clar:

Gloata magnetizată de dragostea către "Fiul Iubit" se compune din grupulețe ce poartă aceeași pălărie chipiu, uniforme, etc. dovedind că fiecare cetățean s'a așezat la locul desemnat de organizatorii manifestațiilor spontane.

▪▪

Pentrucă Românul e prea gras s'au introdus cartele; pentru ca el să nu devină sclav al "pilulelor" nu se mai găsesc în farmacii antiacide, piramidoane, etc., iar pentru gimnastică se recomandă suirea și coborîrea scărilor dela blocuri. Se face economie la energie și la timpul pierdut cu repararea lifturilor!

▪▪

Ilie Ceaușescu care, în calitate de frate al "Fiului" a ajuns general-locotenent adjunct al ministrului apărării naționale, plus istoric, a fost citat de Radio Budapesta (16.5) că ar fi declarat că între Ungaria și țara lui frate-său ar exista "O situație de ostilitate deschisă."

▪▪

LA BAIA MARE OTRAVA-I MARE

Intreprinderea metalurgică de metale neferoase din localitate și secția ei din cartierul Ferneziu ne otrăvesc aerul, scrie cu disperare un cetățean. Pe coșurile acestor fabrici sunt aruncate în atmosferă cantități enorme de bioxid de sulf, diverse prafuri volatile, particule de arsen și pulberi de plumb. Fabrica trebuia închisă acum 10-15 ani dar lucru continuă pentru "necesitățile de stat", motivează conducătorii întreprinderii căroar nu le pasă că ni se otrăvește aerul, apa și pământul!

FRONTIERĂ ORI MĂCELĂRIE?

Dl. Vasile Flutar, fost procuror militar, astăzi refugiat în Ungaria, a declarat agenției maghiare MTI că grănicerii români împușcă, fără somație, pe cei care încearcă să treacă frontiera. Printre victime citează pe un preot catolic și o familie cu un copil care au fost sfâșiați de câinii ațâțați de grăniceri.

R.S.R. GAZDĂ DE RACHETE

La Gâtul Berbecului din Munții Cibinului, de lângă barajul hidrocentralei Sadu V, precum și la Poiana Florilor situată deasupra tunelului dela Teliu-călătorul care se abate din greșală pe acele meleaguri poate citi pe gardurile de sârmă ghimpată ce înconjoară aceste două localități, avertismentul "Trecerea Interzisă. Se trage fără somație!"

Cei bine informați știu că acolo se găsesc rachetele sovietice Sol-Sol și Sol-Aer.

In RSR s'ar afla 47 de rampe pentru lansare rachetelor.

FĂRĂ ÎMPRUMUTURI

MAN a adoptat următoarea lege:

Art.1 - Se interzice organelor de stat, unităților de stat, cooperatiste și obștești, precum și unităților bancare, să contracteze credite din străinătate.

In articolul 2 se prevăd pedepsele, iar în articolul 3 se abrogă orice lege contrară prezentei legi.

EGALII LUI CEAUȘESCU

Organizația internațională a scriitorilor "PEN" consideră regimul din București, în ce privește moștenirea culturală a populației, la același nivel cu Iranul, Iracul, Turcia și U.R.S.S. "PEN" constată că "tratamentul la care e supusă minoritatea maghiară din Transilvania" se întinde practic pe întreaga țară. Totodată Organizația Internațională a scriitorilor își exprimă îngrijorarea față de scriitorii și ziariștii români persecutați pentru c'au încercat să-și exprime părerile.

MĂTĂNII FĂRĂ "MERCI"

Ceaușescu e cavaler: dacă-l lauzi răspunde la toate răvașele indiferent dacă's din Adis Abbeba ori dela primarul din Urlați. Fac excepție mătăniile patriarhale pentru care, "Fiul Iubit", nu se obosește să răspundă "părinților" din Dealul Mitropoliei.

SUB ALT NUME

Cum numele de Centre "Agro-industriale" a fost compromis, acum se întrebuințează alt nume când e vorba de dărâmarea satelor și bisericilor: "Dezvoltarea și modernizarea localităților" și asta bine înțeles "...pentru progresul multilateral al patriei".

NOUA ÎMPĂRȚIRE ADMINISTRATIVĂ A TERITORIULUI R.S.R.

România este împărțită "In unități administrative-teritoriale, (Capitolul I, art. 3) întreaga activitate economică, social culturală și edilitar-gospodărească se desfășoară potrivit principiilor autoconducerii, autoaprovizionării, autogestiunii economico-financiară și autofinanțării, cu participarea largă a tuturor cetățenilor la conducerea și rezolvarea nemijlocită a problemelor economice, sociale și edilitare ale localităților în care trăiesc și muncesc."

Legea mai prevede că:

Unitățile administrativ-teritoriale (în număr de 40) cuprind: județul, municipiul, orașul și comuna. De notat că Sectorul agricol Ilfov este subordonat municipiului București.

Redăm lista cu noua împărțire teritorială:

Nr. crt.	Denumirea județului	Reședința
1.	ALBA	Municipiul Alba Iulia
2.	ARAD	Municipiul Arad
3.	ARGEȘ	Municipiul Pitești
4.	BACĂU	Municipiul Bacău
5.	BIHOR	Municipiul Oradea
6.	BISTRIȚA-NĂSĂUD	Municipiul Bistrița
7.	BOTOȘANI	Municipiul Botoșani
8.	BRAȘOV	Municipiul Brașov
9.	BRĂILA	Municipiul Brăila
10.	BUZĂU	Municipiul Buzău
11.	CARAȘ-SEVERIN	Municipiul Reșița
12.	CĂLĂRAȘI	Municipiul Călărași
13.	CLUJ	Municipiul Cluj-Napoca
14.	CONSTANȚA	Municipiul Constanța
15.	COVASNA	Municipiul Sfintu Gheorghe
16.	DÎMBOVIȚA	Municipiul Tirgoviște
17.	DOLJ	Municipiul Craiova
18.	GALAȚI	Municipiul Galați
19.	GIURGIU	Municipiul Giurgiu
20.	GORJ	Municipiul Tirgu Jiu
21.	HARGHITA	Municipiul Miercurea-Ciuc
22.	HUNEDOARA	Municipiul Deva
23.	IALOMIȚA	Municipiul Slobozia
24.	IAȘI	Municipiul Iași
25.	MARAMUREȘ	Municipiul Baia Mare
26.	MEHEDINȚI	Municipiul Drobeta-Turnu Severin
27.	MUREȘ	Municipiul Tirgu Mureș
28.	NEAMȚ	Municipiul Piatra-Neamț
29.	OLT	Municipiul Slatina
30.	PRAHOVA	Municipiul Ploiești
31.	SATU MARE	Municipiul Satu Mare
32.	SĂLAJ	Municipiul Zalău
33.	SIBIU	Municipiul Sibiu
34.	SUCEAVA	Municipiul Suceava
35.	TELEORMAN	Municipiul Alexandria
36.	TIMIȘ	Municipiul Timișoara
37.	TULCEA	Municipiul Tulcea
38.	VASLUI	Municipiul Vaslui
39.	VÎLCEA	Municipiul Rimnicu Vilcea
40.	VRANCEA	Municipiul Focșani

*La 20 Iunie a.c. s'a disputat ultima etapă a campionatului de fotbal Divizia "A". Ocupantele primelor trei locuri și două dintre echipele care retrogradau se cunoșteau încă dinainte. Meciul etapei s'a disputat la Hunedoara, unde Oțelul Galați avea nevoie de un meci egal pentru a rămâne în Divizia "A", situație în care retrograda Corvinul. Hunedorenii au câștigat însă la scor meciul, salvându-se astfel, în ceasul al 12-lea dela retrogradare. Steaua București a câștigat din nou titlul de campioană, iar Dinamo a bătut recordul de 129 de goluri marcate, stabilit de I.T.A. Arad în 1947-48. Dinamo a stabilit acest record jucând mai multe meciuri ca arădenii, deoarece numărul echipelor de Divizia "A" s'a mărit între timp la 18. Au retrogradat Oțelul Galați, Rapid București și A.S.A. Tg. Mureș. Mureșenii au stabilit și ei un record al ineficacității, fiind sigura echipă în recenta memorie, care a câștigat numai 2 meciuri într'un întreg campionat. Golgeterul campionatului este Mateuț (Dinamo).

••

REZULTATE TEHNICE

ETAPA A 28-A

Dinamo	– Sp. Studențesc	6–1 (1–1)
Steaua	– F. C. Bihor	5–0 (1–0)
F.C.M. Brașov	– F. C. Inter	1–0 (0–0)
Oțelul	– S. C. Bacău	2–0 (1–0)
Corvinul	– Rapid	2–0 (1–0)
F.C. Farul	– Victoria	4–3 (2–1)
F.C. Olt	– „U" Cluj-Napoca	2–1 (0–1)
Flacăra Moreni	– Univ. Craiova	1–0 (1–0)
A.S.A. Tg. Mureș	– F. C. Argeș	0–2 (0–1)

Restanță etapa a 26-a.

Steaua	- F.C.Argeș	6-0 (3-0)

••

ETAPA A 29-A

Victoria	– Steaua	1–4 (1–1)
Sport Club Bacău	– F.C. Farul	0–0
Oțelul Galați	– Flacăra Moreni	2–1 (1–0)
F.C. Bihor	– F.C.M. Brașov	2–0 (1–0)
F.C. Argeș	– Corvinul	3–1 (2–1)
Rapid	– Dinamo	2–6 (0–3)
Sportul Studențesc	– F.C. Olt	1–0 (1–0)
„U" Cluj-Napoca	– Univ. Craiova	0–1 (0–0)
F.C. Inter Sibiu	– A.S.A. Tg. Mureș	4–1 (2–0)

••

ETAPA A 30-A

Corvinul	– F.C. Inter	1–1 (1–0)
F.C. Olt	– Rapid	2–0 (1–0)
F.C. Farul	– Oțelul	0–0
F.C.M. Brașov	– Victoria	1–1 (0–0)
A.S.A. Tg. Mureș	– F.C. Bihor	1–2 (0–2)
Flacăra	– „U" Cluj-Napoca	1–2 (1–1)
Univ. Craiova	– Sportul Stud.	3–0 (2–0)
Dinamo	– F.C. Argeș	1–0 (1–0)
Steaua	– S.C. Bacău	3–0 (2–0)

••

ETAPA A 31-A

OȚELUL	– STEAUA	0–2 (0–0)
F.C. INTER	– DINAMO	2–4 (1–1)
F.C. FARUL	– FLACĂRA	3–2 (1–1)
VICTORIA	– A.S.A.	3–2 (2–0)
RAPID	– UNIV. CV.	0–1 (0–0)
S.C. BACĂU	– F.C.M. BV.	2–1 (1–0)
SP. STUD.	– „U" CJ.-NAP.	0–0
F.C. BIHOR	– CORVINUL	3–0 (1–0)
F.C. ARGEȘ	– F.C. OLT	0–0

••

ETAPA A 32-A

F.C. Olt	– F.C. Inter	4–0 (1–0)
Univ. Craiova	– F.C. Argeș	2–1 (0–0)
„U" Cluj-Napoca	– Rapid	1–0 (0–0)
F.C.M. Brașov	– Oțelul	1–0 (0–0)
Steaua	– F.C. Farul	2–0 (0–0)
A.S.A. Tg. Mureș	– S.C. Bacău	1–2 (0–2)
Corvinul	– Victoria	4–2 (2–1)
Dinamo	– F.C. Bihor	5–1 (1–0)
Flacăra	– Sportul Studențesc	3–0 (0–0)

••

ETAPA A 33-A

F. C. Argeș	– „U" Cluj-Napoca	2–1 (1–0)
Rapid	– Sportul Stud.	4–4 (1–2)
Steaua	– Flacăra	4–1 (1–0)
F.C. Farul	– F.C.M. Brașov	1–0 (0–0)
S.C. Bacău	– Corvinul	3–1 (2–0)
Oțelul Galați	– A.S.A. Tg. Mureș	3–0 (1–0)
Victoria	– Dinamo	1–4 (0–1)
F.C. Bihor	– F.C. Olt	2–1 (1–0)
F.C. Inter	– Univ. Craiova	1–1 (1–0)

••

ETAPA A 34-A

"U" Cluj-Napoca	- F.C.Inter	3-2
Sportul Studențesc	- F.C.Argeș	2-0
Flacăra	- Rapid	4-1
F.C.M. Brașov	- Steaua	2-2
Corvinul	- Oțelul	4-0
A.S.A. Tg. Mureș	- F.C.Farul	2-4
Dinamo	- S.C.Bacău	0-0
F.C.Olt	- Victoria	1-2
Univ. Craiova	- F.C.Bihor	3-0

Sport

CLASAMENTUL FINAL

1. STEAUA	34	31	3	0	121-28	65
2. Dinamo	34	30	2	2	130-30	62
3. Victoria	34	20	5	9	81-60	45
4. Flacăra Moreni	34	16	4	14	63-47	36
5. Univ.Craiova	34	15	6	13	52-52	36
6. Sportul Stud.	34	15	4	15	52-59	34
7. F.C.Bihor	34	13	6	15	40-46	32
8. F.C.Olt	34	12	8	14	38-47	32
9. Farul Constanța	34	14	4	16	36-48	32
10. F.C.M.Brașov	34	12	7	15	46-52	31
11. F.C.inter Sibiu	34	13	5	16	45-57	31
12. S.C.Bacău	34	13	4	17	49-55	30
13. F.C.Argeș	34	13	4	17	40-50	30
14. "U" Cluj-Napoca	34	11	8	15	43-55	30
15. Corvinul Hunedoara	34	13	3	18	47-68	29
16. Oțelul Galați	34	11	6	17	36-59	28
17. Rapid	34	10	3	21	39-67	23
18. A.S.A.Tg.Mureș	34	2	2	30	23-101	6

••

*In cele trei serii ale Diviziei "B" de fotbal s'au disputat 33 de etape. Indiferent de rezultatele ultimei etape, vor promova în Divizia "A" Petrolul Ploiești, Jiul Petroșani și "Poli" Timișoara.

CLASAMENTUL SERIA I-A

1. PETROLUL	33	20	7	6	61-23	47
2. Progr. Br.	33	19	1	13	56-39	39
3. Unirea Focș.	33	18	3	12	38-30	39
4. C.F.R. Pascani	33	16	5	12	48-31	37
5. Gloria Bz.	33	17	2	14	53-36	36
6. C.S.M. Sv.	33	15	6	12	44-38	36
7. Steaua Mizil	33	16	2	15	49-49	34
8. Polit. Iasi	33	15	3	15	56-40	33
9. Aripile Bc.	33	14	5	14	41-45	33
10. Polana	33	15	3	15	36-46	33
11. Ceahlăul	33	15	2	16	42-41	32
12. Met. Ploopeni	33	15	2	16	45-46	32
13. C.S. Botosani	33	14	4	15	42-50	32
14. Siretul	33	14	3	16	35-40	31
15. Prahova	33	14	2	17	34-41	30
16. FEPA '74	33	12	3	18	30-50	27
17. A.S.A. Expl.	33	9	6	18	30-60	24
18. Delta	33	6	7	20	33-68	19

CLASAMENTUL SERIA A II-A

1. JIUL	33	20	6	7	62-21	46
2. Chimia	33	18	5	10	56-30	41
3. FCM Caracal	33	18	3	12	51-39	39
4. El. Mureș	33	16	7	10	55-48	39
5. I.C.I.M. Bv.	33	16	2	15	38-38	34
6. Pandurii	33	14	6	13	37-40	34
7. Sp. „30 Dec"	33	15	3	15	30-28	33
8. C.S. Tirg.	33	14	4	15	34-37	32
9. Tractorul	33	13	6	14	40-43	32
10. Met. Mija	33	14	4	15	45-52	32
11. Gaz Metan	33	13	6	14	39-49	32
12. El.-putere	33	13	5	15	37-42	31
13. Min. Motru	33	12	7	14	33-42	31
14. Dacia Ptș.	33	12	6	15	37-42	30
15. Metalurg.	33	12	6	15	42-50	30
16. A.S. Drob.	33	11	7	15	45-48	29
17. Dunărea	33	8	9	16	39-61	25
18. Met. Mang.	33	9	6	18	33-43	24

CLASAMENTUL SERIA A III-A

1. „POLI" TIM	33	23	7	3	87-36	53
2. U.T.A.	33	23	1	9	85-36	47
3. Gloria B-ța	33	18	6	9	61-30	42
4. Olimpia	33	17	8	8	59-28	42
5. Unirea A.I.	33	18	1	14	63-44	37
6. F.C. Maram.	33	15	4	14	59-50	34
7. A.S.A. Progr	33	14	5	14	58-52	33
8. C.F.R. Tim.	33	14	4	15	44-46	32
9. Met. Bocșa	33	13	6	14	43-57	32
10. Armătura	33	15	2	16	37-59	32
11. C.S.M. Reșița	33	14	2	17	44-45	30
12. Min. Cavnic	33	14	2	17	49-51	30
13. Gloria R-ța	33	13	4	16	38-63	30
14. Strungul	33	11	7	15	44-50	29
15. Chimica	33	13	2	18	61-57	28
16. A.S. Paroșeni	33	11	3	19	34-60	25
17. Dacia	33	11	2	20	37-78	24
18. Avintul	33	4	6	23	21-82	14

••

* Dăm mai jos rezultatele din Cupa României la fotbal:

OPTIMI DE FINALA

C.F.R. Timișoara	- RAPID	1-2 (0-1)
Electromureș	- S.C.BACAU	4-6 (0-1; 2-2; 2-2)după penalty-uri
F.C.Inter Sibiu	- DINAMO	0-1 (0-0)
GLORIA BUZAU	- F.C.Farul	3-1 (1-1)
F.C.M.Brașov	- STEAUA	3-6 (2-4)
Flacăra Moreni	- VICTORIA	2-3 (1-1)
UNIREA SLOBOZIA	- F.C.Bihor	2-0 (1-0)
Armătura Zalău	- GL.BISTRITA	1-2 (1-0)

••

SFERTURI DE FINALA

STEAUA	- Unirea Slobozia	3-1 (1-0)
DINAMO	- S.C.Bacău	5-1 (3-1)
VICTORIA	- Gloria Bistrița	4-2 (2-1)
RAPID	- Gloria Buzău	3-0 (1-0)

Marius Lăcătuș marchează cu capul, primul gol al militarilor (Fază din meciul Victoria-Steaua 1-4, etapa a 29-a).

STIRI SPORTIVE PE SCURT

••

*Cupa Campionilor Europeni la handbal masculin a revenit echipei SKA Minsk, care a câștigat cu 37-23 partida retur cu Steaua; scor general de 61-53 pentru SKA Minsk.

••

*Campionatul European de rugby, grupa de elită, a fost câștigat de echipa Franței. România s'a clasat pe locul trei, înaintea echipelor Italiei și Spaniei.

CLASAMENTUL FINAL

1. FRANȚA	8	7	0	1	241- 92	22
2. U.R.S.S.	8	6	0	2	129- 92	20
3. România	8	5	0	3	117-128	18
4. Italia	8	2	0	6	95-148	12
5. Spania	8	0	0	8	81-203	8

••

*La Campionatele Mondiale de haltere pentru juniori, disputate în Fort Lauderdale (Florida, USA), Românii au cucerit un titlu mondial prin A. Czanka (cat. 60 kg) cu 290 kg la total (130 kg - smuls și 160 kg - aruncat) și un titlu de vice-campion prin Traian Cihărean (cat.52 kg) cu 247 kg la total (110 kg - smuls și 137 kg - aruncat).

A. Czanka (stânga) și T. Cihărean.

••

*La cea de a 17-a ediție a Campionatelor Europene de gimnastică, disputate la sfârșitul lunii Mai a.c. în Bruxelles (Belgia), Româncele au obținut două medalii de aur prin Daniela Silivaș - sol și Gabriela Potorac - bârnă, două de argint prin D. Silivaș - individual compus și paralele și trei medalii de bronz prin D. Silivaș - bârnă și Cristina Bontaș - sărituri și sol.

Daniela Silivaș Gabriela Potorac

••

*Daniel Dumitrescu (cat. semiușoară) și R. Obreja (mijlocie mică) au fost medaliați cu argint la recentele Campionate Europene de box, disputate la începutul lunii Iunie a.c. la Atena (Grecia).

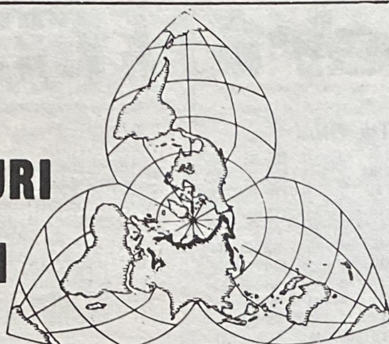

D. Dumitrescu R. Obreja.

••

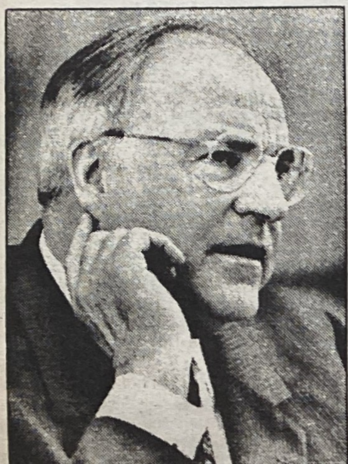
* Sorin Babii (România) a câștigat proba de pistol cu aer comprimat din cadrul "Cupei Mondiale" de tir (Shul, Mai,a.c) cu un rezultat de 686,2 p (587 + 99,2)

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

GORBACIOV CONTINUĂ SĂ SEDUCĂ EUROPA

Vest-Germanii i-au făcut lui Mihail Gorbaciov o primire entuziastă. Mulțimea a scandat: "Gorby! Gorby!" agitând stegulețe sovietice. Se puteau vedea lozinci ca: "Continuă-ți lucrul bun, Gorby!" sau "Unitate germană - pace în Europa".

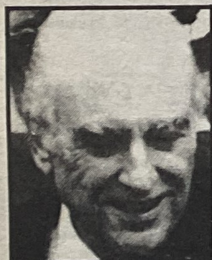
Simpatia cu care a fost primit liderul dela Moscova, a confirmat sondajele efectuate în ajunul sosirii, care arătau că 90% din cei întrebați au răspuns că au încredere în Gorbaciov. Aceeasi primire călduroasă ca la Bonn a fost făcută și de celelalte orașe vizitate: Koln, Dusseldorf, Dortmund și Stuttgart. De remarcat - contrastul cu primirea aproape ostilă făcută în Mai Președintelui Bush.

Cu ocazia vizitei, s'au încheiat 11 acorduri bilaterale. Gorbaciov a declarat că popoarele europene au dreptul de a decide singure destinul lor. De asemenea a recunoscut rolul cheie al Germaniei occidentale în "casa comună europeană". Astfel Moscova atribuie acum acestei țări și un important rol politic, care se adaugă rolului de gigant economic, pe care R.F.G. îl deținea mai de mult.

Se pare că Occidentul începe să se teamă de această situație. El vede apărând din nou spectrul unei Germanii unificate, care se va întoarce către Răsărit.

In acest sens este interesant de amintit interviul lui N. Portugalov, adjunctul fostului ambasador sovietic la Bonn, care a declarat revistei Spiegel - că Mihail Gorbaciov nu a considerat niciodată că împărțirea Germaniei este definitivă.

ÎNFRÂNGEREA LUI PAPANDREU

A. PAPANDREU

Partidul lui Papandreu, Uniunea Socialistă Panelenică (PASOK) a pierdut alegerile. Acestea au fost câștigate de Partidul Noii Democrații al cărui lider este Constantin Mitsotakis, care a obținut 144 de locuri în parlament (din 300), față de numai 125 câștigate de PASOK.

Se pare că înfrângerea lui Papandreu se datorește în mare parte scandalului în legătură cu relația sa amoroasă cu stewardesa Dimitra Liani (Mimi) ca și suspiciunii de amestec în frauda de 250 de milioane de dolari dela Banca Cretei a câtorva lideri ai PASOK.

Mitsotakis, care nu deține în parlament o majoritate absolută nu a reușit încă să formeze un guvern. Propunerea sa de a face o alianță cu comuniștii (29 locuri în parlament) a fost respinsă.

In acest caz, sarcina de a forma un nou guvern va reveni lui Papandreu (PASOK - 125 locuri). Dacă si el va eșua, dreptul de a forma un guvern revine partidului comunist, situat pe locul trei (29 locuri). In caz de eșec, este posibil ca președintele Sartzetakis să dispună noi alegeri.

REABILITAREA LUI NAGY

La 16 Iunie a avut loc reînhumarea fostului prim-ministru maghiar Imre Nagy din timpul revoluției din 1956 care a fost executat pentru înaltă trădare pe data de 16 Iunie 1958.

Nagy a fost reabilitat de conducerea de stat și de partid a Ungariei, recunoscându-se că atât el cât și alți membri marcanți ai guvernului de atunci au fost victimele unui proces înscenat.

Ziua înhumării a fost declarată zi de doliu național. A participat o mulțime imensă, printre care mulți refugiați în țările din Occident, după ce armatele sovietice au zdrobit cu forța tancurilor revolta poporului maghiar din Octombrie 1956, când Imre Nagy a făcut până în ultimul moment apeluri disperate la radio Budapesta, cerând ajutorul țărilor occidentale, apeluri care după cum știm au rămas fără răspuns...

Nagy

PRIMELE ALEGERI LIBERE ÎN POLONIA

In Polonia, au avut loc primele alegeri libere din ultimii 44 de ani de când țara a fost ocupată de trupele sovietice. Ca și celelalte țări din Răsărit care au avut aceeași soartă, ea a fost forțată să accepte un regim comunist impus.

Rezultatele acestor alegeri din 4 și 18 Iunie au arătat o răsunătoare victorie a Solidarității. Astfel în Sejim Solidaritatea a câștigat 161 din 460 de locuri (deci 35 %, maximum de locuri cât i s'a permis să ocupe), iar în noul Senat creat, a obținut 99 din 100 de locuri, în acesta din urmă neexistând restricții de apartenență politică. Este interesant de remarcat că printre candidații înfrânți pentru ocuparea locurilor în Sejim au fost primul ministru Rakowski și alți șapte membri ai Biroului Politic. Deși aceștia nu au avut contra candidați, ei nu au obținut cele 50 % voturi necesare pentru a fi aleși.

Walesa, care nu a candidat a declarat că Solidaritatea nu va accepta să participe într'un guvern de coaliție, dar este de acord să coopereze cu guvernul în discutarea problemelor de reforme economice.

Economia poloneză este într'o situație grea. Datoria externă a ajuns la 39 miliarde de dolari, iar inflația în anul trecut a atins 80 %. Totuși Polonia este considerată ca țară comunistă cu cea mai "vesternizată" economie, datorită flexibilității liderilor ei.

Astfel polonezilor le este permis să aibe proprietăți particulare și să facă mici afaceri manipulând valută străină. După diplomații occidentali circulă în mod privat cam între 3 și 5 miliarde de dolari, ceea ce a dus la concluzia oamenilor din Vest, că Polonia are dintre toate țările comuniste, climatul cel mai favorabil pentru investiții.

MASACRUL DIN BEIJING

De ce se temeau acei care cunosc din experiență regimurile comuniste, s'a întâmplat. Manifestațiile din capitala Chinei, la care au luat parte sute de mii de studenți, au fost întrerupte cu forța armată, încheindu-se cu un adevărat măcel.

In noaptea de Sâmbătă, 3 spre Duminică, 4 Iunie tancuri și camioane cu soldați înarmați au pătruns în marea piață Tiananmen deschizând focul pentru a împrăștia demonstranții. Au urmat câteva ore de ciocniri sângeroase în care armata a continuat să tragă forțând aproximativ 40.000 de studenți să se retragă în centrul pieții în jurul monumentului eroilor revoluției. Unii din demonstranți au răspuns atacatorilor, aruncând cu cărămizi, cu sticle de-benzină care au aprins câteva vehicole, sau opunându-se prin lupte corp la corp. Pe străzile care duceau spre piață Tiananmen, cetățenii Beijingului au ridicat baricade pentru a îngreuna pătrunderea vehiculelor spre locul demonstrației.

Timp de câteva ore, piața centrală a Beijingului a răsunat de focuri de arme automate, în timp ce într'un haos de nedescris se puteau vedea oameni fugind sau căzând secerați de gloanțe, în decor de vehicule care ardeau, de sute de cadavre împrăștiate și de biciclete răsturnate. Sunetele ambulanțelor erau aproape neîntrerupte, în timp ce difuzoarele stațiilor de radio făceau apel la cetățeni să nu ajute pe "contrarevoluționarii", care au atacat armata.

Reporterii occidentali au fost împiedicați să fotografieze sau să filmeze scene din timpul încleștărilor, unii fiind arestați pentru câteva ore.

După masacru, organele oficiale au anunțat moartea a câteva sute de soldați și a numai 23 de studenți. Aceste cifre au fost apoi revizuite de câteva ori. Un ofițer a declarat la televiziune că nu a murit nimeni, iar după câteva zile stațiile de radio anunțau că nici un soldat nu a deschis focul în piața Tiananmen. Sursele de informații occidentale estimează numărul morților la câteva mii, după pătrunderea în piață a unităților armatei a 27-a.

Deabia pe data de 9 Iunie, liderii chinezi au început să apară public. Deng a apărut la televizor, flancat de prim-ministrul Li, Președintele Yong Shangun si Qiao Shi șeful Securității care va deveni Secretar General al partidului comunist în locul lui Zhao Ziyang -cu domicilul forțat în urma atitudinei sale conciliante față de studenții demonstranți- Deng a adus un omagiu trupelor de intervenție și condoleanțe familiilor soldaților căzuți, dar nu a spus nici un cuvânt despre victimele din rândul demonstranților.

După masacru au avut loc greve și demonstrații în cele mai importante orașe din China. Aeroportul din Beijing a fost câteva zile înțesat de diplomați, turiști, oameni de afaceri sau studenți care se pregăteau să plece din China via Tokio sau Hong-Kong.

După brutala înăbușire a demonstrațiilor pașnice, pro-democratice împotriva corupției și pentru reforme, China a făcut un urias salt înapoi. Ea tinde să devină din nou izolată ca în decursul anilor 60. Toate țările occidentale au protestat împotriva atitudinei guvernului chinez. Statele Unite și Marea Britanie au sistat vânzările de arme de ori ce fel către Beijing. Uniunea Sovietică prin persoane oficiale, și-a exprimat mirarea pentru cele întâmplate. Recent Mihail Gorbaciov, a putut constata la fața locului că era vorba de demonstrații pasnice.

Represariile însă continuă -se fac mii de arestări- pentru a depista pe cei vinovați de "contrarevoluție". Au avut loc și execuții.

Cronica internațională

ÎNCEPUTUL SFÂRȘITULUI

—George AUGUSTIN—

Dezagregarea comunismului îmbracă forme diferite. In încercarea disperată a conducătorilor comuniști de a cuceri cât mai mult timp, până la o nouă păcălire a Occidentului sau până la dezastrul definitiv.

Intre funeraliile naționale închinate lui Imre Nagy, la Budapesta și secerarea cu mitralierele a studenților chinezi, în Piața Tien An Min din Peking, pendula cu secera și ciocanul se deplasează alarmată dela un pol la altul.

Primul semestru al acestui an ne-a adus atâtea schimbări în lumea comunistă, cât nu ne-au adus toți cei șaptezeci de ani de existență a comunismului internațional.

Enigmaticul Gorbaciov, care a reușit să impuie două cuvinte rusești în atenția întregii lumi, a deschis cutia Pandorei în Uniunea Sovietică.

Primele alegeri deosebite de cele cunoscute până acum în lumea comunistă - când o țară întreagă de două sute de milioane era mânată ca o turmă de vite să depună în urnă niște buletine pe care nu le număra nimeni - s'au efectuat în liniște. Membri marcanți ai partidului comunist din URSS, susținuți de partid, n'au fost aleși, iar locul lor a fost completat de candidații independenți.

Sesiunea deschiderii Sovietului Suprem a fost transmisă în direct la televiziune, cu luări de poziție care au afectat chiar persoana lui Gorbaciov și a soției sale. Reprezentanți ai țărilor baltice și-au spus direct intenția lor, de a nu respecta întru totul legile venite dela Moscova. Aparent totul decurge în sensul unei direcții de efectivă democratizare "stil american", dacă chiar șeful KGB-ului a declarat că ei colaborează "în schimb de experiență" cu agenția americană CIA.

Ce au adus în schimb alegerile din URSS?

Intărirea la cel mai înalt grad a poziției lui Gorbaciov, care a prins într'o singură mână toate frânele puterii statului sovietic. Dela Stalin, nimeni nu a avut atâta putere concentrată într'o singură persoană și această reușită datorită unor alegeri bine dirijate, care au dat semne de libertate totală - gen comunist.

Cât de consecvent este Gorbaciov în aplicarea principiilor pe care le enunță, se vede după felul în care el tratează minoritățile naționale din URSS. Dacă țărilor baltice li s'au îngăduit într'o anumită măsură niște libertăți naționale, nu același lucru se întâmplă cu republicile islamice sau alte naționalități din URSS. Represiunile din Georgia, Armenia și Kazahstan, sunt doar câteva exemple al căror ecou a ajuns până în lumea liberă. Tătarilor din Crimeia încă nu li s'a făcut dreptate, deși savantul Zaharov a fost ales la ultimele alegeri. Noi Românii suntem interesați de soarta Basarabiei și Bucovinei, unde încă nu s'a admis legal, alfabetul latin și nici limba moldovenească drept limbă națională a Republicii Moldovenești. Promisiuni s'au făcut în acest sens, dar de cuvântul Rușilor, basarabenii au destulă experiență.

Dacă în Rusia sovietizată procesul de destrămare comunistă este la începutul și în plină desfășurare, în Polonia și Ungaria, evenimentele au ajuns la o înaintare nesperată nici acum un an.

Alegerile libere, dar limitate pentru Camera inferioară poloneză, care au avut loc în Polonia, în urma înțelegerii intervenite între guvern și Solidaritatea, așa cum era de așteptat, au adus o victorie totală opoziției reprezentată de sindicatele libere Solidaritatea. Consecvenți procentului fixat de 32 Liderii Solidarității nu au forțat scrutinul electoral pentru Camera inferioară, dar în alegerile pentru Senat, înfrângerea comuniștilor în alegeri libere a fost de 99 procente ce de regulă se raportează în regimurile comuniste, a fi obținut de candidații comuniști. Ințelepciunea opoziției poloneze de a nu participa la guvern este un semn de mare maturitate politică, evitând în acest fel împărțirea răspunderii eșecului inevitabil al sistemului comunist.

Totuși, pentru ușurarea traiului cetățenilor, reprezentanții opoziției au solicitat ajutorul lumii libere. Convorbirile avute de Lech Walesa cu Președintele Franței Mitterand, cu ocazia vizitei acestuia în Polonia, au demonstrat că Occidentul este dispus să ajute țările din Răsărit, numai cu condiția liberalizării lor. Tratativele care se duc cu guvernul Germaniei occidentale, pentru normalizarea relațiilor dintre cele două țări, demonstrază faptul că Polonezii au stabilit un echilibru politic intern. Mai relevant este faptul că Polonia a cerut oficial Rusiei să-și asume răspunderea pentru genocidul dela Katyn, demonstrat definitiv că aparține Sovieticilor, și publicarea documentelor secrete de împărțire a Europei, în cadrul pactului de neagresiune germano-sovietic din 1939.

Revenim iar la incalificabila comportare a lui Churchill și Roosevelt, care la Teheran și Yalta nu au făcut altceva, decât acceptarea la o scară mai largă a pactului nazi-sovietic și ne întrebăm: Care a fost rațiunea acestui război câștigat de aliați, când s'a ajuns la o înrobire mai mare decât aceea pentru care s'a pornit cel de al doilea război mondial?

Dece au tăcut țările lumii libere până acum despre acest binecunoscut pact și despre crimele dela Katyn, încă nu s'a pus întrebarea. Când învingătorii scriu istoria, adevărul este ținut sub cheie!

Revirimentul cel mai viguros îl reprezintă însă Ungaria.

Maturizată după drama din 1956 și decepționată de abandonarea Occidentului, Ungaria a reușit să-și găsească suficiente forțe interioare pentru a ridica din nou capul. Acțiunea recentă este rezultatul a unor îndelungați ani, de când guvernul maghiar a căutat înțelegere cu emigrația maghiară anticomunistă, de după 1956. Cuvântul de ordine a fost: "Ungaria mai presus de orice!"

Emigranții maghiari nu au mai fost socotiți trădători, nici lachei în slujba imperialiștilor. O largă amnistie a fost acordată pentru toți cei care au participat la evenimentele din 1956. Ei puteau să se întoarcă în Ungaria, să viziteze țara ca turiști sau să se reîntoarcă înapoi, fără a mai fi șicanați de organele securității, aveau voie să-și lichideze bunurile abandonate sau să-și cumpere locuințe în Ungaria, să depună valută la băncile din Ungaria cu dobândă mai mare ca în Vest, depunerile erau garantate de stat și ele erau restituite la cerere.

Față de toate acestea, rezultatul a fost că emigrația maghiară a făcut tot posibilul pentru a influența Occidentul în toate problemele privind cauza maghiară și pentru plecarea trupelor rusești din Ungaria. Acțiunea maghiară unită a obținut roadele ei. Ca prim gest, Statele Unite au restituit Ungariei, Coroana Sfântului Stefan, evacuată de refugiați în timpul evenimentelor din 1956.La scurt timp s'a acordat Ungariei -după România- Statutul de națiune favorizată.

Discreta înlăturare a lui Kadar dela conducere, a facilitat intrarea în guvern a elementelor noi, care treptat, dela înlăturarea sârmei ghimpate care împrejmuia locul unde au fost îngropați cei spânzurați pentru revoluția din 1956, a dus la reabilitarea lui Imre Nagy și înmormântarea lui cu funeralii naționale. Evenimentul a reamintit începutul revoluției din 1956, pornită tot dela o înmormântare a unui reabilitat dar experiența de atunci a fost prea scump plătită pentru a fi repetată.

Ridicolul protest al lui Ceaușescu, al Germaniei de Răsărit și al Cehoslovaciei, împotriva funeraliilor naționale, este o dovadă de stupidă și anacronică rigiditate a acestor ultime relicve staliniste, incapabile să țină pasul cu istoria.

Chinezăria comunistă dela Peking, este tipică acestui popor asiatic.

Cu forța de oprimare de care dispune guvernul chinez, nu era nici pe departe nevoie să se ajungă la sinistrele execuții, făcute cu cinism și brutalitate. După revoluția culturală maoistă, Deng avea suficientă experiență de felul cum trebuia lucrat. Chiar dacă în Piața Tien An Min, s'ar fi strâns un milion de oameni, numărul lor nu reprezenta nici unul la mie din populația Chinei. Armata ar fi putut să-i ridice în sus pe toți, dar n'a făcut-o. Trimiterea unor ostași neînarmați, care din primul moment s'au înfrățit cu studenții, este iar o acțiune tipic chinezească. In definitiv ce au cerut studenții chinezi? Stârpirea corupției și libertate. Prima cerere avea un obiectiv precis și se referea la nomenclatura din partid, care huzurea în lux.

Perfecta reorganizare a studenților, aprovizionați din plin cu material de propagandă,n'a scăpat nici o clipă organelor de securitate. Din documentele prezentate la procesele celor condamnați, s'a văzut că la semafoarele din intersecții a străzilor, au fost montate camere secrete de luat vederi, agenți ai securității infiltrați printre studenți erau dotați cu aparate de înregistrat și camere de luat vederi, ascunse sub haine. Si totuși, studenții au fost lăsați să manifeste chiar când Gorbaciov vizita China, ba mai mult, să stea de vorbă chiar cu Gorbaciov, lăudându-i reformele.

A fost manifestația studențească o acțiune a competiției dintre Premierul Li și Seful comunist Ciao? Arbitrajul lui Deng a fost marțial!

Ce păcat de acest om care reușise să convingă întregul Occident să uite că și el a fost comunist. Numai Ceaușescu jubilează de împușcarea în ceafă a studenților chinezi. Grăbită euforie, care își va primi curând revanșa.

Pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni înainte.

Efemeride

Parisul și Franța se pregăteau de sărbătoare. La Domul Invalizilor, înconjurat de schele, se vor întinde zeci de mii de foițe de aur, trase la subțirimi de microni, însumând peste 12 kilograme de aur pur, pentru a acoperi statuile care înconjoară măreața clădire. In Piața Bastiliei se lucra de zor pentru cea de a 200-a aniversare a controversatei Revoluții Franceze, împotriva căreia se mărește numărul opozanților. Readusă în actualitate și dezbrăcată de superatributele care îi acopereau violența și genocidul inutil, Revoluția Franceză din 1789, este considerată de un număr crescând de persoane, ca precursoare a revoluției comuniste din Octombrie 1917 din Rusia.

Inălțat ca un simbol al triumfului materialist, Turnul Eiffel își sărbătorește centenarul tocmai acum, când eșecul ideilor materialiste își troznește prăbușirea din Peking la Budapesta și din Moscova la Varsovia.

Parisul se agită, Parisul este în mișcare, dar pentru Românii prezenți în aceste zile la Paris, altă sărbătoare eclipsează toată frământarea din capitala Franței.

Pe Bulevardul de Latour Maubourg la numărul 60, străbătând frontiere și continente, la ora 9 dimineața în ziua de 16 Iunie, în sala Domus Medica, s'au adunat Românii, pentru a celebra un alt centenar,al unei înălțimi care lasă în urmă Turnul Eiffel și zgârie norii, urcată până spre nemărginirea cerului, Luceafărul de Ziuă al Românilor.

Timp de trei zile timpul și spațiul s'au estompat. Nu exista Paris, nici secolul douăzeci. Ieșirea din timp a mers departe și-a trecut din vremea lui Alexandru cel Bun -unde s'a poposit la chilia călugărului Dan- până la masa de brad a Sărmanului Dionis care scria: "în această sărăcie, te inspiră, cântă barde, ban n'am mai văzut de-un secol, vin n'am mai băut de-o lună".

Figura boemă a lui Dionis a zăbovit doar o clipă, eterizându-se înspre Nirvana și în locul lui a apărut bătrânul dascăl -coleg cu Faust- care însă n'a încheiat nici un pact cu diavolul, dar lăsa spre știință că: "de-oi muri...al meu nume o să-l poarte secolii din gură'n gură și l-or duce mai departe"...Un semn de rămas bun și dascălul se irosește împins în neant de fantasticul zbor al lui Hyperion, fulger neîntrerupt, între un cer de stele de desupt, deasupră-i cer de stele" care cobora în casa și gândul celor așezați la masă, căutau să pătrundă misterul acestei apariții.

Tainică legătură de ecumenicitate națională, spiritul celui plecat din lume acum o sută de ani, a dominat cele trei zile de comunicări, desferecând orizonturi în fiecare din cei prezenți, care-i simțeau mustrătoarea întrebare: -"Ce faceți pentru "vai de biet Român săracul?"

Venea îndurerat, izgonit de cei care au îndrăgit străinii, în țara întinsă dela Nistru pân'la Tisa. I s'a răspuns cu dureros de dulce suferința celor din pribegie, care adună fâșii din sfâșiatele lui poeme, răvășite de roșii la putere, pentru a le reîntrupa în matca lor inițială.

I s'a cântat din nai pe malurile Senei, pentru a-i dovedi că la Paris, după o sută de ani, datorită lui, Românii nu-și mai puțin tinerețile la stos, ci precum el odinioară umblând cu traista plină de cărți pe umăr, un oltean hâtru, a reușit să aducă pietrele din Valea Jiului la Muzeul Luvru, să vadă și străinii ce poate Românul iar un alt epigon a deschis ochii Apusului că Dumnezeu s'a născut în exil.

Din Salamanca și din Valea Rinului, din lumea nouă și străvechea Romă, cei crescuți în țară cu versurile lui sub căpătâi, au venit să-i aducă prinosul lor.

Adunate cu migală de giuvaergiu, articolele lui, răspândite de-a lungul a 13 ani de trudă, au apărut -îndreptar național- de ziua comemorării lui. Si până în ziua când toți dușmanii or să piară, "din hotară în hotară" pentru a-i fi "somnul lin și codrul aproape", durat a fost în bronz, apărător al cuvântului românesc, sub pavăza ocrotitoare a celor Trei Arhangheli dela Biserica din rue Jean de Beauvais.

Se lăsase seara la Paris și o lună plină ca în cele mai frumoase versuri a răsărit să cinstească această noapte de pre-solstițiu, când în neîncăpătorul amfiteatru din sala Domus Medica, patru din cele mai alese voci, crescute în țara de departe, înălțau spre eter cântecul lui, încrezător că urmașii nu-l vor uita:

Cum n'oiu mai fi pribeag
De-atunci înainte,
M'or troieni cu drag
Aduceri aminte"...

Căzuseră zidurile, a dispărut acoperișul, se auzeau tălăngi coborînd sara pe deal și țara venea aevea pentru toți cei prezenți, pentrucă până la întoarcerea în Tară, El ne este Tara!

◆

CRONICA VREMII

ETICĂ ŞI POLITICĂ

—— Ion BOIERU ——

Toate manualele școlare prezintă relațiile dintre aceste două discipline și deschid tineretului perspectivele de înțelegere a conținutului și obiectului Eticei și al Politicii. Există mai multe feluri de interpretări și definiții, în amândouă domeniile acestea, dar autorii se străduiesc să integreze diferitele viziuni și probleme într'o unitate mai largă. Cât de mult rețin școlarii din studiul problemelor de etică sau de politică, nu se poate determina, dar fiecare în parte, în viața de toate zilele, este confruntat cu diverse aspecte, care sunt legate ori de etică, ori de politică și, de multe ori, de amândouă.

Chiar în cazul că nu se acceptă nici un fel de poziție etică sau în acela în care politica este complet dispreţuită. Asta, prin intermediul unor confuzii de valori, planuri și concepte.

Deși trăim într'o epocă în care primează politicul și participarea la viața politică este faptul caracteristic al acestei epoci, divergențele de opinii sunt atât de radicale în exclusivismul lor, încât fenomenul politic nu mai poate fi nici descifrat nici descris și înțeles.

In acest caz, nici etica nu mai este așezată în făgașul ei adevărat în cuprinsul disciplinelor intelectuale și spirituale.

CONGRESUL AMERICAN

Acest Congres, care a reprezentat totdeauna, sau aproape totdeauna, o instituție de prestigiu politic, moral și național, este astăzi pus la grea încercare. Nu atât faptele concrete ne atrag atenția, dar mai cu deosebire, dezbaterile care au loc în interiorul Congresului și în presa națională. Toate valorile politice sunt luate în discuție, și se insistă asupra relațiilor dintre etică și politică.

Inca n'a apărut nici o personalitate care să îndrumeze dezbaterile pe problemele și valorile ierarhizate și care să ofere câteva definiții simple dar eficiente. In această situație discuțiile cele mai aprinse au loc între fanaticii celor două partide politice, în timp ce gazetarii dau târcoale subiectului sau temelor care sunt dezbătute.

Dacă astăzi Congresul american este tulburat, el nu-și va reveni la o atmosferă de liniște, la o așezare a apelor, decât în momentul în care se vor putea găsi numitorii comuni, conceptele de bază ale politicii, ca disciplină intelectuală, care se ocupă cu viața socială, cu interesele unei comunități naționale. Si viața socială nu se poate închipui fără principii și legi morale, deci și acestea împreună cu valorile morale trebuesc lămurite, atât în cadrul disciplinei etice, cât și în complexul cu celelalte valori, principii și discipline. Din agitațiile actuale din Congresul american, sperăm că se vor obține clarificări și îndrumări, personale și colective, pentru acei ce se aruncă în viața politică, care uneori se aseamănă cu o junglă.

VIZITA LUI BUSH IN EUROPA

Gazetarii o comentează ca un succes și ca o împlinire de maturitate politică a președintelui american. Noi, vedem o altă față a lucrurilor. Noi privim vizita sa ca o simplă formalitate dar care i-a oferit lui Bush ocazia de a preciza liniile specifice ale politicii externe americane așa cum înțelege el s'o desfășoare timp de patru ani.

Această politică externă a făcut obiectul tuturor declarațiilor sale, în circuitul european. Din conținutul acestor declarații ale lui Bush se desprinde și accentul de etică pe care președintele îl subliniază în aproape toate ocaziile. Acest accent apare cu evidență ori de câte ori Bush atinge problema relațiilor americano-sovietice și a perceperii comunismului.

In discursurile adresate poporului german, Bush a adus o serie întreagă de lămuriri, care au o deosebită semnificație în contextul actual al politicii internaționale. Toate propunerile sale, adresate Rusiei Sovietice, pentru pacificarea lumii, sunt propuneri realiste, cu pregnanță de politică serioasă și cu tonalitate etică. Nu se poate despărți atitudinea politică de cea etică. Viziunea politică a președintelui american, este o viziune etică, fundată pe valori etice, fără sprijinul și direcția cărora nu se poate face politică. Poziția sa față de comunism, față de Rusia Sovietică, este o poziție morală, căci refuză anularea demnității existenței umane, pe care o practică marxismul. El privește cu prudență (o valoare etică) reformele sau pretinsele reforme din Rusia Sovietică.

Intre propunerile lui Bush, pentru împăcarea dintre occident și Răsăritul Europei, a fost și aceia a alegerilor libere în țările satelite ale Moscovei. Această propunere este firește expresia unor esențiale principii etice, căci, în cazul realizării unor astfel de alegeri, națiunile subjugate au șansa cea mai potrivită de a-și recâștiga libertatea, suveranitatea și independența pe care le-au pierdut prin mijloace brutale (imorale) și într'o configurație politică internațională care a fost absurdă și a fost depășită. Alegerile libere sunt expresia etică a relațiilor, căci se recunoaște calitatea de responsabilitate a omului, a individului ca atare.

Pe de altă parte, America săvârșește un act de etică prin promovarea unor alegeri libere în Răsăritul Europei. Acest Răsărit suferă de peste 40 de ani toate tribulațiile unor acțiuni politice lipsite de valoare etică și astfel, s'au creeat tragedii naționale, care trebuesc să i-a sfârșit.

Ar fi un mare păcat ca totul să se oprească la o simplă propunere, în cadrul unor manifestări spectaculare de politică internațională. Eliberarea națiunilor de sub jugul Sovietic este un imperativ moral al momentului politic, care cere tuturor perseverență și energie pentru împlinirea lui. Adevăratul succes al vizitei lui Bush în Europa îl constitue viziunea etică a politicii sale, care nu poate fi banalizată prin acoperirea cu altfel de elemente decorative și spectaculare.

Președintele Bush se menține pe poziția fermă a lui Reagan și are o viziune bine articulată de politică externă, și el aduce un dinamism și o claritate care generează optimism și măsuri concrete pentru realizarea unor idealuri morale și naționale.

DEMISIA LUI JIMMY WRIGHT

Ceea ce este interesant în această demisie este critica aspră pe care o face fostul "Speaker", Congresului, în declarațiile sale. Ceea ce este, în realitate, o contradicție logică și morală. Fostul congresman descrie în termenii cei mai violenți pe membrii congresului (camera deputaților, în acest caz) și deschide un proces întreg față de acest Congres. Este explicabilă amărăciunea lui Wright, căci a pierdut o poziție de importantă putere și eficiență politică, dar el uită un lucru serios, și anume, că el a fost Speaker până acum. Prin poziția lui el putea iniția o îndreptare a stărilor deplorabile pe care le descrie sau le trece sub tăcere. Care au fost măsurile legale, practice, pentru stabilirea unor ținute morale a membrilor din Congres ? Nu le cunoaștem și plângerile lui nu sunt acum legitime, pentrucă Congresul american a fost condus cu mână de fier tocmai de către Jim Wright. Păcatele sau virtuțile acestui congres sunt și ale lui Wright, sau poate mai degrabă ale lui, deoarece nu a arătat nici o intenție de corectare și nu a excelat prin promovarea de valori etice. El nu trebuia să-și asume postul de speaker decât pe temeiul unor valori morale și obiectivul de a păzi legile morale fundamentale ale oricărei acțiuni politice.

Jim Wright nu are nici o autoritate morală de a critica pe alții deoarece el nu este victima altora, ci victima propriilor lui acțiuni și concepții de politică și etică. Numai atunci se va putea împăca cu sine și cu sie însuși deficiențele structurale care nu i-au mai îngăduit să-și exercite mandatul politic.

NOTE SI COMENTARII

REALITĂŢI DIN ROMÂNIA LUI CEAUŞESCU

Impărtășim de data aceasta cititorilor noștri povestea unei călătorii în România a unor membri din gruparea "Regenbogen", organizație caritativă religioasă de ajutorare a credincioșilor de dincolo de Cortina de Fier, descrise în numărul din Martie-Aprilie 1989 al curierului "Glaubenskampf im Osten und wir"; în care sunt descrise realitățile din România lui Nicolae Ceaușescu.

"Cu autocamionul încărcat până sub acoperiș cu alimente și îmbrăcăminte, pe o vreme plăcută, ne-am început călătoria. Spre seară, am ajuns la granița română. După ce am făcut formalitățile vamale de intrare în România, suntem la bunul plac al vameșilor și grănicerilor. Dacă ești nedorit, ești întors imediat sau trebue să plătești taxe vamale exorbitante. După ce primim viza de intrare, ni se ordonă să descărcăm mașina... In urma unui schimb de vorbe cu ei cu privire la pașapoartele noastre, îi invităm pe vameși și pe grăniceri să se servească singuri din încărăctură, Si astfel: piperul, cafeaua, salamul, ciocolata și portocalele își schimbă proprietarii. Până și bateria de buzunar își găsește un om prietenos care ne-o ia...Tutuși cu 250 de mărci vest-germane plătite drept vamă, considerăm că am scăpat destul de ieftin...

"Prima noastră impresie, odată ajunși pe teritoriul românesc, este că am intrat într'o țară întunecată. Lumina lipsește pe străzile prost întreținute și chiar în orașe domnește întuneric deplin. Până și pe fețele oamenilor am observat întunecimea, neîncrederea și melancolia ce la amăra viața.

"Telul călătoriei noastre era regiunea de Nord a țării: Moldova, pe granița cu Rusia Sovietică, unde sosim după vreo treizeci de ore. Pe străzile întunecate, înzăpezite și aluneacoase, doar o patrulă polițienească ne întrerupe călătoria... In zorii zilei, ajungem într'o localitate unde suntem așteptați de comunitatea credincioșilor. După un prietenos salut de "bun venit" din partea lor și un "bine v'am găsit din partea noastră, avem ocazia să ne odihnim și să tragem un pui de somn câteva ore.

"După aceea, la "Shop", unde numai străinii sunt admiși să facă cumpărături pe baza pașaportului și în schimb de valută străină, cumpărăm alimente...

Articolul continuă cu ceea ce noi considerăm o deplină debandadă în sistemul comunist al României:

"Ceea ce am văzut aici, ne-a impresionat din cale afară. La marginea orașelor, complexele industriale împrăștie în văzduh o imensă murdărie. Apropiindu-te de ele, totul e negru și murdar. In orașe, familiile locuiesc în blocuri urâcioase. Totul pare neterminat, atât înlăuntru cât și pe afară. Lumina electrică într'un asemenea bloc se află pe scări tot la cel de al doilea etaj. Locuințele sunt în cea mai mare parte umede, robinetele de apă picură neîntrerupt iar mirosul greu de gaz metan întrebuințat în bucătării comune este prezent peste tot.

"In aceste blocuri, ne dăm seama că viața este cât se poate de nesănătoasă, în special pentru copii, pe fețele cărora poți vedea cercuri negre sub ochi, pielea îngălbejită și părul de pe cap decolorat. In general ai impresia unei barbarii imense și a unei sărăcii în care sunt închiși acești oameni și din care nu pot ieși...

"A doua zi dis de dimineață, ne-am luat rămas bun dela comunitate, plecând să vizităm și să ducem și altora din bunătățile aduse cu noi altor comunități depe granița cu Uniunea Sovietică...

"Intorcându-ne în interiorul țării, se făcuse frig peste noapte, iar zăpada în pasurile Carpaților se ridica la patruzeci de centimetri...

"In drum spre casă, părăsim minunatul peisagiu înzăpezit al României"...

...Iar noi încheiem cele de mai sus cu vorbele desprinse dintr'un cântec românesc:

"Dă Doamne la lume bine,
Si nu-ți uita nici de mine..."

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832